

Verslag

**van de vergadering van
provinciale staten van Drenthe**

gehouden op 15 juni 2005

INHOUD

Opening	5
Mededelingen	5
Ingekomen stukken	5
Vaststelling van de agenda	6
Vaststelling verslag	6
Mondelinge vragen	6
Benoeming leden in commissies	6
Voorstellen	6
Statenstuk 2005-185; Jaarstukken 2004	6
Statenstuk 2005-186; Nota reserves en voorzieningen 2005	12
- Amendement 1 (<i>Aangenomen</i>)	13
- Motie 2 (<i>Verworpen</i>)	15
Statenstuk 2005-187; Voorjaarsnota 2005	24
- Motie A (<i>Ingetrokken</i>)	25
- Motie B (<i>Ingetrokken</i>)	25
- Motie C (<i>Aangenomen</i>)	25
- Motie D-herzien (<i>Aangenomen</i>)	25
- Motie E-herzien (<i>Aangenomen</i>)	26
- Motie F (<i>Aangenomen</i>)	27
- Motie G (<i>Ingetrokken</i>)	27
- Motie H-herzien (<i>Ingetrokken</i>)	27
- Motie I (<i>Ingetrokken</i>)	27
- Motie J (<i>Ingetrokken</i>)	27
- Motie K-herzien (<i>Ingetrokken</i>)	27
- Motie L (<i>Ingetrokken</i>)	27
- Motie M (<i>Ingetrokken</i>)	27
- Motie N (<i>Ingetrokken</i>)	27
- Motie O-herzien (<i>Verworpen</i>)	27
- Motie P (<i>Aangenomen</i>)	27
- Motie Q (<i>Verworpen</i>)	27
- Motie R (<i>Verworpen</i>)	27
- Motie S (<i>Ingetrokken</i>)	30
- Motie T (<i>Verworpen</i>)	32
- Motie U (<i>Ingetrokken</i>)	36
- Motie V (<i>Aangenomen</i>)	39
- Motie W (<i>Verworpen</i>)	48
- Motie X (<i>Verworpen</i>)	49
- Motie Y (<i>Ingetrokken</i>)	50
Statenstuk 2005-188; Subsidieregeling reserve Stimulering vitaal platteland Drenthe	74
Statenstuk 2005-184; 1e wijziging Begroting 2005	74

Statenstuk 2005-189; 2e wijziging Begroting 2005	74
Statenstuk 2005-190; Gewijzigde Begroting 2005, Begroting 2006 en Jaarstukken 2004	
Samenwerkingsverband Noord-Nederland	74
Sluiting	74
Toezeggingen	76

PROVINCIALE STATEN VAN DRENTHE

Verslag van de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 15 juni 2005 in het provinciehuis te Assen.

Tegenwoordig zijn:

A.L. ter Beek, Commissaris van de Koningin, voorzitter

de leden (48 in getal):

H. Baas (ChristenUnie)
H. Beerda (PvdA)
W.A.R. Boer (PvdA)
L. Bomhof (VVD)
N.B. Bossina (VVD)
A.H.J. Dohle (VVD)
G.A.W. Fonk (VVD)
A. Haar (D66)
Ch.C. de Haas (OPD)
J. Haikens (VVD)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
E. Hemsteede (PvdA)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
mevrouw I.J. Huisman-Holmersma (PvdA)
A. Huizing (PvdA)
H.G. Idema (PvdA)
B. Janssen (CDA)
C.D. de Jong (Fractie-de Jong)
S. de Jong (CDA)
K. Jonker (CDA)
mevrouw M.J. Kaal (CDA)
C.H. Kloos (Drents Belang)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
J. Langenkamp (GroenLinks)
A. Lanting (VVD)
H.P.K.M. Looman (PvdA)
mevrouw W.L.M. Mastwijk-Beekhuizen (CDA)
mevrouw A.H. Mulder (CDA)
E. Olij (PvdA)
J. Oving (CDA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (VVD)
A.G.H. Peters (CDA)
R.E. Pot (PvdA)
G. Roeles (VVD)
E.A. Rougoor (PvdA)
J. Slagter (PvdA)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)

mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
M.P. Turksma (PvdA)
E.R. Veenstra (PvdA)
mevrouw S. van der Vijver-Geitz (PvdA)
A. Wendt (ChristenUnie)
Th.J. Wijbenga (CDA)
H. Zomer (CDA)
J. Zweens (PvdA)

mevrouw I.M. Rozema, griffier der staten van Drenthe

Voorts aanwezig:

mevrouw A. Edelenbosch (gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (gedeputeerde)
J.H. Schaap (gedeputeerde)
S.B. Swierstra (gedeputeerde)
J.D. Nauta (directeur-secretaris)

Met kennisgeving afwezig:

mevrouw W.G. Goudriaan-Visser (PvdA)
M.H. Jakobs (PvdA)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)

A. Opening

De VOORZITTER: Ik open de vergadering van provinciale staten (PS) (09.32 uur) en heet u allen hartelijk welkom.

B. Mededelingen

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat bericht van verhindering tot het bijwonen van de vergadering is ontvangen van mevrouw Goudriaan, mevrouw Westerkamp en de heer Jakobs en dat de heren Boer, Pot en Zweens hebben laten weten zich later bij ons te voegen.

C. Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Ik stel de staten voor de ingekomen stukken A.1 tot en met A.3, B.1 tot en met B.12 en C.1 en C.2 conform de voorgestelde behandeling af te doen.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Het voorstel is de brief onder B.6 - het gaat om de brief over de problematiek bij het jeugdhonk in Midden-Drenthe - in uw handen te stellen. Bent u bereid de staten te berichten wat daarmee is gebeurd?

De VOORZITTER: Ik weet op dit moment zo niet wat het stuk onder B.6 behelst, maar ik zal de staten daarover rapporteren.

Vervolgens wordt overeenkomstig het voorstel besloten.

D. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER: Ik deel mee dat van de zijde van de staten geen voorstellen zijn gedaan ter aanvulling van de agenda, waarmee de agenda is vastgesteld.

E. Vaststelling verslag van de vergadering van 27 april 2005

Het verslag wordt conform het ontwerp vastgesteld.

F. Mondelinge vragen

De VOORZITTER: Ik deel de staten mee dat geen mondelinge vragen zijn aangemeld.

G. Benoeming leden in commissies

De VOORZITTER: De fractie van het CDA heeft aangegeven de volgende wijzigingen in de samenstelling van de commissies te willen aanbrengen: de heer Oving gaat van de Statencommissie BFE naar de Statencommissie CW, mevrouw Kaal gaat van de Statencommissie CW naar de Statencommissie MWG en mevrouw Westerkamp gaat van de Statencommissie MWG naar de Statencommissie BFE.

Ik stel de staten voor overeenkomstig dit voorstel te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

H. Voorstellen

1. Het voorstel van het college van gedeputeerde staten van 18 april 2005, kenmerk 15/4.4/2005002539, Jaarstukken 2004

(statenstuk 2005-185)

met de op dit punt betrekking hebbende verslagen van de Statencommissies Milieu, Water en Groen, Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit, Cultuur en Welzijn en Bestuur, Financiën en Economie van 23 en 25 mei 2005.

De heer ROUGOOR: Mijnheer de voorzitter. De fractie van de PvdA heeft in de commissievergadering het college al geprezen om zijn inzet om de jaarstukken duidelijker en transparanter te maken. Het college wil die lijn doortrekken en op die manier afkomen van dikke boekwerken. De IT biedt grote mogelijkheden om de veelheid van informatie toegankelijk en transparant te maken en kan de gegevens op verschillende niveaus eenvoudig zichtbaar maken. De PvdA-fractie steunt dit streven van harte en is benieuwd wanneer het project klaar zal zijn. Wat ons betreft is dat zo snel mogelijk. Natuurlijk is niet alles in formats en KPI's te vatten maar we hebben nog wel even te gaan.

Wat tijdens de commissiebehandeling ook naar voren is gekomen zijn de overhevelingen van budgetten van 2004 naar 2005. Het gaat om zo'n €7,5 miljoen. Deze overschotten zijn sinds 1999 doorlopend gestegen. Het ligt voor de hand om in reactie op de opmerkingen hierover te zeggen dat er niet zoveel aan de hand is. Het niet besteden van de budgetten is per individueel geval heel goed te verklaren, maar het gaat ons om de overhevelingen door de jaren heen en de cumulatieve effecten daarvan. Wat op microniveau heel goed te verklaren is, kan dat opgeteld door de jaren heen wel niet zijn. Feit is dat er al enige jaren sprake is van budgetoverschotten en het is niet ondenkbaar dat dit in 2005 ook het geval zal zijn. Het apparaat groeit niet en het is voor de PvdA de vraag of het beleid en de budgetten inclusief de achterstanden over 2004 wel met deze formatie kunnen worden weggezet. Weliswaar ging de heer Swierstra er tijdens de commissievergadering van uit dat het surplus voor het overgrote deel wordt uitgegeven, zodat er over 2005 geen nieuwe overhevelingen hoeven plaatsvinden, maar de PvdA-fractie

vraagt zich af waarop die aannname gebaseerd is. Wat gaat het college concreet doen om de doorgeschoven overschotten weg te werken?

Mijnheer de voorzitter. De fractie van de PvdA keurt de Jaarstukken 2004 goed met het voorbehoud dat het antwoord op haar vragen bevredigend is.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ik kan heel kort zijn. Mijn fractie zal instemmen met het statenstuk, maar heeft hetzelfde voorbehoud als de PvdA. Ook wij maken ons zorgen over de enorme overhevelingen. Waarom kan besteding van het in vele jaren opgelopen bedrag nu ineens wel gerealiseerd worden? Wij zijn heel benieuwd naar het antwoord van de heer Swierstra hierop. Zo wordt op pagina 109 gemeld dat op het terrein van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt een bedrag van ruim € 337.000,-- niet is besteed; dit bedrag is overgeheveld naar 2005, maar er is niet expliciet bij vermeld dat dit bedrag ook in 2005 wordt besteed. Bij veel overgehevelde posten wordt dit wel vermeld en wij gaan er dan ook van uit dat dit gebeurt, maar wij hebben hier wel heel grote zorgen over. Wij krijgen hierop graag een antwoord van de gedeputeerde.

De heer HARLEMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik vrees dat ik niet zo kort kan zijn als de mij voorgaande sprekers.

In de commissievergadering heb ik opgemerkt dat uit de jaarrekening heel goed kan worden berekend dat er een overschot is van € 12 miljoen, maar dat er problemen ontstaan als wij denken dit geld dan wel te kunnen uitgeven. Maar daarover wil ik het vandaag niet hebben.

Ik heb in de commissie ook uitgelegd hoe het college een miljoen van ons heeft afgetrosgeld uit de Risicoreserve BTW-compensatiefonds, maar ook daarover wil ik het nu niet hebben.

Ik wil vandaag spreken over de controle, over hoe wij aan de hand van de jaarstukken het college controleren. Ik moet zeggen dat ik het persoonlijk een heel lastig verhaal vind, maar dat ik altijd heb gedacht dat dit aan mij lag, want ik ben op zich natuurlijk niet de slimste. Maar sinds 18 mei weet ik waar het wél aan ligt: het college staat namelijk onder een warme douche. Heeft iedereen wel eens geprobeerd wat er gebeurt als je met een bril op onder een warme douche staat en dan probeert te kijken wat er gaande is? Het is dan nauwelijks te zien wat er gebeurt.

(Terwijl hij dit zegt, poetst spreker zijn bril.)

Mijn vraag aan de staten is dan ook om alsjeblieft de douche wat minder warm te zetten.

Nú is de enige manier om het college te controleren om samen met het college onder de douche te gaan staan. Maar in het dualistisch systeem kan dit niet.

Voorzitter. Ik heb nu het eerste controlemiddel besproken.

Maar inmiddels hebben wij via de wet en allerlei reglementen heel veel controlemiddelen gekregen. Zo zal een rechtmatigheidsonderzoek plaatsvinden door de accountant en zal de rekenkamer op doelmatigheid controleren. Verder moet het college op grond van artikel 217a ook een doelmatigheidsonderzoek doen en moet het een onderzoek doen naar misbruik en oneigenlijk gebruik. Zo zijn er heel veel instrumenten. Maar de vraag is wat wij daar eigenlijk mee willen. Ik vrees eigenlijk een beetje dat wij straks een hoop kanonnen hebben om de paar muggen die wij dan nog kunnen vinden uit de lucht te schieten. Wij moeten dus heel kritisch zijn op wat wij gaan doen met onze controlemiddelen. Ik constateer dat wij nu de muggen die wij zien, gewoon laten vliegen.

Ik de Statencommissie BFE heb ik geconstateerd dat er zo'n vijf dingen verkeerd zijn in de besluiten die wij vandaag gaan nemen.

- Zo stellen wij vandaag de 1e, de 2e en de 4e begrotingswijziging vast en niet de 3e. Dat is natuurlijk maar een klein mugje en dat kunnen wij wel laten vliegen.
- In het besluit bij de Jaarstukken 2004 staat dat het college het bedrag van ruim € 4 miljoen in de jaren 2006 en 2007 mag uitgeven, terwijl in de Voorjaarsnota wordt voorgesteld dit bedrag in 2005, 2006 en 2007 uit te geven. Ook dat is kennelijk maar een klein mugje, want in de commissie is er nauwelijks op gereageerd.
- Het college heeft in 2004 geen onderzoek gedaan naar misbruik en oneigenlijk gebruik, terwijl het dit volgens het reglement wel had moeten doen.

- Het college gaat gelden uit de Reserve flexibel beleid uitgeven in strijd met de afspraken hierover. Dat is al een wat groter mugje en mijn advies aan de staten is om wanneer zij zo'n mug zien, die meteen dood te slaan en niet te wachten tot een kanon voorhanden is om er op te schieten. Wees kritisch!
- En dan zijn er de jaarstukken.

De fractie van de PvdA wacht in spanning het antwoord van het college af. GroenLinks is van mening dat er van de jaarstukken een hoop af moet, want het kost een hoop tijd om die stukken samen te stellen. Ik adviseer de staten het onlangs verschenen rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid te lezen, waarin staat dat het een misverstand is te menen dat alles in prestatie-indicatoren gevat kan worden.

Als wij aan de hand van de jaarstukken willen controleren, moeten wij bij de begroting beginnen. Wij moeten 90% van wat in de begroting staat aan het college overlaten, want het college doet het heel goed. De staten moeten zich gaan bezighouden met de 10% die zij met hun allen belangrijk vinden; het gaat dan om zoiets als een statenagenda. Dat willen wij ook in de jaarstukken. De 90% van het college toetsen we een beetje globaal en de rest, dus wat wij erg belangrijk vinden, gaan wij uitgebreider toetsen. Hiermee komt er bij de jaarstukken veel minder op ons bordje en van wat er dan op ons bordje komt, hebben we zelf gezegd het erg essentieel te vinden.

Waar we naar toe moeten is minder vergaderen en meer doen. Ik wil niet dat straks iemand tegen mij zegt: "Waar was jij toen mijn baan verdween?", en dat mijn antwoord dan moet zijn: "Ik was aan het vergaderen." Of: "Waar was jij toen de buslijn uit mijn dorp verdween?" en het antwoord moet zijn: "Ik was het college aan het controleren."

Ik denk dat ik een heel eind in de richting van de PvdA kom als ik zeg dat wij ervoor moeten zorgen dat wij sluitingstijden krijgen voor onze vergaderingen.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik had een verhaaltje gemaakt dat grotendeels overeenkomt met hetgeen mevrouw Mulder al heeft gezegd. Ik hoef dat verhaal daarom nu niet te houden.

De VOORZITTER: De sluitingstijd komt al aardig dichterbij.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. In de statenvergadering van 18 mei en in de vergadering van de Statencommissie BFE van 25 mei hebben wij enkele vragen gesteld bij de Jaarstukken 2004, die tot op heden naar onze mening nog niet bevredigend zijn beantwoord. Onze mening is dat het saldo afgelezen dient te worden uit de balans en dan komen wij uit op een resultaat van ruim €7 miljoen en geen €12 miljoen. De accountant heeft duidelijk gesteld dat er geen rechtmatigheidscontrole is uitgevoerd en dus kan niet vastgesteld worden dat de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten alsmede de balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en de van toepassing zijnde wettelijke regelingen.

Doelmatigheidscontrole is niet meer verplicht en de in de jaarrekening opgenomen kengetallen en de toelichtingen daarop zijn niet gecontroleerd.

Er zijn gemeenten en provincies die wél een rechtmatigheidscontrole hebben uitgevoerd.

Uit het verslag van de accountant blijkt dat op de besteding van geld uit Europese fondsen nauwelijks rechtmatigheidscontrole mogelijk is. In de pers lezen we dat de drie noordelijke provincies €9 miljoen subsidie aan Brussel moeten terugbetalen wegens onregelmatigheden in de boekhouding. Dit bericht is door het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) bevestigd. Het SNN zou tussen 1995 en 1999 op een verkeerde manier Europees geld als subsidie aan instellingen in Noord-Nederland hebben verstrekt. Hoeveel van dit bedrag van €9 miljoen heeft betrekking op projecten in Drenthe en om welke projecten gaat het dan?

De heer C.D. DE JONG: Mijnheer de voorzitter. De jaarstukken zijn helder en duidelijk en daarmee ook goed leesbaar. Dit alles wil nog niet zeggen dat alles loopt zoals het zou moeten lopen, maar ten opzichte van voorgaande jaren is er sprake van een grote verbetering. Ik hoop dat de inzette lijn wordt

doorgetrokken, zodat de leesbaarheid en de controle door de staten van alle getallen nog gemakkelijker wordt.

Ik kan nu nog niet zeggen of mijn fractie de jaarstukken zal goedkeuren, maar ik wil nu al wel zeggen dat het er in principe allemaal niet slecht uitziet.

Mijn fractie vraagt zich wel af hoe de miljoenen die worden overgeheveld naar de saldireserve uitgegeven gaan worden, maar het stelt ons wel gerust dat de staten uiteindelijk het budgetrecht hebben en dat staten en college elkaar nog vaak over die getallen komen te spreken.

Met de heer De Haas ben ik van mening dat er meer aandacht moet zijn voor de rechtmatigheidscontrole, omdat het om grote sommen geld van de burger gaat. Die rechtmatigheidscontrole moet daarom op de een of andere manier plaatsvinden. Kan het college hier wat scherper over zijn?

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Ik begin maar met Europa. De heer De Haas heeft zijn zorgen geuit over het niet kunnen toepassen van de rechtmatigheidstoets over de besteding van Europese middelen. In de commissie is hierover uitvoerig gesproken en toen heb ik aangegeven - ik herhaal dat nu - dat de rechtmatigheid van de uitgaven van Europese middelen op diverse manieren zeer indringend wordt gecontroleerd. In de kranten heeft gestaan dat de Europese Commissie bezig is met het volstrekt regulier steekproefsgewijs controleren. De definitieve uitkomsten hiervan kennen wij nog niet. Wij weten wel dat er geen enkele aanleiding is om hierover zorgen te hebben, want op een totaalbedrag van honderden miljoenen is het heel normaal een discussie te hebben over de reguliere besteding van enkele miljoenen - dergelijke discussies vinden ook wel met de belastingdienst plaats - en daarbij zijn wij vaak afhankelijk van partijen die het geld van ons hebben gekregen. Voor dergelijke gevallen is een reserve opgebouwd, maar wij hopen dat wij de staten in de loop van het jaar kunnen melden dat van de bedragen die teruggevorderd worden een behoorlijk bedrag is afgegaan.

Met betrekking tot de rechtmatigheidscontrole in dit huis heeft de accountant geconstateerd dat het, gelet op de wijzigingen in de criteria die onlangs zijn vastgesteld, niet mogelijk was nu al een rechtmatigheidscontrole toe te passen. Wij gaan ervan uit dat die controle dit jaar wel gerealiseerd wordt. De heer Harleman heeft een aantal heel behartigenswaardige opmerkingen gemaakt. Zijn visie over hoe met de jaarstukken zou moeten worden omgegaan, deel ik volstrekt. Wij zouden naar een systeem toe moeten waarbij de enorme pakketten van de jaarrekening naar de specialisten gaan en globaal worden getoetst en dat dan de politieke discussie gaat over de zaken waar het echt om gaat. Helaas is dit voor de staten net zo'n zoektocht als voor het college. Enerzijds heeft dat te maken met het nog primaire stadium van het dualisme, maar anderzijds ook met alle regelgeving. Op grond van alle mogelijke reglementen en voorschriften moeten we van alles opschrijven - accountants hebben daar ook zo hun regels voor - en daar waar wij het simpeler willen, komt het ook nog wel eens voor dat de staten over heel veel details vragen stellen. Het is dus een zoeken naar de balans. Ik ga graag met de staten de discussie aan om die balans te laten doorslaan in de richting van 90% tegenover 10%.

De door de heer Harleman genoemde "fouten" hebben betrekking op zaken waarover wij nog wel eens willen praten. Ik wil de heer Harleman daarbij graag als sparringpartner hebben, maar een discussie onder de douche wordt wat lastig. Bovendien hebben wij hiervoor een ander instituut, namelijk de ambtenaar.

De heer HARLEMAN: Ik heb wel een handdoek; de heer Swierstra kan dus wel even onder de douche vandaan komen.

De heer SWIERSTRA: Ik heb geen probleem met die douche, want ook al ben ik brildragend, ik douche altijd zonder bril.

Laat in ieder geval duidelijk zijn dat ik de stukken pas lees op het moment dat ik weer droog en wel buiten de badkamer ben; ik mag aannemen dat dit ook voor de heer Harleman geldt. Wat dat betreft is er dus geen probleem.

Ik blijft erbij dat een aantal van de door de heer Harleman genoemde punten serieuze aandacht verdient, maar over de vraag of het nu fouten zijn of niet, verschil ik met hem van mening. Wij hebben hierover natuurlijk ook met onze adviseurs gediscussieerd.

Juridisch en technisch kan het gewoon dat de 4e begrotingswijziging wordt vastgesteld voor de 3e wijziging. Overigens bevat die 3e wijziging geen punten die het budgetrecht van de staten betreffen - zij heeft betrekking op productrealisatie - en hebben de staten inmiddels al kennis kunnen nemen van die 3e wijziging.

De heer HARLEMAN: Ik weet niet in hoeverre de gedeputeerde de 3e begrotingswijziging kent, maar ik wil erop wijzen dat een uitname uit het Risicofonds BTW-compensatiefonds wel degelijk het budgetrecht van de staten raakt, omdat het college het geld denkt uit te geven aan een doel waarvoor de reserve niet is opgezet. In de commissievergadering kom ik hierop wel terug.

De heer SWIERSTRA: Dan ga ik daar nu verder niet op in. De opmerking over het aftroggelen van BTW-geld heeft de heer Harleman zelf laten liggen en daaruit maak ik op dat hij de antwoorden van het college, die daarin gesteund werd door de meerderheid van de staten, adequaat vond.

De heer HARLEMAN: Ik wil erop wijzen dat wij het punt hebben ingebracht. Het feit dat wij daarbij geen steun hebben gekregen van de meerderheid van de staten wil niet zeggen dat wij er genoeg mee nemen. Wij zijn het er absoluut niet mee eens dat het college op die manier een bedrag van een miljoen naar zijn eigen middelen overhevelt.

De heer SWIERSTRA: Het college hevelt geen miljoen naar zijn eigen middelen over, het college voert een besluit uit dat de staten van Drenthe verleden jaar hebben genomen. De staten hebben toen besloten € 1 miljoen te gebruiken voor de door hen vastgestelde doelen. Wij stellen nu aan de staten voor om daar waar het misschien zou kunnen, geen terugstorting te doen en die middelen te betrekken bij de politieke discussie over wat we de komende jaren in deze provincie moeten doen. Dat heeft dus niets te maken met aftroggelen, neen, het is een helder politiek besluit over de bestemming van middelen en het inschatten van de risico's die wij lopen.

Mevrouw MULDER: Over dat BTW-geld heeft in de Statencommissie BFE wel een discussie plaatsgevonden. Ik blijf van mening dat het op een mooie manier extra geld voor het college heeft opgeleverd; op dit punt steun ik het pleidooi van collega Harleman, ongeacht het feit of de BTW-reserve voldoende of onvoldoende is, want daar heb ik geen zicht op. Maar daar kom ik bij de bespreking van de Nota reserves en voorzieningen nog wel op terug.

De heer SWIERSTRA: Wanneer het CDA van oordeel is dat het anders moet, zie ik op dit punt een amendement graag tegemoet. Het is geen geld van het college, alle geld in dit huis is van de staten en de staten beslissen vandaag over de manier waarop wij geacht worden de begroting voor 2006 aan de staten voor te leggen, waarna de staten bij het vaststellen van die begroting andermaal een besluit nemen. Kortom, kom mij niet aan met de opmerking dat het geld van de staten is dat de staten het nu kwijt zijn. Dat vind ik een absoluut verkeerde perceptie van de manier waarop ons staatsrecht in elkaar zit.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ik voel mij verkeerd geïnterpreteerd, dat wil ik nog wel even zeggen.

De heer SWIERSTRA: Voorzitter. In de commissie heb ik aangegeven dat het college in augustus-september zal bepalen of er nog een apart onderzoek moet komen naar misbruik en oneigenlijk gebruik.

De heer HARLEMAN: Ik denk dat de gedeputeerde niet helemaal snapt waar ik het over had. Ik heb het over het onderzoek naar misbruik en oneigenlijk gebruik, dat het college op grond van onze financiële verordening elk jaar voor een deel van het apparaat moet doen en dat het in 2004 niet heeft gedaan. Dat de accountant in zijn rapport spreekt over een vierjaarlijkse periode is een misverstand.

De heer SWIERSTRA: Dan laat ik het maar bij dat misverstand, want wij zijn van mening dat wij voldoen aan de vraag van de staten.

Voorzitter. Het zijn de staten die vandaag aangeven of de door het college voorgestelde lijn ten aanzien van de Reserve flexibel beleid al dan niet juist is. Het college handelt dus niet in strijd met de eigen reglementen, nee, de staten stellen de reglementen en verordeningen vast en gaan ook over de interpretatie daarvan. Als het college voorstelt het budget dat uit de Reserve flexibel beleid nog beschikbaar is de komende tweede jaar op basis van inhoudelijke voorstellen te besteden aan de programmalijnen WOK en Stad dan is dat de manier waarop de staten besluiten met de Reserve flexibel beleid om te gaan. Daarbovenop nemen wij een voorschotje met de opmerking dat de Reserve flexibel beleid niet meer van deze tijd is en opgeheven kan worden. Het college stelt voor dit te doen na afloop van deze periode, zodat de reserve nog als technisch betalingsinstrument voor de betreffende projecten kan dienen. De discussie daarover zou dan afgerond moeten worden in 2008. Maar de staten besluiten vandaag over het al dan niet uitgeven van dit geld uit de Reserve flexibel beleid. Als de staten menen dat het anders moet dan moeten zij dat zeggen en dan weet het college op welk stemgedrag het dit najaar bij de behandeling van de begroting kan rekenen. Zo simpel is het.

Voorzitter. Dan het overhevelen van budgetten. Wij hebben al eerder aangegeven de kritiek van enkele statenleden niet te begrijpen. Wij zijn namelijk de afgelopen tijd al meer bezig geweest om stuwmeertjes, overschotten en dergelijke weg te werken. In wezen zegt de heer Harleman dit ook, maar hij vertaalt dit met "interen". Het college vindt niet dat er van interen sprake is, het maakt gebruik van de ruimtes die er zijn en die tot op dit moment min of meer onbenut op de plank lagen. Dit laatste kan niet de bedoeling zijn, want de staten van Drenthe en het college zijn ervoor om beleid uit te voeren dat zij met elkaar nuttig achten voor de Drentse samenleving. Wij lopen op de eventuele overschotten in. Wanneer er aan het eind van het jaar echte overschotten zijn, komen die in de saldireserve terecht en de heer Harleman weet als geen ander hoe de staten ieder jaar beschikken over die reserve en de middelen daaruit weer inzetten. Kortom, er is geen sprake van een stuwmeer. En verder zal het ieder jaar wel voorkomen dat enkele budgetten over de jaargrens heen getild moeten worden. Dat is een technische aangelegenheid en de staten moeten het college in lijn met de 10%-90%-discussie van de heer Harleman afrekenen op het werkelijk uitvoeren van de doelstellingen die zijn afgesproken en dat binnen de daarvoor door de staten gestelde tijd. Als het college dan enige maanden over de jaargrens heen gaat dan is het aan de staten om te zeggen dat dit volstrekt logisch of verwijtbaar gedrag is. Het gaat om expliciet toegekende kredieten en op het moment dat die niet worden toegekend maar in de saldireserve worden gestort, moet een nieuwe bestemming aan de saldireserve worden gegeven, omdat het geld niet meer rechtstreeks aan de afgesproken doelen kan worden besteed. Uit een oogpunt van rechtmatigheid kunnen dan geen betalingen meer worden gedaan voor de lopende projecten. De projecten en de gelden die nu overgeheveld worden betreffen zaken die op een laat moment in fysieke uitvoering zijn gekomen en dat had te maken met de beschikkingen en de uitwerkingen waaraan pas begonnen kon worden na de zogenaamde 18 september-brief. Het is dus volstrekt logisch dat die projecten niet meer in dat jaar konden worden uitgevoerd, laat staan dat de afrekening daarvan kon plaatsvinden. Wij gaan ervan uit dat die budgetten dit jaar tot uitvoering kunnen worden gebracht.

De heer ROUGOOR: Kan de gedeputeerde zeggen welk deel van de onderuitputting voortvloeit uit die 18 september-brief?

De heer SWIERSTRA: Dat kan ik zo uit het hoofd niet zeggen, daarvoor zou ik de stukken erbij moeten hebben. Maar het gaat om behoorlijk wat. Als voorbeeld noem ik de tunnel in het Scharreveld, waarmee een groot bedrag is gemoeid, en het aanpakken van de Oosterhesselerweg bij Wachtum. Het gaat dan zomaar om een paar miljoen. De staten moeten ervan uitgaan - en wat ons betreft kunnen zij ervan uitgaan - dat de projecten die staan tegenover het over te hevelen bedrag, dit jaar worden uitgevoerd.

De heer ROUGOOR: Dus de gedeputeerde kan toezeggen dat het bedrag van €7,5 miljoen aan het eind van dit jaar is weggewerkt?

De heer SWIERSTRA: Ja, daar ga ik absoluut van uit. Ik zeg toe dat wij ten tijde van de begrotingsbehandeling de staten daarvan een nadere inschatting zullen geven. Ik hoop dat wij dan een stap verder zijn, want het is van wezenlijk belang dat wij een aantal van die projecten door kunnen zetten, omdat wij op basis van de kredieten die de staten hebben verstrekt, afspraken hebben gemaakt met andere overheden en partners in het veld.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik heb nog geen antwoord op de vraag of bij het bedrag van €9 miljoen ook Drentse projecten betrokken waren.

De heer SWIERSTRA: Daar zijn ook Drentse projecten bij betrokken.

De heer DE HAAS: Kan de heer Swierstra ook aangeven welke dat zijn?

De heer SWIERSTRA: Nee, dat kan ik zo niet aangeven.

TWEEDE TERMIJN

De heer ROUGOOR: Mijnheer de voorzitter. De fractie van de PvdA is tevreden met de toezegging dat aan het einde van deze periode de onderuitputting zal zijn weggewerkt en gaat dan ook met de Jaarstukken 2004.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ik ga ervan uit dat de heer Rougoor met "deze periode" 2005 bedoelt.

De heer ROUGOOR: Inderdaad.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Wij zullen ons fiat niet aan de jaarstukken geven.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel van het college, onder de aantekening dat de fractie van de OPD geacht wenst te worden tegen te hebben gestemd.

2. Het voorstel van het college van gedeputeerde staten van 25 april 2005, kenmerk 16/5.2/2005003480, Nota reserves en voorzieningen 2005

(statenstuk 2005-186)

met het op dit punt betrekking hebbende verslag van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 25 mei 2005.

De heer LOOMAN: Mijnheer de voorzitter. De reserves en voorzieningen mogen zich al lang in de belangstelling van mijn fractie verheugen. Vandaag ligt een heldere nota voor - in ieder geval is de nota een stuk helderder dan het concept dat in februari voorlag - en in deze nota wordt een belangrijk deel van onze nieuwsgierigheid naar de gang van zaken bevredigt. Over een aantal dingen, zo kunnen wij nu constateren, zijn wij het eens.

Bestemmingsreserves mogen alleen worden aangewend voor het doel waarvoor ze in het leven zijn geroepen en dus, zo zeggen wij, dient er een relatie te bestaan tussen het beoogde doel en de hoogte van de reservering. Het is uiteraard een autonome bevoegdheid van de staten om die reserves op te heffen, want ook hierbij gaat het om "ons" geld.

Wij zijn van mening dat stortingen in en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves dienen te berusten op expliciete besluiten van de staten, maar wij constateren wel dat in de nota geen inzicht wordt gegeven in de relatie tussen de doelstelling, die soms helder is omschreven en soms op een erg hoog

abstractieniveau, en de hoogte van die reservering. Ook ten aanzien van de voorzieningen is niet altijd even helder welke verplichtingen aan die voorzieningen ten grondslag liggen.

In de commissie hebben wij de vraag wat anders gesteld, want in november verleden jaar hadden wij de vraag over de relatie al gesteld. In de commissie hebben wij gevraagd wat er bijvoorbeeld niet gebeurt als wij de reserves met 25% verlagen. Hieruit moet enige duidelijkheid ontstaan over de relatie tussen de hoogte van de reserves en de doelstellingen.

De gedeputeerde heeft op de van hem bekende wijze met name op het terrein van verkeer en vervoer aangegeven wat er allemaal speelt en hoe die relatie ligt, maar het is voor alle bestemmingsreserves absoluut niet helder. Want uiteindelijk zegt de gedeputeerde in de commissie dat het college denkt dit geld nodig te hebben om alle doelstellingen te kunnen realiseren. Ik wil niet op voorhand aan de juistheid van die uitspraak twifelen, maar ik heb wel behoefte aan een wat meer concrete onderbouwing. Daarom willen wij een amendement indienen waarin wij naast het besluit om de voorliggende nota vast te stellen, het college opdragen een meerjarenprogramma op te stellen voor donaties en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves en voorzieningen, uiteraard in het licht van de verwezenlijking van aan de reserves ten grondslag liggende doelstellingen. Het amendement luidt als volgt:

Amendement 1

*Provinciale Staten van Drenthe,
in vergadering bijeen op 15 juni 2005,*

Kennis genomen hebbende van Statenstuk 2005-186 betreffende de Nota reserves en voorzieningen,

constaterende:

- *dat er onvoldoende inzicht bestaat in de relatie tussen de doelstellingen die aan diverse bestemmingsreserves ten grondslag ligt en de omvang van de gereserveerde gelden;*
- *dat er eveneens onvoldoende inzicht bestaat in de aan de ingestelde voorzieningen ten grondslag liggende verplichtingen;*
- *dat de Staten behoefte hebben aan een meerjarig overzicht van de te verwachten donaties en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen;*

besluiten:

het besluit 2005-186-I te wijzigen en na het woord "BESLUITEN" de eerste volzin te laten vervallen en te vervangen door:

1. *in te stemmen met de Nota reserves en voorzieningen 2005;*
2. *het College van Gedeputeerde Staten opdracht te verlenen om uiterlijk bij het aanbieden van de begroting 2006 aan Provinciale Staten een meerjarenoverzicht te verstrekken van de te verwachten donaties en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves en voorzieningen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat dit amendement deel uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer HARLEMAN: Ik neem aan dat de heer Looman de begroting 2005 kent. Daarin is een meerjarenoverzicht opgenomen van de onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen. Wat wil de heer Looman nog meer dan in de begroting 2005 staat?

De heer LOOMAN: Er is een doelstelling voor de bestemmingsreserves. Wij moeten kunnen zien welke plannen daaraan ten grondslag liggen, wat er de komende jaren gaat gebeuren en welke consequenties dit heeft voor de donaties en onttrekkingen. De begroting 2005 geeft daar volstrekt onvoldoende inzicht in.

De heer HARLEMAN: De heer Looman wil dus eigenlijk inzicht in het te dekken risico in relatie tot de omvang van de reserves.

De heer LOOMAN: Ik wil inderdaad weten wat de relatie is tussen de risico's die erin zitten. In theorie kan het zo zijn dat er te weinig geld in zit, maar ik zal niet verhelen dat ik van mening ben dat er soms wat extra geld in zit. Gelet op de vermogenspositie van de provincie in het algemeen constateer ik dat het eigen vermogen eind 2004 ten opzichte van eind 2003 met € 7,5 miljoen is toegenomen en constateer ik dat de relatie eigen vermogen-vreemd vermogen in Drenthe in de orde van grootte van 54% ligt terwijl dat bijvoorbeeld in Zuid-Holland 25% is. Dat betekent dat er sprake is van een heel gezonde vermogenspositie van de provincie en ik wil de vinger erachter krijgen waar dit 'm in zit. Daarom vraag ik om dit meerjarenoverzicht.

Mevrouw MULDER: Heeft de heer Looman ook overwogen het college te vragen de nota aan te houden? Eigenlijk zegt hij op veel punten akkoord te zijn met de nota, maar dat een aantal dingen nog niet goed in de nota staat. Wat ligt dan ten grondslag aan de beslissing om de nota nu alvast wel goed te keuren en die niet aan te houden?

De heer LOOMAN: Wij keuren de nota goed omdat wij met de heer Harleman van mening zijn anders niet onze eigen afspraak na te kunnen komen. Die eigen afspraak is dat halverwege de statenperiode er een nota reserves en voorzieningen moet komen. Maar de belangrijkste reden om met de nota in te stemmen is dat de nota heel veel informatie geeft en eigenlijk heel helder is. Alleen, wij gaan nog een stapje verder en vragen om een bijlage. Maar daarom kunnen wij deze nota wel gewoon vaststellen.

Mevrouw MULDER: Ongeacht de inhoud moeten wij ons nu plotseling aan allerlei procedures gaan houden, dat hoor ik de heer Looman nu eigenlijk zeggen. Ik kan mij dit niet voorstellen.

De heer LOOMAN: Ik zei ook al dat dit niet de echte reden was. De echte reden is dat de gegevens die in de nota staan, voor ons glashelder zijn. De nota geeft een goed inzicht in de stand van zaken van dit moment, maar geeft alleen nog niet alle informatie die wij willen hebben.

De heer BAAS: Is dan de tekst van het amendement wel juist? Wat de heer Looman in zijn amendement vraagt, gebeurt, want dat staat al in de begroting. Hij wil eigenlijk wat meer, maar dat staat niet in het amendement.

De heer LOOMAN: Dat staat juist wel in het amendement, want ik stel voor om de nota wel vast te stellen maar bovendien om het college op te dragen nog iets naders te doen. Het besluit wordt geamendeerd, niet de nota; de nota wordt gewoon vastgesteld.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Bij het beoordelen van deze nota hebben wij gekeken of er ook iets in stond over de algemene reserve. De nota was daarover heel duidelijk: dat komt pas bij de begroting, maar wel ruim voor de bespreking ervan. Wij zijn blij met die toezegging want dat geeft ons de ruimte om te beoordelen of er te veel geld op de plank ligt en zo ja, wat wij daarmee willen: het bedrag aanpassen of het zo laten. De discussie over de algemene reserve komt dus nog.

Wij hebben er wel moeite mee dat op grond van de voorliggende nota niet kan worden bepaald wat exact de verplichtingen naar de toekomst toe zijn en wat dit allemaal gaat inhouden. Omdat dit niet kan, vinden wij deze nota nog niet rijp genoeg om er nu al een positieve beslissing over te nemen. Vandaar mijn vraag aan de heer Looman of hij ook heeft overwogen te vragen de nota aan te houden en pas als wij inzicht hebben in de algemene reserve een besluit te nemen.

Op dit moment is de nota voor mij nog niet voldoende. Ik ben wel benieuwd naar de reactie van GS op het voorstel van de PvdA.

In de commissievergadering hebben wij gezegd van mening te zijn dat dit stuk eigenlijk niet eens in de vier jaar aan de orde moet komen, maar dat het verloop van de reserves en voorzieningen veel beter

gevolgd moet worden. Ik kan mij voorstellen dat hier of elders beslissingen worden genomen die van invloed zijn op die reserves of voorzieningen, als gevolg waarvan die aangepast moeten worden. Als dat zo is en er komt geld vrij of er moet juist geld bij dan moeten de staten daar in een vroegtijdig stadium bij betrokken worden. De heer Harleman zal straks mede namens het CDA een motie indienen waarin de staten wordt gevraagd het college te verzoeken jaarlijks inzage in deze ontwikkelingen te geven.

De heer HARLEMAN: Mijnheer de voorzitter. In de commissie hebben wij gesproken over de vierjaarlijkse periode, die eigenlijk een afwijking is van het standaard reglement waarin staat dat eens per jaar een nota reserves en voorzieningen moet worden opgesteld, waarbij het de bedoeling is eens per vier jaar de hele nota te herzien, maar ieder jaar een deel van de nota te actualiseren. In de commissie kregen wij de indruk dat dit voor het college en het ambtelijk apparaat een te zware belasting zou zijn, maar uit de voorliggende nota maken wij op dat het college met de hele gang van zaken worstelt. De nota moet namelijk verschijnen op de helft van de statenperiode verschijnen, hetgeen wil zeggen dat het college in december daaraan voorafgaand het hele verhaal klaar moet hebben - de statenverkiezingen zijn immers in maart - terwijl dan het eindsaldo van het lopende jaar nog niet bekend is. Uit de eerste versie van de nota bleek dan ook dat de helft van de statenperiode een slecht moment is om met zo'n nota te komen. Het is veel handiger die nota bij de voorjaarsnota te laten verschijnen.

Van één reserve zegt het college dat die eens per vijf jaar geactualiseerd zal worden. Het college legt niet uit waarom en bovendien kan dit op rond van ons reglement niet. Daarnaast wil het college enkele reserves in de loop van het jaar actualiseren, wat eigenlijk ook niet kan. Wij hebben al met al geconstateerd dat het college heel erg worstelt met de verordening.

Vandaar dat wij samen met het CDA het college tegemoet willen komen. Wij komen met ons voorstel ook de PvdA tegemoet, omdat wat die fractie in haar amendement vraagt eigenlijk elk jaar al in de begroting staat. Ik heb geprobeerd te analyseren wat die fractie dan wil weten en ik ben tot de slotsom gekomen dat het eigenlijk hetzelfde is wat het CDA en GroenLinks en naar ik aanneem de overgrote meerderheid van de staten wil weten, namelijk wat over een aantal jaren gezien het risico is en of dat risico in verhouding is met de reserve of voorziening. De huidige Nota reserves en voorzieningen eindigt abrupt bij nu en als ik dan in de 3e begrotingswijziging lees dat er een tegenvaller is bij de reserve ontgrondingen omdat er €288.000,- minder binnenkomt dan kan ik uit de voorliggende nota niet opmaken of dit een probleem is.

Voorzitter. Daarom willen de fracties van het CDA en GroenLinks graag een motie indienen die tot doel heeft de Financiële verordening te wijzigen.

Motie 2

*Provinciale staten van Drenthe;
in vergadering bijeen op 15 juni 2005*

gelezen statenstuk 2005-186 Nota reserves en voorzieningen 2005;

overwegende, dat het wenselijk is dat er jaarlijks een (gedeeltelijke) herziening van de Nota reserves en voorzieningen wordt aangeboden aan Provinciale staten;

besluiten:

Artikel 10 van de Financiële verordening Drenthe 2004 als volgt te wijzigen:

1. *Het college biedt jaarlijks gelijktijdig met de in artikel 3 genoemde nota de (bijgestelde) nota reserves en voorzieningen aan.*
2. *De nota behandeld:*
 - a. *de vorming en besteding van reserves;*
 - b. *de vorming en besteding van voorzieningen;*
 - c. *de toerekening en verwerking van bedragen wegens het op peil houden en rente;*

- d. *de ontwikkeling van de omvang van de reserves en voorzieningen in de 2 aan het verslagjaar voorafgaande jaren en de 3 op het verslagjaar volgende jaren in relatie met de te dekken risico's;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer HARLEMAN: Mijnheer de voorzitter. In de Statencommissie BFE is met name door de fracties van de PvdA en het CDA gevraagd of de provincie niet te veel in kas heeft. De fractie van GroenLinks heeft een brief gestuurd waarin zij aangeeft dat de staten de komende jaren een bedrag €22 miljoen van de vrij besteedbare reserves aan het college geven, waarna er in 2008 nog een bedrag van €6 miljoen aan vrij besteedbare reserves is. Doordat het college het geld op een semi-structurele manier gaat uitgeven, ontstaat er in 2008 een groot probleem. Mijn fractievoorzitter, die daar veel meer verstand van heeft, komt daar straks nog over te spreken.

Waar het om gaat is dat wij €22 miljoen aan het college geven en daarna roepen dat wijzelf eigenlijk ook meer geld willen hebben. Daarom gaan wij knabbelen aan de reserves en voorzieningen die nog over zijn, waardoor wij het probleem alleen maar groter maken.

Mevrouw MULDER: Wat ik, en misschien de PvdA ook wel, in de commissievergadering heb bedoeld te zeggen, is dat de Nota reserves en voorzieningen geen goed inzicht geeft in de risico's en verplichtingen in de toekomst en dat wij daarom graag eens de stofkam er doorheen willen halen. De PvdA heeft in de commissie gevraagd wat er gebeurt als van die reserves en voorzieningen 25% wordt afgehaald. Op die vraag kwam geen antwoord, of in ieder geval een zo onduidelijk antwoord dat wij er niets mee konden. Dat was voor mij de reden om het verzoek van de PvdA aan het college om te komen met een meerjarenraming voor de begroting 2006 inhoudelijk te steunen. Wij willen weten wat de verplichtingen en risico's zijn. Daarbij komt dan nog de algemene reserve. Op dit moment kunnen wij de stofkam nog niet gebruiken omdat er in onze visie nog steeds spraken is van een onvoldragen stuk. Daarom willen wij deze nota aanhouden tot bij de begroting. Hoe denkt GroenLinks daarover?

De heer HARLEMAN: In wezen heeft mevrouw Mulder gelijk met de uitspraak dat het goed is de reserves te wegen ten opzichte van de voorziene risico's. Alleen, ik waarschuw ervoor dat het laten dalen van de voorzieningen met 25% betekent dat het risico dat het later misgaat met 25% stijgt. Daarom willen wij inzetten op die €22 miljoen. Als het college meer geld wil dan moeten wij eerst roepen: "I want my money back!" Dát geld kunnen wij dan uitgeven.

De heer LOOMAN: Ik begrijp het toch niet helemaal. Er zijn veel bestemmingsreserves, daarover zijn wij het eens, want die vinden wij terug in de vermogenspositie van de provincie. Maar aan die reserves liggen doelstellingen ten grondslag. De heer Harleman zegt nu dat het college gaat potverteren, waardoor er in 2008 grote problemen ontstaan, maar als dan alle doelstellingen zijn verwezenlijkt, is er niets aan de hand, want daarvoor was dit geld bedoeld.

De heer Harleman vraagt verder wat de PvdA wil met haar voorstel de bestemmingsreserves met 25% te verminderen. Dat hebben wij niet gezegd. Wij willen weten of die bestemmingsreserves niet te groot zijn en daarom hebben wij het college gevraagd aan te geven wat er gebeurt als die reserves met 25% worden verlaagd. Als dan de doelstellingen, die ook wij onderschrijven, niet verwezenlijkt kunnen worden, dan komt een heel ander politiek verhaal op tafel te liggen dan wanneer blijkt dat er ten opzichte van de beoogde doelstellingen relatief veel geld in de reserves zit.

De heer HARLEMAN: Om alle misverstanden te vermijden: wij zijn het eens met de PvdA dat zij kritisch kijkt naar de risico's die gedekt moeten worden en of daarvoor niet te veel geld is gereserveerd. Dat hebben wij ook in onze motie proberen te verwoorden.

Waar het nu om gaat is dat er in de reserves en voorzieningen al een grote hoeveelheid vrij besteedbaar geld zit, namelijk geld uit de vrij besteedbare algemene reserve. Dat geld geven wij aan het college en dan willen wij daar bovenop nog meer geld halen uit de reserves, waardoor wij de risico's vergroten. Daarom zeggen wij tegen de staten dat zij een belangrijk deel van het bedrag van €22 miljoen weer bij het college weg moeten halen. De Reserve flexibel beleid, over de besteding waarvan de staten moeten beslissen, moet in ieder geval voor de staten beschikbaar blijven. In de commissie BFE heb ik gezegd dat een individueel statenlid er recht op heeft dat aan de afspraak die de meerderheid van de staten heeft genomen, wordt vastgehouden. De staten kunnen dan niet na een jaar zeggen, dat omdat de situatie anders is, het maar anders moet. Wij hebben met elkaar afgesproken hoe we met de Reserve flexibel beleid zullen omgaan. Ik heb er dan recht op hierover niet iedere keer weer te hoeven discussiëren. Ik mag ervan uitgaan dat wat is afgesproken, wordt uitgevoerd. Het college stelt voor het anders te gaan doen en die reserve op te heffen. Ik doe een dringend beroep op de staten zichzelf en het college aan de gemaakte afspraak te houden. Dit betekent dat we helemaal niet zoveel geld in de andere reserves en voorzieningen hoeven te zoeken, want er is €22 miljoen vrij beschikbaar. Laten wij dat dan ook zelf houden en zorgen dat wij daar controle over houden.

De heer LOOMAN: Ik wil hierover nog een opmerking maken, want op dit punt blijf ik het van harte met de heer Harleman oneens. Hij zegt dat het ons geld is, waarvoor wij met elkaar een aantal spel-regels hebben afgesproken. Maar dan is het ook aan ons om op een bepaald moment van die spel-regels af te wijken. Het zou toch heel raar zijn wanneer wij ons via spelregels ketenden? De staten hebben het recht om wanneer zij dat noodzakelijk vinden, zichzelf te overrulen. Het is óns geld en daar mogen wij over beslissen.

De heer HARLEMAN: Nee, voorzitter, het ligt anders. GroenLinks is een kleine fractie, maar iedereen heeft bij het begin van het dualistische systeem met open ogen alle verordeningen vastgesteld. Daarom mogen wij op de staten een beroep doen om die verordeningen niet naar willekeur zomaar naast zich neer te leggen. Als zij iets anders willen, dan moeten de afspraken veranderd worden en daarover willen wij dan discussiëren. Maar het gaat niet aan te zeggen: "We gaan de afspraken niet veranderen, maar we gaan het gewoon anders doen."

Daarom kan GroenLinks tegen de meerderheid van de staten zeggen: "We hebben met jullie een afspraak." Ik verwacht dan dat de meerderheid zo netjes is te zeggen dat die afspraak er inderdaad ligt. Het college stelt niet voor de afspraak te veranderen en als ook de staten dat niet doen, dan zijn de staten gebonden aan de afspraak die er ligt. Zo simpel ligt het.

De heer LOOMAN: Dat betekent dat ik aan het begin van de periode een afspraak moet maken met GroenLinks waaraan ik de rest van de statenperiode, ongeacht wat ik van mening ben, vastzit? Dat lijkt mij geen aantrekkelijk vooruitzicht.

De heer HARLEMAN: Dat zeg ik ook niet. De PvdA heeft 19 statenleden en GroenLinks 4.

De heer LOOMAN: Dát was de wil van de kiezer.

De heer WIJBENGA: Ik ken een afspraak waaraan de PvdA zich wel houdt, namelijk het Collegeprogramma. Daar kan het toch ook?

De heer LOOMAN: Maar ik mag toch zelf weten welke afspraken ik wil volhouden? Als zich een situatie voordoet waardoor het anders moet worden dan kan ik daar toch een meerderheid voor zoeken en dan hoef ik mij toch niet aan een afspraak van een paar jaar geleden geketend te voelen?

De heer HARLEMAN: Het lijkt mij dat de PvdA dan heel onbetrouwbaar overkomt, maar dat moet die partij zelf weten. Ik neem aan dat individuele leden van die partij wel van mening zijn dat wanneer met hen een afspraak is gemaakt, die afspraak staat. Ik vind het een ongelooflijk betrouwbaar verhaal: wij

hebben een afspraak met de PvdA en ik vind dat ik het recht heb te zeggen dat die fractie zich daaraan gewoon moet houden of met mij in discussie moet gaan over waarom die afspraak veranderd moet worden.

De heer LOOMAN: Een afspraak maken tot een dogma waaraan niet getornd mag worden, lijkt mij niet de manier waarop wij deze provincie moeten besturen.

De heer HARLEMAN: Ik geloof niet dat ik het zo verteld heb.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Waar gaat het nu eigenlijk over? Volgens mij maar om een ding - dat heb ik in de commissie ook gezegd - namelijk de hoop, de wens, de gedachte of we niet meer geld hebben dan we denken te hebben, want dat willen wij graag, want dan kunnen wij dat uitgeven, teruggeven aan de burgers of wat dan ook maar. Dat is eigenlijk het achterliggende verhaal, naast het verhaal over de controle: klopt de boekhouding wel. Maar het eerste is volgens mij toch wel leidend; dat proefde ik ook uit de inbreng van de PvdA en uit diverse publicaties. De mening is dat er meer uit te halen moet zijn, dat er dood geld op de plank ligt; dat is een beetje de leidende gedachte. In de commissie heb ik gevraagd aan te geven waar dit dan het geval is want daar hebben wij allemaal belang bij. Dood geld, daar hebben wij niets aan.

Mevrouw MULDER: Het gaat niet alleen om de mening dat er meer geld moet zijn. Het gaat om de relatie met de risico's en de verplichtingen. Om het af te doen zoals de heer Swierstra nu doet, is gewoon te kort door de bocht.

De heer SWIERSTRA: De relatie met de risico's en verplichtingen is zeker een belangrijk element, maar met die uitspraak legt mevrouw Mulder de vinger op een verwarring bij de staten, ook bij haarzelf, namelijk de verwarring als zouden de reserves waarover wij nu spreken, voornamelijk betrekking hebben op risico's. Er zijn heel veel bestemmingsreserves bij en die bestemmingsreserves zijn door de staten ingesteld om wanneer nog niet precies is vast te stellen hoe hoog een bepaalde uitgave moet zijn om het doel te bereiken of nog niet precies is vast te stellen op welk moment een uitgave moet worden gedaan, een technisch instrument te hebben om de pieken en dalen af te vlakken en praktisch te kunnen werken. Een bestemmingsreserve is een technisch instrument om te voorkomen dat de staten bij alle mogelijke uitvoeringszaken, die door de bank genomen naar hun mening aardig passen in het vastgestelde beleid, iedere keer aparte kredieten beschikbaar moeten stellen. Het laatste is een ouderwetse manier van werken die leidt tot veel detailbemoeienis.

De risico's vormen maar een deel daarvan en de risico's zitten voor een deel ook - de accountant controleert dat ieder jaar minutieus, steeds minutieuzer kan ik zeggen - in de zogenaamde voorzieningen. Zodra er op het punt van de risico's een probleem is, zegt de accountant: "Daar moet u een voorziening voor opnemen," waarna wij dat uiteraard doen.

Daarenboven is er de discussie over het grote risico van de provincie in zijn totaliteit, het zogenaamde weerstandsvermogen. Daarover komen wij in de loop van het jaar met een nadere nota bij de staten. De jaarstukken en de Nota reserves en voorzieningen leveren de input voor die nota.

Is dit nu het plaatje dat wij moeten hebben, immers, alles bij elkaar opgeteld is er toch wel heel veel eigen vermogen. In Zuid-Holland ligt het percentage heel anders. Ja, dat is natuurlijk afhankelijk van hoe de cijfers gegroepeerd worden. Maar als het gaat om het omgaan met vermogen dan schiet de provincie Zuid-Holland mij nu niet als eerste te binnen als het gaat om een schoolvoorbeeld van hoe een overheid met haar vermogen omgaat. Maar dat even terzijde.

De discussie over het weerstandsvermogen zal het college in extenso met de staten voeren. De accountant die ons daarover adviseert betreft daarbij al onze reserves en voorzieningen en of dit tot een heel ander inzicht leidt, kan ik op dit moment niet zeggen.

Ik heb de stellige mening dat het college een heel helder overzicht heeft verstrekt van alle aanwezige reserves. Per bladzijde is aangegeven hoe het ermee zit, wat de doelstelling is, etcetera. Bij de ene

reserve is dat veel explicieter en duidelijker dan bij de andere, maar dat ligt ook aan het karakter van de betreffende post.

Voorzitter. De hoogte van de bedragen is gebaseerd op het eertijds genomen instellingsbesluit, op de stand van zaken op dit moment en op een inschatting van wat wij denken dat nuttig is. Is het daarmee dood geld? Nee, want het wordt bestemd voor de taken waarvoor de staten aan de hand van concrete voorstellen, nota's, begroting en dergelijke de richting aangeven. Als er in de reserves te weinig geld zit, hebben wij een probleem, want dan moet het college de staten, wil het de afgesproken doelstellingen bereiken, om extra geld vragen.

(De heer Zweens verschijnt ter vergadering.)

Het kan ook zijn dat er in de reserves wat te veel geld zit. Dan is het vervolgens de vraag of dit erg is. Het antwoord op die vraag is "nee", want dat geld staat in het grote totaal op de bank en is rentedragend. De rente van dit geld wordt gebruikt als dekkingsmiddel. Kortom, op het moment dat van bepaalde reserves, die te hoog worden geacht, geld wordt afgehaald, kan dit geld niet zomaar vrij besteed worden, omdat vanwege het wegvallen van de rente van dit geld een gat in de begroting valt. Dát is de reden waarom het college van mening is dat het goed is op de huidige basis verder te werken.

De heer LOOMAN: Zegt de gedeputeerde hiermee dat hij de bestemmingsreserves als financieringsmiddel in de lucht wil houden? Dat vind ik een wat oneigenlijk doel.

De heer SWIERSTRA: Nee, het is geen oneigenlijk doel. Volgens het BBV mag aan reserves geen rente meer worden toegerekend. Het geld verdwijnt daarmee niet in een oude sok, maar gaat via de algemene dienst naar de bank en levert daar rente op. De totale rente-inkomsten van onze middelen zijn onderdeel van de totale dekking. Daar beslissen de staten ieder jaar weer opnieuw over.

Mevrouw MULDER: Feitelijk zegt de heer Swierstra dat de rente van de bestemmingsreserves nodig is om de begroting te dekken en dat dat de reden is om het systeem maar zo te laten. Dat vind ik een heel bijzondere redenering.

De heer SWIERSTRA: Ik zeg dat ook niet. Ik geef aan dat wij in een aantal gevallen niet kunnen aangeven hoe hoog die bedragen precies moeten zijn. De reserve is namelijk ingesteld omdat er een aantal onzekerheden is. Bij de instelling van iedere reserve wordt dit ook aangegeven en wordt een inschatting gemaakt. Een neveneffect van het instellen van een reserve is rente. Ik begon met de essentie van de discussie: de vraag of wij geld op de plank hebben liggen. Het antwoord op die vraag is dat wij dat niet hebben, want daar waar dit al zo zou zijn - het is een virtueel gebeuren - zit de opbrengst van dat geld gewoon in de middelen; de staten kunnen daarover dus beschikken. Mevrouw Mulder moet de redenering niet omdraaien.

Voorzitter. Ik kom op de vraag hoe vaak wij dit onderwerp nu bij de kop moeten hebben. Als wij in de verhouding 90:10 willen blijven en niet in de verhouding 10:90 willen terechtkomen en vooral onze ambtelijke en bestuurlijke inzet op het proces willen blijven richten en niet op het bureaucratische gedeelte ervan, hetgeen naar ons gevoel hand over hand toeneemt, ook vanwege een aantal regels die ons van hogerhand zijn opgelegd - controle op controle op controle - moeten wij de werkwijze niet veranderen. De staten krijgen eens per vier jaar de Nota reserves en voorzieningen, het totale overzicht. Het maken van die nota geeft veel werk.

Mevrouw MULDER: De heer Swierstra neemt de 10:90 verhouding die de heer Harleman noemde, over. In de werkgroep-programmabegroting is de verhouding 20:80 besproken. Het gaat erom zo te sturen op zaken dat wordt bereikt wat wij willen bereiken. Tot welk detailniveau moeten wij hierbij gaan? Een van onze docenten, afkomstig van de rekenkamer, zei dat soms eerst tot detailniveau moet worden gegaan voor duidelijk is waar je precies op stuurt. Ik denk dat wij bij deze nota ook met dit dilemma zitten. Ik

denkt dat het goed is dat wij eerst weten wat er met de reserves gebeurt en daarom wil ik het wel wat beter volgen dan eens in de vier jaar.

De heer SWIERSTRA: Het is een enorme klus voor de staten om al die gegevens iedere keer weer door te spitten en daarover klagen zij dan ook bijna dagelijks. Maar mevrouw Mulder vraagt nu om nog een stapeltje daar bovenop. De staten krijgen eens per vier jaar de Nota reserves en voorzieningen en zij krijgen ieder jaar een begroting en een jaarrekening, waarin al die zaken ook weer zijn opgenomen en uitgewerkt. Over begroting en jaarrekening kunnen de staten met het college van gedachten wisselen. Bij de begrotingsbehandeling kunnen de staten het college bovendien bij amendement opdragen een reserve te verhogen of te verlagen, een storting wel of niet te doen en dergelijke. De staten hebben dus een sturingsinstrument. Nog meer informatie, nog meer en detail laten berekenen wat het verloop precies zal zijn van een bestemmingsreserve, leidt alleen maar tot meer bureaucratie aan de kant van zowel het college als de staten, terwijl de burger er geen mallemoer mee opschiet.

Mevrouw MULDER: Ik vind echt dat de heer Swierstra veel te kort door de bocht gaat. Soms moet je eerst grondig door een zaak heen om het eens te worden over de beginselen, waarna met de afbouw kan worden begonnen. Zo wordt ook gewerkt in de werkgroep-programmabegroting en daar wil het college wel meewerken. Ik zie hier dan toch even wat dingen haaks op elkaar staan. Ik kan mij dus voorstellen dat wij eerst door bepaalde dingen heen moeten om daarna de bureaucratie wat terug te nemen. Wat de heer Swiersta nu zegt, vind ik daarom veel te gemakkelijk.

De heer SWIERSTRA: Als ik dit verhaal zou horen los van de nu gevoerde discussie en los van de feiten dan zou mijn reactie zijn dat mevrouw Mulder helemaal gelijk heeft. Ik wijs erop dat wij ook zo werken: op alle mogelijke manieren gaan wij en detail het hele traject met de staten door. Wij hebben toegezegd dat wij zullen proberen in de programmabegroting nog meer stappen te zetten, wij hebben discussies gehad over indicatoren en bladspiegels en wij gaan daar zover met de staten in mee als wij denken dat nuttig is voor beider functioneren en voor de Drentse samenleving. Maar kijkend naar de praktijk vraagt mevrouw Mulder nu iets waarvan het college van oordeel is dat het alleen maar neerkomt op een stapeling van nog meer instrumenten, nog meer controle en nog meer papierwerk, terwijl de werkelijke sturing er niet door veranderen zal. Die sturing zit 'm veel meer in het helder maken in begroting en jaarstukken van waar het nu feitelijk om gaat. Dat daar techniek onder ligt die moet kloppen en dat controle op controle moet volgen, daarover zijn wij het volstrekt eens, maar door een nog meer gedetailleerde behandeling van de reserves en voorzieningen dan wij met alle instrumenten die wij hebben al doen - de staten mogen hier bij amendement om vragen en als dat amendement wordt aangenomen, zal het college het uitvoeren - spannen de staten in wezen het paard achter de wagen.

Mevrouw MULDER: Voorzitter. Ik hoor graag hoe het college denkt over het amendement van de PvdA.

De heer SWIERSTRA: Ik denk dat mijn inbreng wel duidelijk heeft gemaakt dat het college dit amendement niet ziet zitten. Als wij bij het opstellen van de begroting nog verder de diepte in moeten gaan, komen wij in het circus terecht dat ik zojuist schetste. Wij komen bij de begroting met een nota over het weerstandsvermogen en daarover kan een zinvolle discussie plaatsvinden, want wij zullen met elkaar moeten vaststellen waar ons risico ligt en hoe wij daar op een zorgvuldige manier mee om kunnen gaan. Die discussie kan in het kader van de begroting gevoerd worden. Nog weer een exercitie daar overheen, dus wanneer wij de Nota reserves en voorzieningen niet als uitgangspunt kunnen beschouwen, betekent overigens ook dat wij bij de begrotingsbehandeling niet eens over het weerstandsvermogen kunnen spreken. Ook in die zin lijkt een extra exercitie mij hoogst onpraktisch, te meer daar de Nota reserves en voorzieningen een helder inzicht geeft in wat de staten moeten weten.

TWEEDE TERMIJN

De heer LOOMAN: Mijnheer de voorzitter. De vraag die ons al anderhalf jaar bezighoudt, is toch wat de relatie is tussen de hoogte van de reserves en de doelstellingen die eraan ten grondslag liggen. Ik heb de gedeputeerde nu weer horen zeggen dat ervan uitgegaan kan worden dat die redelijk met elkaar in overeenstemming zijn. Als de reserve te weinig is, is er een probleem, maar als die te groot is, is het niet zo erg want dan is het een goed financieringsmiddel dat bovendien goed is voor ons weerstandsvermogen.

Laat ik maar gelijk zeggen dat ik er geen behoefte aan heb ieder jaar over dit onderwerp te discussiëren, maar ik vind wel dat wanneer wij eens in de vier jaar die reserves en voorzieningen onder de loep nemen, wij ons een beeld moeten kunnen vormen over de relatie tussen het doel en de hoogte. In die zin houd ik gewoon vast aan het amendement, want het moet toch mogelijk zijn om een aantal jaren vooruit te kijken, dus om na te gaan hoe wij die doelstellingen denken te verwezenlijken en wat dit betekent voor de donaties en onttrekkingen. Dan is er meteen een relatie met de meerjarenbegroting. Op die manier krijgen wij een wat helderder inzicht en kan het een keer in de vier jaar. Wij handhaven daarom ons amendement.

Wij zullen de motie van GroenLinks en het CDA niet steunen, omdat ik het met het college eens ben dat wij bij aanvaarding daarvan weer een hele hoop papierwerk en bureaucratie krijgen. Ik zoom liever eens per vier jaar heel diep in op hoe het nu precies zit en dan hoeft het voor mij niet elk jaar.

De heer LANGENKAMP: Wat is politiek gezien de consequentie voor de PvdA als het amendement het niet haalt? Eigenlijk spreekt de PvdA met dit amendement in financieel opzicht wantrouwen uit in de richting van het college.

De heer LOOMAN: Ik vraag het college om het gevoel dat het heeft dat dit geld allemaal nodig is om de doelstellingen te verwezenlijken, sterker te onderbouwen. Als de meerderheid van de staten daar anders over denkt, dan is dat een gegeven. Ik hoorde van de heer Kuiper dat het soms heel moeilijk is om tot een minderheid te behoren, maar ik respecteer uiteindelijk wel het besluit van de meerderheid van deze staten.

De heer LANGENKAMP: Dat klinkt wel leuk, maar in de overwegingen van het amendement staat wel dat er onvoldoende inzicht is. De heer Looman weet dus feitelijk niet wat waaraan gekoppeld is en hij zegt het antwoord van de portefeuillehouder financiën niet zomaar op diens blauwe ogen te willen vertrouwen.

De heer LOOMAN: Ik heb gezegd absoluut geen reden te hebben om te twijfelen aan de uitspraak van de gedeputeerde dat het geld wel nodig zal zijn - hij heeft zich op dat punt vanochtend redelijk blootgegeven - maar ik wil het graag wat steviger onderbouwd hebben. Dat is wat ik vraag. Ik heb, gelet op de hoogte van het weerstandsvermogen en de hoogte van de reserve, het gevoel dat er wel geld is en als de staten dan andere ideeën en opvattingen hebben dan wil ik wel weten hoeveel vlees er nog op de botten zit.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Wij hebben heel veel sympathie voor het amendement van de PvdA, maar wij hebben er wel moeite mee met de Nota reserves en voorzieningen in te stemmen. Ik ben ook wel benieuwd hoe de andere partijen over dit amendement denken; met name ben ik benieuwd naar het standpunt van de VVD, want die heb ik in deze discussie helemaal nog niet gehoord.

De heer ROELES: Mijnheer de voorzitter. De VVD heeft zich niet in de discussie gemengd omdat de fractie zeker met de Nota reserves en voorzieningen kan instemmen.

In zijn amendement vraagt de heer Looman om niet alleen een duidelijke onderbouwing van het doel van de bestemmingsreserves, maar ook om duidelijk aan te geven of wat wij met de bestemmingsreserves willen bereiken en de middelen die daarvoor nodig zijn, met elkaar in overeenstemming zijn. Een dergelijke presentatie kan tot meer duidelijkheid voor de staten leiden en hoeft een discussie over de begroting 2006 niet in de weg te staan. De VVD zal daarom het amendement steunen.

De heer HARLEMAN: Mijnheer de voorzitter. Men zal gemerkt hebben dat ik mijn enthousiasme voor het college nooit onder stoelen of banken steek en ik moet zeggen dat onze gedeputeerde van financiën het heel erg goed doet.

Toen hij probeerde uit te leggen hoe het nu precies zit met de rente-inkomsten kreeg ik wel een beetje medelijden met hem, want dat is eigenlijk een heel ingewikkeld verhaal. Ik zal dat nu niet allemaal gaan uitleggen - dat zal ik in de commissie nog wel eens doen - maar het belangrijkste is dat de rente-inkomsten door dit college niet structureel ingezet worden. Ik neem aan dat het college het zo geregeld heeft dat rente-inkomsten alleen voor incidentele uitgaven worden gebruikt. Als het anders is, dan heeft het college met mij een probleem.

De vraag is of het eens per vier jaar produceren van een nota reserves en voorzieningen minder werk betekent dan het ieder jaar produceren van een gedeeltelijke herziening. Mijn fractie denkt dat dit niet zo is. Ik heb uitgelegd dat het onze bedoeling is het college tegemoet te komen. De nota is nu in een ongelukkige tijd verschenen en is eigenlijk een halfjaar te laat. Wij moeten nu in een hausse alles narekenen, terwijl het veel gemakkelijker is elk jaar een deel van de nota te herzien. Bovendien wil het college één onderdeel slechts eens in de vijf jaar herzien en alleen al daarmee loopt de vierjaarlijkse termijn helemaal spaak. Mijn fractie heeft de indruk dat het voor het college gemakkelijker is, dat het niet meer werk is en dat er wij van de piekbelasting voor de ambtenaren af zijn.

Er zijn fracties die naarstig op zoek zijn naar geld, dat merk ik wel aan de discussie. Mijn fractie heeft gewezen op het bedrag van €22 miljoen uit de reserves dat nu zomaar ongeclausuleerd naar het college gaat, want het gaat in de programmalijnen zitten en zolang het college het geld dan in overeenstemming met de doelstellingen uitgeeft, kan het allemaal. Fracties die behoefte hebben aan extra geld moeten daarom niet verder de diepte ingaan met de nota reserves en voorzieningen maar een deel van die €22 miljoen pakken en dit geld dan besteden volgens de afspraken die met de meerderheid van de staten is gemaakt.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Op het gevaar af dat het een herhaling van zetten wordt, constateer ik met de heer Harleman dat het inderdaad gaat om de vraag of er niet meer geld is. Ook de heer Looman zei het gevoel te hebben dat er wel meer geld is. Mijn antwoord is dan dat de staten over dat geld beschikken, het is hun eigen budget.

Als wij bij de begroting 2006 nog een verdieping moeten leveren van de Nota reserves en voorzieningen dan wordt die verdieping een boterzacht verhaal, want de reserves zijn er juist voor om meerjarig pieken en dalen te kunnen afvlakken, pieken en dalen die bij de uitvoering van het beleid niet en detail voorspeld kunnen worden. Het gaat voor een deel altijd om een inschatting. Daarom is er ook een reserve. Wij houden iets op reserve omdat wij weten dat wij de komende jaren iets in die en die orde van grootte zullen moeten.

De heer LOOMAN: Het spreken van een inschatting van pieken en dalen noem ik boterzacht, terwijl de heer Swierstra zegt dat het verhaal juist door de door ons gevraagde onderbouwing boterzacht wordt. Ik denk dat het precies andersom is.

De heer SWIERSTRA: Het verhaal van nu is onderbouwd, maar op het moment dat de staten een verdere verdieping willen dan zullen daar altijd zachte elementen in zitten. Dat is ook niet erg, want dat willen wij ook met elkaar. Was dit niet zo dan zouden de staten van jaar tot jaar te maken krijgen met series begrotingswijzigingen, zouden zij per project kredieten moeten verstrekken etcetera, etcetera. Dat willen wij niet en dus bouwen wij met elkaar een bestemmingsreserve in, die per definitie meerjarig is. Op het moment dat daarvan een nadere inschatting moet worden gegeven, zal ook die inschatting "zacht" zijn; meer of minder betoog ik niet. Daarmee zeg ik dus niet dat het nu allemaal keihard is, integerdeel; wij zijn het er volstrekt over eens dat er nu ook een zacht element in zit, maar dat is een verstandig zacht element: wij zorgen ervoor dat wij voor de met elkaar afgesproken doelen niet tekort komen en aan de andere kant voorkomen wij dat er te veel geld nutteloos op de plank blijft liggen. Waar het geld erin zit loopt het gewoon mee in de algemene dienst.

Voorzitter. Heel veel meer kan ik er niet over zeggen. Het college zal uiteraard als de staten zeggen dat zij een nota willen hebben die nog meer de diepte in gaat, de ambtenaren deze zomer daaraan zetten, maar het college heeft er geen behoefte aan en ziet het eerder als een complicering van het primaire proces dan als een toevoeging daaraan. Daarom willen wij bij de begrotingsbehandeling veel liever met de staten spreken over waar wij het komende jaar onze middelen voor in gaan zetten. Natuurlijk spelen de reserves en de stortingen en ons weerstandsvermogen daarin ook weer een rol. Over de koppeling daartussen moeten wij nog de fundamentele discussie met de staten aangaan.

Ik kan de heer Langenkamp geruststellen dat het college geen enkel gevoel heeft dat het op dit punt gewantrouwd wordt, nee, wij hebben met elkaar een fundamentele discussie over het spanningsveld tussen mate van controle en inzicht en het met elkaar aangaan van een systeem zoals wij dat voorstellen.

De heer LANGENKAMP: Ik proef een beetje - en misschien ga ik daardoor de PvdA toch iets beter begrijpen - dat de bestemmingsreserves toch wat ruim zijn ingevuld om te voorkomen dat het college te vaak naar de staten moet met het verhaal dat het budget net iets te krap was. Als dat de achtergrond is, snap ik het allemaal veel beter.

De heer SWIERSTRA: Niet wij hebben die reserves ingevuld, dat hebben de staten gedaan. Bij iedere reserve hebben de staten op basis van een voorstel van het college een besluit genomen. Het college zegt dan steeds dat het hem, gelet op dit en dat en dat, verstandig lijkt een reserve in te stellen van dit en dat bedrag en die reserve in de begroting op te nemen. Dat heeft ons tot nu toe ook geen windeieren gelegd. Wij hebben tot nu toe geen onoverkomelijke risico's en tegenvallers gehad, er is ieder jaar wat ruimte overgebleven en die ruimte krijgen de staten in de begroting gepresenteerd.

De heer LANGENKAMP: Met deze woorden van de heer Swierstra ben ik het eens, maar heeft het college, om te voorkomen dat het iedere keer weer naar de staten moet, een ruimte van 10, 20 of 25% ingebouwd? Als het antwoord hierop "ja" is, is de hele discussie veel simpeler.

De heer SWIERSTRA: Ik heb aangegeven wat de reden is waarom wij met reserves werken. De staten hebben dat ook altijd zo ervaren. Toen ik hier begon, kwam op het terrein van verkeer en vervoer ieder fietspad in de commissie en in de staten aan de orde. Dat kan tegenwoordig niet meer, want het aantal projecten is veel te groot geworden. Wij zouden dit ook helemaal niet meer moeten willen. Wij willen sturen op doelen, op output en vervolgens worden wij erop afgerekend of wij het op een goede manier hebben gedaan. Wij hebben daarbij bestemmingsreserves nodig als technisch instrument om het beleid uit te kunnen voeren en de staten moeten die uitvoering controleren en veel minder het technisch instrument.

De VOORZITTER: Naar mij blijkt heeft tenminste een fractie behoefte aan een korte schorsing voor overleg.

Ik schors de vergadering.

(Schorsing van 10.58 tot 11.12 uur.)

(De heer Pot verschijnt ter vergadering.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Naar mij blijkt is er geen behoefte aan een derde termijn en daarom sluit ik de beraadslaging

Aan de orde is de stemming over amendement 1.

De VOORZITTER: Ik geef achtereenvolgens het woord aan de heer De Haas, mevrouw Mulder en de heer Sluiter voor het afleggen van een stemverklaring.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. De OPD heeft geen behoefte aan het amendement en de motie. De jaarlijkse begroting en de verantwoording in de jaarstukken moeten voldoende zijn om aan het in het amendement en de motie gevraagde tegemoet te komen.

Wij vrezen dat nieuwe nota's een enorme extra belasting betekenen.

Wij zullen tegen het amendement en de motie stemmen.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ik spreek mede namens de fractie van GroenLinks.

Het steunen van amendement 1 is voor ons een tweede optie, omdat wij het liefst hadden gezien dat de nota nu nog niet zou hoeven worden aangenomen. Omdat wij van mening zijn dat de hele staten het pleidooi van de PvdA moeten steunen, zullen wij voor het amendement stemmen.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. In de discussie sloeg de heer Swierstra naar onze mening de spijker op zijn kop met de uitspraak dat het de staten eigenlijk gaat om de vraag of er meer geld is om uit te geven. De gedeputeerde zei dat dit geld er niet is en dat is voor de gedeputeerde van financiën een goed antwoord.

In het amendement wordt om meer verdieping en om vooruitkijken gevraagd. Wij vinden het buitengewoon verstandig dat dit een keer in de vier jaar wordt gedaan en wij zien niet in dat dit voor een onevenredige extra belasting zorgt. Vandaar dat wij voor het amendement van de PvdA zullen stemmen.

Wij zullen niet stemmen voor de motie van GroenLinks en het CDA omdat de kern daarvan is dat elk jaar geprobeerd moet worden een deel te updaten. Wij voorzien dat dit elk jaar leidt tot de uitspraak dat de staten behoefte hebben aan een totaaloverzicht. Dat vinden wij te veel.

In stemming komt amendement 1.

Het amendement wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat alleen de fractie van de OPD tegen aanvaarding van het amendement heeft gestemd en alle andere fracties daarvóór.

Vervolgens besluiten de staten zonder hoofdelijke stemming het na amendering gewijzigde ontwerpbesluit goed te keuren.

In stemming komt motie 2.

De motie wordt met handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van het CDA, GroenLinks, Drents Belang en Fractie de Jong voor aanvaarding van de motie hebben gestemd doch de fracties van de PvdA, de VVD, D66, de ChristenUnie en de OPD daartegen.

3. Het voorstel van het college van gedeputeerde staten van 27 april 2005, kenmerk 17/4.1/2005003646, Voorjaarsnota 2005

(statenstuk 2005-187)

met het op dit punt betrekking hebbende verslagen van de Statencommissies Bestuur, Financiën en Economie van 25 mei 2005, Milieu, Water en Groen van 23 mei 2005, Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit van 23 mei 2005 en Cultuur en Welzijn van 25 mei 2005.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Wij zullen niet onze algemene beschouwingen herhalen. Op 18 mei hebben wij aangegeven dat het college goed op weg is en dat het juiste beleid voor Drenthe is ingezet. Kortom, het zal geen verbazing wekken dat wij straks voor de Voorjaarsnota zullen stemmen.

In de verschillende commissies zijn de afgelopen weken enkele zaken uitgediept en aangescherpt en diverse onderwerpen komen in de loop van dit jaar nog terug, waarbij te denken valt aan windenergie, openbaar vervoer en de sluitingstijden van de Drentse horeca.

Aanscherpingen en toevoegingen komen wat ons betreft verder terug in een aantal moties die ik straks zal bespreken.

Bij de Voorjaarsnota maken wij verder een voorbehoud en wel bij de forse structurele last van € 1 miljoen die mogelijk gemoeid is met het Strategisch huisvestingsplan voor de komende jaren. Binnen mijn fractie krijgt het college hiervoor de handen nog niet op elkaar. En verder wijs ik op hetgeen door mijn fractie is opgemerkt met betrekking tot de Jaarstukken 2004 en de Nota reserves en voorzieningen. Alvorens ik overga tot het bespreken van de moties, wil ik nog twee onderwerpen behandelen: de subsidies voor de Stichting Welzijn Doven en die voor de Stichting paardrijden voor gehandicapten. In de Statencommissie CW heeft de gedeputeerde nog eens herhaald dat wat haar betreft de twee stichtingen niet door de hoeven hoeven te zakken. Al in november hebben verschillende partijen, waaronder de PvdA, erop aangedrongen zorgvuldig om te gaan met deze twee kwetsbare stichtingen. Zo langzamerhand is het moment daar dat wij de gedeputeerde vragen haar uitspraken te concretiseren. Beide stichtingen hebben behoefte aan klare taal en wij wachten in spanning het antwoord van de gedeputeerde af. Vervolgens de Drenthe promotie. De campagne voor recreatie en toerisme komt moeilijk van de grond. Wij hebben in onze algemene beschouwingen en ook in de commissievergadering aangegeven dat verbreding tot buiten het specifieke terrein van recreatie en toerisme wellicht wat soelaas zou kunnen bieden en dat ook met de fiftyfifty verhouding in de financiering wat anders omgegaan zou kunnen worden. De VVD zal hierover een motie indienen.

Voorzitter. Ik kom op de moties, die ik een voor een zal bespreken.

Motie A over de WMO trekken wij op grond van de discussie in de commissie in. Wat ons betreft is hiermee de rol van de provincie in de WMO niet voorbij en wij zullen er in het najaar, gefundeerd, op terugkomen.

Motie B wordt door ons gehandhaafd, inclusief het daarin opgenomen bedrag van € 10 miljoen.

Wij handhaven motie C ook.

Motie D trekken we in. Die motie willen wij door de volgende motie vervangen.

Motie D-herzien

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 juni 2005,

overwegende dat:

- *er in de komende jaren in Drenthe een fors tekort ontstaat aan ouderenwoningen die geschikt zijn voor 24 uur-zorg en ouderenwoningen waarbij in de directe nabijheid diensten kunnen worden verleend;*
- *in noordelijk verband het Convenant van het Noorden, ruim ondertekend door Drentse woningcorporaties, tot stand is gekomen met het oogmerk de woningbouwproductie in het landsdeel Noord te vergroten;*

van mening zijnde dat:

- *het wegwerken van het tekort aan woningen een bijdrage levert aan werkgelegenheid in de bouw;*
- *uitvoering van het convenant ook aan jongeren mogelijkheden biedt om aan de slag te kunnen gaan in de bouwnijverheid;*

dringen er bij het College op aan dat:

- *er binnen vier maanden een uitgewerkt en doelgericht actieplan komt;*
- *daaromtrent overleg wordt gepleegd met betrokken partijen, zoals het onderwijs, werknemers- en werkgeversorganisaties en woningcorporaties;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik constateer dat motie D is ingetrokken en dat daarvoor in de plaats de motie D-herzien komt.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Ook motie E, de motie die betrekking heeft op de positie van Emmen, willen wij naar aanleiding van de discussie in de commissie intrekken en vervangen door een iets anders geformuleerde motie. De bedoeling van de motie is om op korte termijn een soort van alomvattend actieplan voor Emmen te creëren, waarin alle maatregelen zijn opgenomen. Door het aannemen van de motie-Van Bochove door de Tweede Kamer kunnen ook samenhangende regio's buiten de nationale stedelijke netwerken bij grote projecten toegang tot rijksfinanciering krijgen. Dit biedt misschien een mogelijkheid om de positie van Emmen te versterken, iets wat niet in de Nota ruimte is gelukt.

Ik dien de herziene motie E in.

Motie E-herzien

Provinciale staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 juni 2005,

overwegende dat:

- *in de door de Tweede Kamer vastgestelde nota Ruimte Emmen niet is aangemerkt als economisch kerngebied en ook financieel/economisch en ruimtelijk/instrumenteel geen positie heeft verworven gelijk aan de overige drie prioritaire steden in het landsdeel Noord, te weten Groningen/Assen en Leeuwarden;*
- *evenwel door aanneming van de motie "Van Bochove" door de Tweede Kamer nu ook samenhangende regio's buiten de nationaal stedelijke netwerken bij goede projecten toegang tot eventuele rijksfinanciering kunnen krijgen;*
- *Emmen als grote industriestad en deel uitmakend van de kernzone Zuid-Drenthe een wezenlijke functie vervult op het gebied van werkgelegenheid, onderwijs, toerisme en gezondheidszorg en door de onderlinge samenhang van functies van belang is voor de regio Emmen en daar buiten;*
- *de gemeente Emmen inmiddels, samen met het Rijk en de Provincie Drenthe het Convenant Woningbouwafspraken 2005 tot 2010 Provincie Drenthe heeft ondertekend;*
- *de gemeente Emmen ambities heeft voor een verdere stedelijke ontwikkeling, zoals is beschreven in het Masterplan Emmen Centrum 2020 met het oogmerk de positie van centrumstad en voorzieningencentrum voor de regio te versterken en uit te bouwen en op deze wijze ook wil inspelen op het rijksbeleid.*

van mening zijnde dat:

- *Emmen voor een grote regio - omvattend Zuid-Drenthe, Zuid-Groningen en Noordoost-Overijssel - faciliteiten biedt en zowel voor het landsdeel Noord als ook voor het Drentse beleid van essentiële betekenis is;*
- *het daarom van belang is dat alle activiteiten die tot doel hebben de positie van Emmen - ook die in sociaal-economisch opzicht - te verbeteren, worden gebundeld en in overleg met de gemeente worden omgezet in een doelgericht actieplan dat als basis dient voor het overleg met het Rijk;*

verzoeken het College:

vóór 1 september 2005 aan Provinciale Staten van Drenthe een actieplan als in de overwegingen bedoeld ter kennisname voor te leggen;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De oorspronkelijke motie E is ingetrokken maar daarvoor in de plaats komt een nieuwe motie, die ik beschouw als een herziene motie E, die in de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer HOLMAN: Ik vind het een heel sympathieke motie en de argumentatie onderschrijf ik, maar ik probeer een beeld te krijgen van wat de heer Veenstra nu van het college verwacht en waar dit toe moet leiden. Wat gaat er nu gebeuren dat tot nu toe niet is gebeurd en gaat ons dat geld kosten? Wil de PvdA geld investeren?

De heer VEENSTRA: Het gaat in eerste instantie niet om extra geld. Het gaat om twee zaken. In de Voorjaarsnota 2005 en ook in ander beleid wordt volop ingezet op de vooruitgang van Emmen, zowel in sociaal-economisch als in ander opzicht. Wij zouden de maatregelen wel eens gegroepeerd willen hebben, want kan kunnen wij het beleid beter volgen en kunnen wij beter nagaan of de doelen ook worden gehaald. Dat is element een.

Element twee is dat de door de Tweede Kamer aangenomen motie-Van Bochove niet alleen de steden die in de Nota ruimte zijn genoemd maar ook bredere regio's de mogelijkheid biedt om rechtstreeks gebruik te maken van rijksgeld. Dat zou misschien voor Emmen ook een mogelijkheid zijn. De motie heeft dus eigenlijk een tweeledig doel.

De heer DOHLE: Voegt deze motie dan iets wezenlijks toe aan het Programma Stad dat wij al hebben?

De heer VEENSTRA: Omdat wij ons zorgen maken over de economische ontwikkeling van dat gedeelte van Drenthe willen wij dat de maatregelen gegroepeerd worden, opdat wij vanuit verschillende invalshoeken kunnen volgen hoe dit gebied zich de komende tijd gaat ontwikkelen. Nogmaals, wij vragen niet om extra geld, maar om het samenbrengen van beleid dat natuurlijk ook al in het Programma Stad staat. Voorzitter. Wij zullen motie F steunen, wij hebben dit ook al in de commissie gezegd.

Motie G steunen wij niet. Het onderwerp van die motie zullen wij betrekken bij de discussie over woensdag-statendag in de Statencommissie BFE.

Motie H zullen wij, nu wij hierover contact hebben gehad met de gemeenten Assen en Emmen, steunen. Wij hebben nog wel wat vragen over de financiële onderbouwing van de motie, maar daar zal de indier van de motie straks nog op ingaan.

Met betrekking tot motie I wachten wij even af hoe de opmerkingen die hierover in de commissie zijn gemaakt, zijn verwerkt.

Motie J steunen wij niet en dat heeft te maken met onze eigen voorstellen over een andere opzet van het OV die binnenkort in de Statencommissie RIM aan de orde komen.

In motie K zien wij toch te weinig meerwaarde. Natuurlijk wil iedereen gratis advies en ondersteuning, maar wij vinden de motie te vrijblijvend.

Motie L steunen wij na de toezeggingen van de gedeputeerde in de commissie, niet.

Motie M kan wat ons betreft na de toezeggingen van de gedeputeerde in de commissie vervallen.

Motie N achten wij overbodig na onze eigen motie over de N33.

Motie P steunen wij, met name om de discussie te starten. Er zal nog stevig over gesproken moeten worden, maar wij vinden het goed dat de discussie in ieder geval wordt gestart.

Het waarom van het niet ondersteunen van de moties O, Q en R is in de commissies voldoende duidelijk geworden.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. De provincie geeft dit jaar maar liefst € 150 miljoen uit. Wij hebben de statengriffie gevraagd de burgers via internet duidelijk te maken wat zij hiervan vinden. Hierop zijn 80 reacties gekomen en die zijn wellicht niet representatief voor de mening van de Drentse burger, maar wij vinden die reacties toch wel belangrijk. Zo blijkt de Drentse burger van mening te zijn dat de provincie aan onderwijs, toerisme, sport en ouderenbeleid geld uit moet geven. Die mening willen wij meenemen bij onze beoordeling van de Voorjaarsnota.

Tijdens de algemene beschouwingen en in de daarop volgende commissievergaderingen zijn veel onderwerpen aan de orde geweest en in die zin kan gesteld worden dat de gekozen opzet redelijk heeft

gewerkt. In de vergadering van vandaag willen wij nog een paar dingen verduidelijken en van andere zaken de losse eindjes nog aan elkaar knopen.

Mijn eerste onderwerp is dan de Drenthe-promotie. Verschillende fracties hebben gepleit voor een breed opgezette campagne om Drenthe te promoten. Dat moet verder gaan dan alleen de leus "Da's nou Drenthe". Die leus is gericht op recreatie en toerisme, maar wij willen een bredere promotie van Drenthe. De fractie van de VVD zal hierover een motie indienen, die wij, net als andere fracties dat zullen doen, graag steunen. Ik begrijp na veertien dagen nadenken nog niet echt de terughoudendheid van de gedeputeerde in de commissie BFE en ik denk dat hier een kans ligt. De motie nodigt het college uit een plan te ontwikkelen en dat te bespreken in de commissie. Ik hoop dat het college hiertoe bereid is. En nogmaals, wij steunen de motie die de VVD zal indienen, van harte.

(Voorzitter: de heer Looman.)

Voorzitter. Wij hebben ook over de woningbouw gesproken, over woningbouw als stimulans voor de economie en woningbouw in relatie met cure and care. Ik merk dat wanneer de verschillende fracties eenzelfde onderwerp aansnijden, zij daar ieder hun eigen beeld bij hebben. Het is de kunst die beelden te combineren en daarmee een meerwaarde te creëren. Dit geldt ook ten aanzien van de woningbouw. Wij hebben van het college gehoord dat het de woningbouwcorporaties al flink achter de broek zit. Dat is ook zo. Verleden week is tijdens een bijeenkomst van provincie, gemeenten en allerlei instellingen de afspraak gemaakt dat in de toekomst voldoende voor ouderen, voor senioren, worden gebouwd. Er zijn aanjaagteams. Wij ondersteunen op dit punt de enthousiaste aanpak van de gedeputeerde, maar de vraag is of zo wel een overzichtelijk geheel ontstaat met een goed zichtbare samenhang. In 2001 is de Beleidsnota wonen vastgesteld. Vier jaar geleden is dus een ambitie neergelegd en wij hebben nu behoefte aan een actualisatie. Ik heb de indruk dat bij de fracties verschillende ideeën leven over hoe het anders kan. De nota is vastgesteld, er zijn zo'n vijf verschillende voorbeelden genoemd om nader te bekijken en wij willen het college nu in feite uitnodigen een actualisatie van de nota te maken, daarbij aan te geven wat is bereikt, waar de blokkades, de handicaps, de beperkingen liggen en met de door de staten ingebrachte ideeën na te gaan hoe een extra impuls aan de woningbouw in Drenthe kan worden gegeven. Het gaat dan om de woningbouw als economische stimulans. Hetzelfde geldt voor de woningbouw in relatie tot cure and care.

De heer VEENSTRA: Ik begrijp de opmerking van de heer Holman over de woningbouw, maar ik wil erop wijzen dat verleden jaar over dit onderwerp twee moties zijn aangenomen: de ene motie betrof het aantal ouderenwoningen in Drenthe - toen is een aantal genoemd dat voor deze periode als richtsnoer zou moeten gelden - en die motie is ook aangenomen en in de tweede motie werd gevraagd na te gaan of er een aanjager voor de woningbouw zou kunnen komen.

Is wat de heer Holman nu vraagt in feite niet een herhaling van hetgeen verleden jaar al is ingezet en op dit moment gewoon wordt uitgevoerd?

De heer HOLMAN: Ik denk niet dat het zo moet worden gezien. Het is geen herhaling. Er zijn verschillende ideeën over bijvoorbeeld cure and care: Drenthe als ideale provincie voor ouderen om er te wonen, zowel uit het oogpunt van woongenot als van zorg. Dat zat niet in de moties van verleden jaar. Verleden week is hierover een bijeenkomst geweest en wij denken dat het breder kan worden gezien en dat er nog steeds een uitdaging ligt om nog meer te doen dan wij tot nu toe hebben gedaan. Onze vraag is dit allemaal te inventariseren, op de verschillende plekken te kijken en te bezien wat een aanjager kan opleveren.

De heer VEENSTRA: Kan de heer Holman aangeven - ik ben daar toch wel benieuwd naar - wat er extra zou moeten gebeuren, los van wat er nu al in gang is gebracht, om die woningbouw los te krijgen?

De heer HOLMAN: Drenthe als goede provincie voor ouderen om er te wonen, dus door het zorgaspect wat meer invulling te geven. Wij denken dat daar meer kan gebeuren, dat daar een uitdaging ligt om meer te doen.

De heer VEENSTRA: Maar wat dan? Daar ben ik toch wel benieuwd naar. Doen gemeenten onvoldoende, zouden de woningcorporaties meer moeten doen, of moeten de regels misschien vereenvoudigd worden? Die zaken zijn verleden jaar allemaal aan bod gekomen en worden nu opgepakt.

De heer HOLMAN: Precies, en zo noemt de heer Veenstra zelf al een aantal dingen. Ik wil de discussie niet overdoen en ik wil de voorbeelden die genoemd zijn niet allemaal herhalen, maar ik vind het waardevol dat in de discussie een heel aantal ideeën is genoemd, niet alleen door ons maar ook door andere partijen. Wij vragen het college daar eens naar te kijken en te bezien hoe daaraan invulling kan worden gegeven. Ik weet dat woningbouwcorporaties heel stimulerend bezig zijn, maar wij hebben enkele bottlenecks op dit terrein genoemd, bijvoorbeeld woningbouw in de vrije sector. In een aantal gemeenten - wij hebben Assen als voorbeeld genoemd - komt de woningbouw heel goed van de grond, maar in andere gemeenten gaat het allemaal veel moeizamer. Kunnen wij daar wat aan doen, zo ja wat en wat zijn dan de problemen? Ons idee is dit alles te inventariseren en daarna te bekijken hoe meer ambitie in de woningbouw kan worden verkregen. Wij hebben dus exact dezelfde intentie als de PvdA verleden jaar had toen het ging om het instellen van aanjaagteams.

De heer VEENSTRA: Dat wordt inmiddels ook allemaal gemonitord.

Mevrouw PANNEKOEK: In de commissie is dit punt ook aan de orde geweest en daarbij bleek dat ieder daar zo zijn eigen beelden bij had. De fractie van de VVD heeft altijd gezegd dat dit probleem breder moet worden getrokken en toen heeft de gedeputeerde gezegd dat een atelier georganiseerd zou worden. Wij hebben toen gezegd dat een aantal leuke mensen met prikkelende ideeën zou moeten komen en dat daarna de verdiepingsslag gemaakt zou moeten worden die eruit zou moeten bestaan dat wordt bekeken waar de meest kansrijke sectoren voor Drenthe liggen en dat dáár dan op ingezet zou moeten worden. In dat stadium komt wellicht het verhaal van de heer Holman aan de orde, die vraagt na te gaan waar wij een aantal aspecten missen. In het vervolgtraject willen wij vanuit de staten zelf daar invulling aan geven. Ik denk dat dat de lijn is die wij op dit moment het beste kunnen volgen.

De heer HOLMAN: Ik constateer dat het beeld dat mevrouw Pannekoek heeft over hoe het gedaan zou kunnen worden, redelijk aansluit bij mijn beeld. Wij ondersteunen van harte het idee van de gedeputeerde om te komen tot een studiedag in een atelierachtige vorm en om de staten daar nadrukkelijk bij te betrekken. Onze oproep is het allemaal niet te eng te maken, maar te proberen goed te begrijpen welke beelden allemaal door de staten zijn neergelegd en laten wij in de herfst hierover dan verder discussiëren. In die zin sluit het beeld van de VVD redelijk aan bij dat van ons.

Voorzitter. Ik kom op de sociale agenda.

Verleden jaar heeft de fractie van het CDA bij de vaststelling van de contourennota Mensen in het middelpunt haar zorgen geuit over het voortbestaan van kleine organisaties en instellingen. Die zouden door de opgelegde kortingen niet in de problemen mogen komen. Ook zouden de kortingen niet mogen leiden tot het stopzetten van activiteiten, waarvan wij met elkaar hebben gezegd die belangrijk te vinden. Er zou onderzocht worden of er ook alternatieven waren en verder is toegezegd dat geprobeerd zou worden in maart helderheid en duidelijkheid te verschaffen.

Een aantal organisaties dreigt nu toch in de problemen te komen en wat ons betreft is helderheid daarom nu gewenst. In het bijzonder denken wij dan aan de Stichting Paardrijden Gehandicapten en de Stichting Welzijn Doven Drenthe. Wij vinden dat het tijd is dat de staten een heldere uitspraak doen. Wij hebben de indruk dat alternatieven niet voorhanden zijn en gelet op wat hierover het afgelopen jaar is gezegd, vragen wij de staten nu helderheid en duidelijkheid te verschaffen. Om dit te bereiken, willen wij de volgende motie indienen.

Motie S

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 juni 2005,

constaterende dat:

- *bij de vaststelling van de Contourennota Mensen in het Middelpunt is afgesproken dat de voorgenomen kortingen op de provinciale subsidie niet mogen leiden tot het stoppen van het leveren van diensten/producten door deze kleine instellingen;*
- *eveneens is afgesproken dat in contact met genoemde stichtingen zal worden nagegaan of alternatieve financieringsbronnen voorhanden zijn;*
- *bovendien is afgesproken dat de resultaten hiervan uiterlijk in maart 2005 aan PS zouden worden voorgelegd en dat dit tot op heden niet is gebeurd;*

van mening zijnde dat:

- *genoemde stichtingen met het oog op de planning van hun activiteitenprogramma niet langer in het ongewisse mogen worden gelaten over de omvang van de provinciale subsidie;*
- *deze twee kleine instellingen met heel veel vrijwilligers niet zelf in staat zijn de in de Contourennota genoemde subsidiekortingen op te vangen;*
- *deze stichtingen een zeer belangrijke bijdrage leveren aan het welzijn van de doelgroepen en deze niet door anderen gelijkwaardig kan worden geleverd;*

besluiten:

- *het College van Gedeputeerde Staten op te dragen de subsidiekorting zoals beschreven in de Contourennota voor de Stichting Paardrijden Gehandicapten en de Stichting Welzijn Doven niet toe te passen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de motie bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Het volgende puntje dat ik nog even aan de orde wil stellen, hebben wij in onze eerste termijn niet genoemd. Maar omdat het de afgelopen weken in de belangstelling is geweest, wil ik het nu toch noemen: de ammoniakkaart.

Wij zijn blij met de brief die de CDA-bewindslieden van LNV en VROM onlangs naar de Tweede Kamer hebben gestuurd, want die brief bevat de mededeling dat nu op korte termijn voorstellen worden gedaan voor aanpassing van de Wet ammoniak en veehouderij (WAV). Daarmee kunnen de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijbedrijven in Drenthe aanzienlijk worden verruimd. De voorgenomen aanpassingen hebben de steun van onder andere het IPO. Uit zeer betrouwbare bronnen hebben wij vernomen dat met name de gang van zaken in Drenthe stimulerend heeft gewerkt en misschien voor de bewindslieden wel aanleiding is geweest om met deze aanpassing te komen. Wij danken de gedeputeerden voor hun inspanning.

Wij stemmen van harte in met het voorstel van het college om de welbekende klankbordgroep in te schakelen bij het inkleuren van de nieuwe provinciale ammoniakkaart. Wij gaan er daarbij van uit dat zoveel mogelijk ontwikkelingsperspectief wordt geboden aan de veehouderijbedrijven. Wij gaan er ook van uit dat het college blij is met deze ontwikkeling en zich kan vinden in het creëren van zoveel mogelijk ontwikkelingsperspectief voor Drentse bedrijven.

Voorzitter....

Mevrouw STOEL: Las de heer Holman nu iets voor uit een brief die hij ontvangen heeft? Het is mij even ontgaan.

De heer HOLMAN: Nee hoor, het was een stukje eigen tekst, zelf geschreven.

De heer KUIPER: Ik wachtte even af of de heer Holman op dit punt nog met een motie zou komen. Maar nu hij naar een volgend onderwerp wil gaan, wil ik er toch even tussenkomen.

De heer Holman vraagt om ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij. De klankbordgroep heeft twee doelstellingen. Een ervan is om binnen de kaders die wij als provincie stellen de ontwikkelingsmogelijkheden te onderzoeken. Ik mis in de bijdrage van de heer Holman die kaders. Betekent dit dat hij de kaders natuur en milieu, ecologische hoofdstructuur en dergelijke vergeet, of wil hij de bedrijven gewoon alle vrijheid geven in de ontwikkeling van de intensieve veehouderij?

De heer HOLMAN: Ik heb waardering voor de vraag maar ook hier is mijn reactie dat de discussie hierover gewoon in de klankbordgroep gevoerd moet worden. Het was helemaal niet mijn bedoeling hierover nu een discussie aan te gaan. Ik heb alleen het statement willen maken dat er sprake is van een doorbraak in de discussie die al een paar jaar loopt. Er zijn nu mogelijkheden, maar wij hebben er veel vertrouwen in dat de klankbordgroep met een goede uitwerking komt. Wij wensen de klankbordgroep ook veel succes.

De heer KUIPER: Mijnheer de voorzitter. Ik vraag ook niet om een discussie, ik vraag of de heer Holman zich wil houden aan de randvoorwaarden die ook de klankbordgroep zich heeft gesteld.

De heer HOLMAN: Het is nog niet eens duidelijk hoe de tekst van de wet letterlijk zal luiden. De intenties zijn nu alleen wat anders dan die tot voor kort waren. Dat geeft ruimte voor een doorbraak, dat geeft ruimte voor maatwerk in de Drentse situatie. En nogmaals, wij wensen de klankbordgroep samen met de maatschappelijke organisaties die daarbij betrokken zijn veel succes toe en hopen dat zij met een goed voorstel komen.

Mevrouw STOEL: Waarvoor dank! De klankbordgroep zal zijn werkzaamheden voortzetten.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik ga verder met mijn betoog en kom op de gezondheid van de Drentse burger.

Uit het rapport van de GGD blijkt dat bijna de helft van de mensen last heeft van overgewicht. De cijfers laten ook zien dat op dit punt de situatie in Drenthe de laatste tien jaar verslechterd is. Zelfs in het basisonderwijs zijn er al kinderen die zwaarder zijn dan ze zouden moeten zijn en het aantal van hen neemt steeds toe. Dat baart ons zorgen.

Gelet op de toename van het overgewicht in Drenthe en de bijbehorende gezondheidsrisico's is het van groot belang dat de Drentse burger in beweging komt. De fractie van het CDA heeft daarom samen met Sport Drenthe een startnotitie opgesteld, waarin enkele projectvoorstellen zijn opgenomen.

Bij de algemene beschouwingen was er sympathie voor het idee om Drenthe in beweging te krijgen. Ik weet nog dat de heer Ter Beek heel enthousiast reageerde op zijn stappenteller.

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota in de commissie veranderde bij de meeste fracties deze sympathie, er werden namelijk nogal wat procedureopmerkingen gemaakt over de uitvoeringsmogelijkheden. Maar nog steeds constateert de fractie van het CDA dat overgewicht bij jongeren en bij ouderen een maatschappelijk probleem aan het worden is. Het geeft een verhoogde kans op gezondheidsrisico's. Wij willen daar nog steeds graag wat aan doen. Wij willen de mensen uitnodigen meer te gaan bewegen en meer aan sport te gaan doen. Binnen de beleidskaders van de Contourennota kan een en ander gestalte krijgen. Sport Drenthe heeft daarbij als preferente instelling nog steeds een voorname rol, maar ook andere organisaties mogen intekenen op projecten die het beoogde doel dichterbij brengen.

De heer BEERDA: De heer Holman zegt dat in de commissie de steun verwaterde in procedurekwesties. Het onderwerp zelf is belangrijk genoeg, maar heel veel commissieleden hadden moeite met de onduidelijkheid van het stuk: van wie is het en wie gaat er over? Nu zegt de heer Holman dat Sport Drenthe in het kader van de Contourennota weer aanvragen kan doen voor allerlei projecten. Dat kan ook en laten wij Sport Drenthe daarin van harte ondersteunen, dan is het probleem goed aangepakt.

Mevrouw SMITH: Mijnheer de voorzitter. Ik kan de heer Beerda hierin van harte ondersteunen.

De heer HOLMAN: Daarmee ben ik heel blij, want ik heb hiermee al op voorhand de steun van twee fracties voor de motie die ik hierover ga indienen.

De heer ROELES: In dezelfde commissievergadering heeft ook onze fractie erop aangedrongen Sport Drenthe een geweldige rol te laten vervullen. Wij hebben dan ook gemeend Sport Drenthe aan te moeten moedigen om de initiatieven van het CDA verder uit te werken.

De heer HOLMAN: Er is dus al een meerderheid voor de motie en daarmee komt het dus goed. Wij willen het college vragen om bij de uitvoering van de Contourennota de betrokken organisaties en instellingen aan te moedigen meer te doen aan projecten op het gebied van sport en bewegen. Daarmee krijgt het onderwerp een extra accent binnen de bestaande beleidskaders van die Contourennota. Wij willen wat diverse fracties feitelijk al ondersteunen, graag aan de staten voorleggen in de vorm van de volgende motie.

Motie T

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 juni 2005,

constaterende dat:

- *overgewicht in Nederland steeds meer voorkomt;*
- *overgewicht onder de bevolking van Drenthe relatief vaker voorkomt dan elders in Nederland.*

overwegende dat:

- *dit ernstige gezondheidsrisico's met zich meebrengt;*
- *dit tot een lagere levensverwachting kan leiden;*
- *dit ook te maken heeft met een verminderd bewegingspatroon;*

van mening zijnde dat:

- *mensen zich bewuster moeten worden van hun stijl van leven;*
- *sport en bewegen de gezondheid bevorderen;*
- *voldoende dagelijkse beweging overgewicht kan voorkomen;*
- *de overheid hier een motiverende en initiërende rol in heeft;*

besluiten:

- *het College van Gedeputeerde Staten op te dragen om in het kader van de uitvoering van de Contourennota Mensen in het Middelpunt in overleg met de daarvoor in aanmerking komende organisaties en instellingen aan projecten gericht op sport en bewegen bijzondere aandacht te geven;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de motie bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer BEERDA: Ik ben een beetje het spoor bijster. In de algemene beschouwingen brengen de politieke partijen een aantal dingen naar voren, maar als ik de heer Holman zo hoor zou het CDA bijna een collegepartij kunnen zijn.

Ten eerste het verhaal over de senioreneconomie. Wat het CDA vraagt is helder en breed door de gedeputeerde toegezegd.

Ten tweede het verhaal over de gehandicaptensport in Westerbork en de Stichting Welzijn Doven, waarin het niet door de hoeven zakken helder is neergelegd.

En nu komt de heer Holman met een motie die volledig past binnen de door de staten vastgestelde Contourennota.

Als het zo moet, kan het CDA beter een nota sturen waarin staat dat de fractie het eens is met het collegeprogramma. Dan zijn we meteen klaar.

De heer HOLMAN: Ik constateer dat de heer Beerda mijn woorden dus niet begrepen heeft. Ik wil de discussie over ouderen en wonen niet overdoen, maar mijn pleidooi - en volgens mij zat de VVD op dezelfde lijn - was het zo breed mogelijk te bekijken. Ten aanzien van de twee stichtingen constateren wij dat er nog steeds geen besluit is genomen, terwijl dit in maart al zou gebeuren; wij pleiten nu voor helderheid en duidelijkheid. Volgens mij is daar niets mis mee. En verder constateren wij een maatschappelijke ontwikkeling die onze zorgen heeft en uit de reacties maken wij op dat iedereen die zorgen deelt. Wij willen dit alleen uitdrukkelijk geconstateerd hebben en wij willen dat het college met het oplossen van dit probleem heel gericht en heel actief aan de slag gaat.

De heer BAAS: Voorzitter. Ik vraag mij af wat motie T toevoegt aan het beleid dat het college op grond van Mensen in het middelpunt al uitvoert. Met andere woorden: is deze motie eigenlijk niet het intrappen van een open deur?

De heer HOLMAN: Wij denken dat die motie toch iets meer is, omdat wij vanuit de Drentse samenleving positieve reacties hebben gekregen. De Drentse samenleving wil dat dit gebeurt en de motie is een stimulans om ook echt te laten gebeuren wat in gang is gezet.

De heer BAAS: Volgens mij heeft het college die stimulans helemaal niet nodig, want het is minstens zo enthousiast als het CDA.

De heer HOLMAN: Ik hoor straks graag de reactie van de gedeputeerde en ik hoop dat de gedeputeerde nog enthousiaster is dan wij zijn.

Mevrouw SMITH: Ik ben het wel eens met de opmerking van de heer Baas dat de motie niet echt iets toevoegt aan het bestaande beleid, want in de notitie die in de commissie is besproken stonden enkele voorstellen, die naar onze mening door Sport Drenthe gewoon als in aanmerking komend voor een projectsubsidie kunnen worden ingediend. Het CDA geeft voor de uitgaven ook geen dekking aan.

(Voorzitter: de heer Ter Beek.)

Mevrouw PANNEKOEK: De heer Holman hoort van ons allemaal dat voor de projecten op het gebied van sport en bewegen Sport Drenthe de aangewezen partij is. Misschien is het daarom beter om wanneer een project niet door kan gaan, bij de staten terug te komen met de opmerking dat zij dit project toch allemaal wilden. Dit was zo even een gratis advies.

De heer HOLMAN: Onze inzet is erop gericht het niet te laten gebeuren dat een project niet door kan gaan. Het gaat erom dat de projecten goed en adequaat worden aangepakt, of dit nu door Sport Drenthe gebeurt of anderszins. Het gaat erom dat er werkelijk wat gebeurt.

Ik kom op het onderwerp onderwijs en arbeidsmarkt.

In onze algemene beschouwingen hebben wij gepleit voor meer samenwerking tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven. In de praktijk worden er binnen en buiten het onderwijs allerlei acties ontwikkeld. Op allerlei manieren wordt geprobeerd de problemen rond de onderwijsuitval, de aansluiting op de arbeidsmarkt en stageplekken op te pakken. Maar het lijkt wel of ieder op zijn eigen manier, op zijn eigen kleine schaal, bezig is.

De fractie van het CDA nodigt het college uit zijn initiërende en regisserende rol in dezen op te pakken. De dialoog moet op gang komen. Dit kan door te bewerkstelligen dat verschillende branches uit het bedrijfsleven en de instellingen voor beroepsonderwijs de krachten bundelen. Aan de hand van goede

praktijkvoorbeelden kan dan gekomen worden tot nadere afspraken over de inhoud van de opleiding en over het beschikbaar stellen van stageplekken. Zo kunnen partijen de krachten bundelen en elkaar inspireren en motiveren. Ook hier constateer ik dat het onderwijs van verschillende kanten wordt benoemd - de PvdA heeft er een motie over ingediend, waar wij op zich sympathiek tegenover staan - maar dat het steeds om een deel gaat. In onze contacten met het onderwijs en het bedrijfsleven horen wij ook steeds dat het allemaal versnipperd is. In de Voorjaarsnota staat dat er een platform moet zijn. Wijzelf voelen wel iets voor een symposium. Het gaat erom dat het probleem wordt opgepakt en dat dit niet te moeilijk wordt gedaan. Er zijn succesvolle projecten als "Zodat het Netwerkt" en het MKB-leerbusproject. Kan de provincie de partijen die ermee te maken hebben bij elkaar brengen opdat nog meer jongeren op de goede plek op de arbeidsmarkt terechtkomen; daar gaat het om.

De heer VEENSTRA: In de Voorjaarsnota komt de initiërende rol van de provincie best goed naar voren. Het probleem dat de heer Holman nu schetst, wordt ook opgepakt. Ik vind zijn verhaal zo vaag: hij wil een symposium, maar ook binnen het onderwijs zelf kunnen wel dingen verbeterd worden. Zelf hebben wij de zorg genoemd. Maar wat wil de heer Holman nu eigenlijk? Hij wil zaken beter op elkaar afstemmen, maar die zaken staan toch ook in de Voorjaarsnota? En dan komt de heer Holman met een symposium...

De heer HOLMAN: Ik kom niet met een symposium, ik zeg dat een symposium een van de mogelijkheden is die genoemd zijn. In de Voorjaarsnota staat dat de provincie wil komen tot een platform. Onze angst is dat dit platform een of andere ambtelijke praatclub wordt.

De heer VEENSTRA: En een symposium zou dan een beter instrument zijn?

De heer HOLMAN: Het zou best kunnen dat een symposium het ook niet is.

De heer VEENSTRA: Maar de heer Holman moet concreet zijn. Hij zegt dat de zaken beter op elkaar afgestemd moeten worden. Het college heeft een paar maatregelen aangegeven en wil daar op verschillende onderdelen mee aan de slag. Kan de heer Holman niet wat concreter zijn?

De heer HOLMAN: Ik snap deze reactie echt niet. Er is meermalen in dit huis gezegd dat de provincie voor werk, werk, werk gaat. Drenthe heeft een van de hoogste werkloosheidspercentages in Nederland. Wij constateren dat een aantal projecten goed uitpakt en dat jongeren daarmee aan werk worden geholpen. Wij krijgen vanuit de Drentse samenleving, van scholen en van het bedrijfsleven signalen dat er nog een heel aantal problemen aangepakt moet worden en wij horen dat er nog veel mogelijkheden worden gezien om meer mensen en dan vooral jongeren aan werk te helpen. Wij doen daarom een oproep aan het college deze signalen vanuit verschillende partijen waarin verschillende suggesties worden gedaan over hoe de problemen kunnen worden aangepakt, serieus op te pakken.

De heer VEENSTRA: Maar de heer Holman moet dan nu eens met een concreet voorstel of met een concrete maatregel komen.

De heer HOLMAN: Ik pretendeer niet dat ik de wijsheid in pacht heb om te zeggen dat dit het probleem is en dat daar de oplossing ligt. Daar is het allemaal te complex voor. Wij vragen het college te erkennen dat het probleem complex is, maar wij vragen het college ook te erkennen dat er mogelijkheden liggen en dat er potenties zijn. Laten wij er dan samen voor zorgen dat wij die potentie zo breed mogelijk benutten. De oproep van de PvdA met betrekking tot de zorg is duidelijk en die onderkennen wij, maar zo zijn er meer problemen die opgepakt moeten worden. Er moet een tandje bijgezet worden, want wij moeten meer jongeren aan werk helpen.

De heer DOHLE: Het is al wel zo'n anderhalf tot twee jaar geleden dat de staten de motie over het leerbanenproject met algemene stemmen hebben aangenomen. Bij het tweede gedachtestreepje werd GS

gevraagd juist een provinciaal platform voor de relatie onderwijs-arbeidsmarkt op te richten. Daar wordt nu aan voldaan en daar moeten wij blij mee zijn.

De heer HOLMAN: Heeft de heer Dohle dan het idee dat het probleem daarmee is opgelost en dat dit de enig juiste manier is om er een succes van te maken? Ik hoor nog steeds vanuit de Drentse samenleving en vanuit onderwijsinstellingen dat er zaken zijn die ook opgelost kunnen worden.

De heer DOHLE: Ik ben ervan overtuigd dat het beter kan en wat mij betreft had het platform er ook al wel mogen zijn. Maar waar het om gaat is dat er nu wat komt. Ik hoop ook dat er wat uitkomt. En wellicht kunnen wij daarbij nog helpen.

De heer HOLMAN: Maar ook hier constateer ik weer dat het beeld van de heer Dohle niet strijdig is met mijn beeld. De intentie is dezelfde. Maar de heer Dohle zegt ook dat dit twee jaar geleden al is gezegd.

De heer DOHLE: Ik reageerde even op de opmerking van de heer Holman of er wel behoefte is aan zo'n platform, aan zo'n praatclub. Ik heb willen aangeven dat wij daar zelf om gevraagd hebben.

De heer HOLMAN: Dat is waar, maar wij krijgen vragen als: "Wanneer komt het er?" en opmerkingen als: "Het mag niet verworden tot alleen een praatclub." Het moet een doe-club worden. Ik constateer opnieuw dat een aantal projecten succesvol is en wij moeten nu kijken of wij die projecten kunnen verbreden, of opschalen.

Mevrouw SMITH: De heer Holman noemt een heel aantal zaken die of al bestaand beleid of al in gang gezet zijn. Hij komt niet met echt nieuwe ideeën en dat vind ik een beetje jammer.

In de Voorjaarsnota worden bij dit onderwerp onder andere al genoemd een platform voor onderwijs-bedrijfsleven, een Drentse en een Noordelijke onderwijsagenda, er is een toezegging van de heer Schaap om met de brancheorganisatie te praten en er is een pilot vraaggerichte scholing. Er is dus al heel veel in gang gezet en ik denk dat de heer Holman met een aantal zaken veel te vroeg is en met andere weer veel te laat.

De heer HOLMAN: Dan verschillen wij van opvatting. GroenLinks is tevreden want naar de mening van die fractie gebeurt er al genoeg, terwijl wij een hogere ambitie hebben. Wij zien veel meer mogelijkheden en wij horen ...

De VOORZITTER: De heer Veenstra mag als laatste nog een interruptie plaatsen en daarna moet de heer Holman zijn betoog voortzetten. Ik wil voorkomen dat wij problemen met de tijd krijgen.

De heer VEENSTRA: Als de heer Holman signalen uit de Drentse samenleving ontvangt, die hier naar voren brengt en het dan laat bij de mededeling dat het allemaal een tandje hoger moet dan vind ik dat mager. Als de heer Holman die signalen heeft en die hard kan maken dan moet hij met concrete voorstellen komen. Wij kunnen dan daarover discussiëren en er vervolgens ons oordeel over geven. Het blijft nu bij de mededeling dat het allemaal een tandje hoger moet en dat wij de boel bij elkaar moeten brengen. Volgens mij is dat geen beleid en gaat het dan niet om concrete maatregelen.

De heer HOLMAN: Ik kan de discussie overdoen, maar dat lijkt mij niet echt zinvol, want ik val dan echt in herhaling.

Wij willen een motie indienen om dit signaal af te geven. Ik ben ook zeer benieuwd of de gedeputeerde onze intentie begrijpt en de ambitie op wil pakken.

Motie U

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 juni 2005;

constaterende dat:

- *het beroepsonderwijs haar positie in het maatschappelijk krachtenveld herdefinieert;*
- *het beroepsonderwijs een groot tekort heeft aan stageplaatsen;*
- *meer dan de helft van de jongeren in het Noorden onvoldoende gediplomeerd is;*

overwegende dat:

- *werkloosheid en de daarmee samenhangende maatschappelijke problemen moeten worden voorkomen;*
- *goed opgeleide mensen belangrijk zijn voor de toekomst van het bedrijfsleven;*
- *er een nieuwe invulling van onderwijsprogramma's mogelijk is;*
- *er al een aantal goede initiatieven tot samenwerking tussen onderwijsinstellingen en bedrijfsleven zijn ontwikkeld;*
- *tussen deze initiatieven geen of weinig samenhang en coördinatie aanwezig is;*
- *nieuwe verbindingen moeten worden gelegd tussen kennisinstellingen en het bedrijfsleven;*

van mening zijnde dat:

- *de dialoog tussen instellingen voor beroepsonderwijs en bedrijfsleven meer gestructureerd en gecoördineerd kan plaatsvinden;*
- *deze partijen elkaar hard nodig hebben en van elkaar kunnen leren;*
- *deze partijen de krachten moeten bundelen, elkaar moeten inspireren en motiveren;*
- *de provincie in staat is onderwijsinstellingen en bedrijfsleven bij elkaar te brengen;*

besluiten:

- *het College van Gedeputeerde Staten op te dragen te bewerkstelligen dat verschillende branches uit het bedrijfsleven en de instellingen voor het beroepsonderwijs de krachten bundelen om aan de hand van goede praktijkvoorbeelden te komen tot nadere afspraken over de inhoud van de opleidingen en over het beschikbaar stellen van stageplaatsen;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Over de N33 is veel discussie geweest en de PvdA heeft er een motie over ingediend. Wij steunen het streven om te komen tot een verdubbeling van de N33, maar wij vragen ons af of de motie op dit moment verstandig is. De gedeputeerde voert overleg en hopelijk eind deze maand is de uitkomst daarvan bekend. Wij hopen op een dusdanige uitkomst dat de bijdrage die van de regio wordt gevraagd, bijeengebracht is en dat met de minister een overeenkomst kan worden gesloten over de verdubbeling. Aan de ene kant is het sympathiek dat de PvdA hiervoor een bedrag van € 10 miljoen in de begroting wil opnemen, al is het de vraag of dit bedrag voldoende is. Wij laten ons niet over de hoogte van een bedrag uit, maar wij zijn bereid een substantieel bedrag beschikbaar te stellen. Als de gedeputeerde meer nodig mocht hebben dan € 10 miljoen dan is deze motie een verkeerd signaal, omdat het daarin opgenomen ook opgevat kan worden als een uitkomst.

De heer VEENSTRA: Ik begrijp die overwegingen, maar wij vinden € 10 miljoen een goed bedrag. Bovendien staat er in de motie nog iets anders, namelijk dat wij dit bedrag willen vinden in een herprioritering binnen de sector verkeer en vervoer. Is het CDA het met ons eens dat het vele benodigde geld daar gevonden moet worden of ziet die fractie andere wegen?

De heer HOLMAN: Ik denk dat er in de meerjarenbegroting ruimte genoeg zit voor dekking van deze uitgave. De PvdA heeft zelf al aangegeven - ik zeg het nu even kort door de bocht, want het ging in de discussie van vanochtend om meer - de indruk te hebben dat van de reserves wel 25% af kan zonder dat er problemen ontstaan.

De heer VEENSTRA: Het CDA zegt wel verder te willen gaan dan € 10 miljoen en dat waarderen wij enorm, want er is misschien wel meer dan € 10 miljoen nodig. Wij hebben voor onze motie ook een dekking aangegeven. Ik begrijp dat de heer Holman de gedachte ondersteunt dat als er meer geld moet komen dit gevonden moet worden via een herprioritering binnen de sector verkeer en vervoer.

De heer HOLMAN: Het is te vroeg om dat te zeggen, want a. wij weten nog niet hoe groot het bedrag is en....

De heer VEENSTRA: De heer Holman spreekt zelf over meer dan € 10 miljoen.

De heer HOLMAN: Dat zeg ik niet. Ik zeg dat er een substantieel bedrag voor nodig is en dat wij daar redelijk ver in willen gaan om de gedeputeerde de mogelijkheid te geven de onderhandelingen maximaal uit te nutten. Het moet natuurlijk zo voordelig mogelijk, maar het moet wel doorgaan. Ik vind het prematuur om nu al een bedrag te noemen. Als duidelijk is wat Drenthe bij moet dragen, volgt de discussie hoe die bijdrage gefinancierd moet worden en of die bijdrage kan worden gedekt uit de begroting en uit de meerjarenraming zoals die nu voorliggen.

De VOORZITTER: De heer Holman gaat nu zijn betoog afronden.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Met betrekking tot de Regiovisie Groningen-Assen zijn wij blij met het antwoord van de gedeputeerde, met name op het gebied van de infrastructuur en het OV en met de toezegging dat er aan het eind van het jaar hierop teruggekomen zal worden. Wij zijn benieuwd wat daar uit zal komen.

Er is tenslotte een vraag nog niet beantwoord. Er bereiken ons signalen dat woningbouwlocaties worden ingetekend in het regiovisiegebied buiten de rode contourlijnen van het POP. Wij hebben gevraagd hoe het college daartegen aankijkt en hoe het hiermee omgaat.

Mijnheer de voorzitter. Namens onze fractie wil mevrouw Mulder nog graag twee opmerkingen over financiële zaken maken.

De VOORZITTER: Dan krijgt mevrouw Mulder nu van mij het woord.

Mevrouw MULDER: Mijnheer de voorzitter. Ik heb geen twee maar drie punten, maar ik zal kort zijn. In de Statencommissie BFE is uitgebreid gediscussieerd over het bedrag van € 950.000,-- voor het Strategisch huisvestingsplan. De PvdA heeft hierbij een voorbehoud gemaakt en dat is heel terecht, want dat doen wij ook.

In de statencommissie heb ik ook een vraag gesteld over de stelpost van 7 ton op pagina 47 van de Voorjaarsnota 2005. Voor die post wordt geen deugdelijke onderbouwing gegeven en wij zijn met die stelpost dan ook niet akkoord. Volgens de ambtenaren die ik hier deze week nog naar gevraagd heb, gaat het om een inschatting en met een dergelijke boterzachte inschatting kan ik niet zoveel. Ik hoop dat de gedeputeerde alsnog kan aangeven waarvoor dit bedrag is bedoeld en waarom er niet voor gekozen is dit bedrag met een goede onderbouwing in een reserve onder te brengen.

De fractie van het CDA gaat niet akkoord met de opheffing van de Reserve flexibel beleid. Ik ben benieuwd welke redenen de andere partijen hebben om wel met opheffing daarvan in te stemmen.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ik had een aardig verhaaltje geschreven, maar ik zal proberen het wat in te korten.

Wij zijn de vorige maand begonnen met de behandeling van de Voorjaarsnota en daarbij vielen wel een paar dingen op. Het in eerste termijn indienen van moties is wel een methode om een standpunt duidelijk te maken, maar wij hebben het niet gedaan. Ik zal nu wel in eerste termijn een motie indienen en ik houd dan nog een achter de hand; of ik die in tweede termijn indien, hangt af van de reactie van het college op ons verhaal.

Ik wil verder nog even ingaan op wat in de commissievergadering is overgebleven van onze inbreng in de vergadering van 18 mei en ten slotte zal ik de al ingediende moties kort doornemen.

Wij hebben enkele opmerkingen gemaakt die bedoeld waren om de landbouw in vooral de kwetsbare gebieden te ondersteunen. Wij wezen op het inzetten op kleinschalige teelten en het stimuleren van intensieve samenwerking door clustervorming van bedrijven. In het landelijk gebied ontstaan spanningen, omdat noodzakelijke ontwikkelingen in de landbouw botsen met de regelgeving. Zowel op rijks- als op provinciaal niveau zijn er recentelijk enkele belangrijke stappen gezet. Naar aanleiding van de conclusies van de commissie-Rabbinge over de WAV-problematiek en de nieuwe plannen van staatssecretaris Van Geel zijn niet alleen de uitgangspunten opnieuw vastgesteld, maar is tevens ruimte gegeven voor verdere oplossingen. Wat de VVD betreft is dit een duidelijk vertrekpunt dat vraagt om nieuwe ideeën en ontwikkelingen. Zowel op het gebied van de bollenteelt als door de klankbordgroep zijn daarvoor goede aanzetten gegeven.

Over het idee om een intensieve samenwerking van landbouwbedrijven te bevorderen, hebben wij nog niet zo gek veel gehoord. Gedeputeerde Edelenbosch heeft in reactie op het verhaal van de heer Holman gezegd het wel een goed idee te vinden, maar of de heer Holman het met die reactie eens is, weten we bijvoorbeeld nog niet.

De voordelen van het benutten van elkaars mogelijkheden zijn evident. Noodzakelijke schaalvergroting is realiseerbaar, ook al ontbreken de ruimtelijke of financiële mogelijkheden. De vraag is: wachten we af of er animo is of stellen we ons proactief op door samenwerking te stimuleren en te faciliteren. De VVD kiest voor het laatste. Laat landbouwadviseurs nou eens in beeld brengen wat de problemen zijn en welke oplossingen daar bijhoren. Boeren raken zo bekend met de materie en de discussie zal naast problemen meer en meer ook over de mogelijkheden gaan. En wat ons betreft past dit prima in het programma Extra impuls plattelandontwikkeling. Wij zijn benieuwd of GS deze wijze van acteren, dus proactief handelen, ook overneemt.

Het tweede hoofdpunt van mijn eerste termijn op 18 mei was de pilot-Westerveld. Ook de sector recreatie en toerisme loopt tegen de grenzen van de regelgeving aan. Bij een recent bezoek aan de gemeente Noordenveld bleek opnieuw dat in de rest van Drenthe gekeken wordt naar de oplossingen die in de pilot worden gevonden. Wij hebben een groot aantal bedrijven en partijen binnen het gebied van die pilot gesproken en naar aanleiding van die gesprekken maken wij ons oprecht zorgen over de voortgang. Tijdens de vergadering van de Statencommissie BFE dacht ik dat we er richting GS uit waren, maar uit het verslag maak ik op dat er toch enig licht tussen de standpunten zit en daarom wil ik nogmaals nadrukkelijk aangeven dat wij van geval tot geval - en dat kan zonder de namen te noemen - willen weten wat de knelpunten zijn, hoe daarmee is omgegaan, welke oplossingen zijn overwogen en waarom daar wel of niet voor is gekozen. Alleen op die manier denken wij de voorbeeldfunctie van de pilot recht overeind te kunnen houden. Ook op dit punt wachten wij het antwoord van GS af, waarmee ik bedoel te zeggen dat ik een motie achter de hand heb.

Tenslotte de Drenthe-promotie. Eigenlijk gaat het erom - andere partijen hebben er ook al wat over gezegd - dat opdracht wordt gegeven voor fase 2 zoals die was voorzien en zoals die ook was gepresenteerd bij de eerste kennismaking met "Da's nou Drenthe" en dat de uitvoering daarvan wordt opgepakt. In de commissie hebben wij gemerkt dat dit idee bij verschillende partijen leeft. Ik heb geprobeerd die gedachte in algemene termen te verwoorden om een slagvaardig geheel te laten ontstaan en ik wil dan nu de motie indienen.

Motie V

Provinciale Staten van Drenthe in vergadering bijeen op 15 juni 2005

overwegende dat:

- *de eerste fase van de promotiecampagne "Da's nou Drenthe" 28 april in Rotterdam van start is gegaan;*
- *deze campagne een impuls moet geven aan recreatie en toerisme in Drenthe;*
- *de campagne destijds is opgezet als een brede Drenthe Promotie;*
- *een brede campagne niet alleen ten goede komt aan recreatie en toerisme, maar Drenthe ook op de kaart zet als provincie waar het goed wonen en werken is;*

besluiten het college van gedeputeerde staten te vragen:

- *In overleg met gemeenten, bedrijfsleven en andere actoren de campagne "Da's nou Drenthe" (fase II) met spoed uit te werken en uit te voeren;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat deze motie bij de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer DOHLE: De doelstelling is eigenlijk tweërlei: door meer sectoren dan alleen recreatie en toerisme bij de campagne te betrekken, komt het accent meer te liggen op de verbetering van het algemene imago van Drenthe, maar ontstaat ook, zo verwachten wij, meer draagvlak bij de rest van de bedrijven om een bijdrage te leveren. In onze visie gaat het om een kop op de campagne die dan ook vanuit de provincie wordt gevoerd. Campagnes die binnen de algemene formule zijn gericht op specifieke sectoren, effecten of doelgroepen, vinden plaats op basis van bijvoorbeeld cofinanciering. Wat ons betreft moet de brede Drenthe-promotie begin 2006 van start gaan en zou die betaald kunnen worden uit het beschikbare promotiebudget. Als dat niet toereikend is dan verwachten wij dat GS tijdig met een gefundeerd verzoek om aanvullende financiering komen.

De fractie van het CDA heeft een opmerking gemaakt over wat wij de "wooneconomie" en zij cure and care noemen. Ik heb het idee dat het noemen van de term silverado voor een aantal mensen de gelegenheid was hun fantasie maar eens flink op de loop te laten gaan, maar het gaat ons natuurlijk absoluut niet om die naam. Het gaat om het idee om behalve met de klassieke woningbouw ook te starten - het is dus en-en - met bouwprojecten waarin het leefmilieu centraal staat, dus te bouwen op een manier waarin combinaties van wonen, zorg en recreatie uitgangspunt zijn, dus in te spelen op de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning. Zo'n hoogwaardig woningaanbod kan een aanzienlijke en kansrijke impuls betekenen voor de Drentse economie. Dát waren onze uitgangspunten.

Het CDA en GroenLinks hebben ieder vanuit hun eigen invalshoek een soortgelijk idee geopperd en de VVD is tevreden met het standpunt van de Statencommissie CW om hierover eens verder van gedachten te wisselen en daarbij alle invalshoeken aan bod te laten komen. Laten wij hopen dat de naam atelier dan voor inspiratie zorgt om de creativiteit de ruimte te geven en de zaak van alle kanten te belichten.

Tenslotte nog een opmerking over de steun aan de Stichting Welzijn Doven Drenthe en de Stichting paardrijden voor gehandicapten in Westerbork. Ik kan daar kort over zijn, want mijn fractie sluit zich aan bij de woorden die zojuist zijn gesproken. Wel denken wij dat wij wat voorzichtig moeten zijn met het indienen van motie, omdat er een bezwaarprocedure loopt, maar wij willen wel heel nadrukkelijk het signaal geven dat wat ons betreft deze organisaties nu recht hebben op een klip en klaar antwoord van GS.

Voorzitter. Ik sluit mij ook aan bij de opmerkingen van het CDA en de PvdA over de huisvestingskosten zoals in de begroting zijn opgenomen. Wij hebben in de Statencommissie BFE al aangegeven dat wat ons betreft een nadere onderbouwing van die post gewenst is.

Ik kom op de moties. Eigenlijk heb ik sinds 18 mei niet zo gek veel wijzigingen aan te brengen in het toen geformuleerde standpunt. De enige motie waarop wij nu een andere reactie willen geven is motie K van GroenLinks over de NORT-consulent. Wij denken dat het goed is daar in commissieverband nog eens uitgebreid over te spreken, omdat de onderbouwing van die motie hier niet zo gemakkelijk aan bod kan komen. Bovendien willen wij nog bekijken of de NORT-consulent niet beter ondergebracht kan worden bij een Kompas-activiteit dan bij een activiteit van Drenthe. Wij willen hierover graag nog eens van gedachten wisselen.

Voorzitter. Het valt op dat in de herziene moties D en E al sprake is van het landsdeel Noord, dus wat dat betreft wordt D66 op zijn wenken bediend.

Het is misschien een mogelijkheid om samen met de fractie van het CDA motie B te amenderen. Ook wij vinden het noemen van een bedrag van € 10 miljoen op dit moment wat prematuur, maar wij willen heel nadrukkelijk een signaal geven in de richting van GS dat wij waarde hechten aan de verdubbeling van de N33. Een ander bezwaar is dat de PvdA dit bedrag wil halen uit een budget dat inmiddels al een bestemming heeft gekregen. Welke infrastructurele werken wil de PvdA dan later aanpakken?

In de Knipselkrant van de provincie van 26 mei lees ik dat de heer Calon heeft gezegd te verwachten dat de financiering van het plan nog voor de zomer op tafel ligt. Waarom dan nu al op die uitkomst vooruitlopen?

De heer VEENSTRA: Kan de VVD de motie wel steunen als daarin komt te staan dat het bedrag van € 10 miljoen als een soort van ondergrens moet worden beschouwd, of wil die fractie zich over geen enkel bedrag uitlaten?

De heer DOHLE: Ik wil mij over geen enkel bedrag uitlaten. Als wij zo effectief mogelijk met het geld van Drenthe willen omgaan, moeten wij niet iemand naar de onderhandelingen sturen met een groot bord op zijn hoofd waarop staat hoeveel geld hij op zak heeft.

De heer VEENSTRA: Er wordt natuurlijk wel een substantieel bedrag gevraagd en gelet op wie er allemaal moeten betalen...

De heer DOHLE: Het is duidelijk dat wij als het om een miljoenenproject gaat, niet met een bijdrage van een paar dubbeltjes weggkomen. Als een substantieel bedrag wordt gevraagd, moet zeker gedacht worden aan een bedrag in de orde van grootte als in motie B is genoemd, maar wij willen ons daar alleen nu nog niet op vastleggen.

De VOORZITTER: Ik geef dan nu het woord aan de heer Langenkamp.

De heer HARLEMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil de heer Dohle nog iets vragen; mag dat?

De VOORZITTER: Als u nu met mij eens naar de klok kijkt. Ik probeer nog voor de middagpauze de eerste termijn af te ronden en er komt ongetwijfeld nog wel een moment waarop de heer Harleman zijn vraag kan stellen.

Het woord is aan de heer Langenkamp.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. Op 18 mei heeft GroenLinks gezegd dat GS het aardig goed doen, maar dat dit niet voor PS geldt. PS zijn niet slagvaardig, niet adequaat. Ik wijs in dit verband op de discussie die vandaag in de wandelgangen wordt gevoerd over het samenvoegen van de Statencommissies RIM en MWG. Wij vinden het jammer dat het dit zo ongelooflijk lang duurt en dat er intern nog steeds over gepraat wordt. Wat ons betreft beslissen de staten vandaag, desnoods met handopsteken, tot samenvoeging.

Voorzitter. Onze volksvertegenwoordigende en kaderstellende rollen komen nog steeds niet goed uit de verf. In dit verband refereer ik even aan het referendum over de Europese Grondwet. De kloof tussen burger en politiek bestaat al heel lang en om die kloof te dichten is het middel dualisme bedacht.

Drenthe moet daar veel meer mee aan de slag. Wij hebben in dat verband twee moties ingediend. Motie I gaat over meedenkavonden over het verkeer- en vervoergebeuren. Een aantal fracties was positief over deze motie, maar wel met de vraag hoe het dan precies vorm krijgt. Dat staat eigenlijk al in de motie. Het gaat niet om een structureel gebeuren, maar om net als bij POP 2 is gedaan met een aantal statenleden, ondersteund door de griffie, te bekijken of weer iets dergelijks van de grond kan komen. Het gaat dus niet om iets structureels.

Wat wel structureel bedoeld is, is motie G, de motie die wij "De ronde door Drenthe" hebben genoemd. Het heeft niets te maken met wielrennen, het gaat om het ter plaatse vergaderen als er ergens een probleem is. Daarvoor is een wezenlijk andere commissie nodig dan bijvoorbeeld BFE.

Om deze tijd volgend jaar discussiëren wij in de Statencommissie BFE waarschijnlijk over het niet doorgaan van de baanverlenging op het vliegveld Eelde, omdat de Raad van State iets gezegd heeft. Op die discussie kunnen wij ons al voorbereiden, wij kunnen advocaten raadplegen en van wat wij dan gaan zeggen, kunnen wij nu al iets opschrijven. Maar bij de commissie die ik voor ogen heb gaat het erom dat de staten als ergens in de samenleving een probleem opdoemt, daarheen gaan. Het gaat om een commissie die ongelooflijk improviserend gaat werken.

De heer DE HAAS: Laat ik vooropstellen dat het een goed idee is. Maar de heer Langenkamp wil ergens heengaan als er problemen zijn. Vindt hij het niet veel belangrijker om ook als er geen problemen zijn in de provincie te vergaderen? Het lijkt mij net iets te zwaar alleen ergens te vergaderen als er problemen zijn, want dan wordt die statencommissie een troubleshooter.

De heer LANGENKAMP: Het zal waarschijnlijk wel een mix worden. Ik geef nu heel zwart-wit aan wat de gewone commissies tijdens de gewone werkbezoeken doen. Dat werk gaat allemaal door en de werkgroep woensdag-statendag gaat van alles verzinnen om de mensen meer bij het werk van de provincie te betrekken, maar ik pleit voor een aparte commissie burgerzaken of De ronde door Drenthe - het maakt mij niet uit hoe die commissie wordt genoemd - om de kloof te verkleinen. Het is niet zo dat het de mensen nooit interesseert; als het hun aangaat, zijn ze er wel en dan moeten wij er ook zijn. Dat is moeilijk te organiseren, er zal geïmproviseerd moeten worden en dat vraagt waarschijnlijk wel andere statenleden dan die hier nu zitten, maar dat is een ander probleem.

De VOORZITTER: De heer Veenstra mag nog een vraag stellen, maar ik zijn algemeenheid doe ik nu toch echt een beroep op de staten om zeer terughoudend te zijn met interrupties, want met al die interrupties schieten zij zichzelf in de voet.

De heer VEENSTRA: De staten zijn ook aangesteld om besluiten te nemen en wij zijn principieel van mening dat als er ergens iets aan de hand is, de politieke partijen daarheen moeten om te horen wat er aan de hand is. Wat de heer Langenkamp voorstelt, zien wij daarom niet zitten.

De heer LANGENKAMP: Ik heb daarover vaker met de heer Veenstra gediscussieerd. Wij zijn lid van provinciale staten. De heer Veenstra zit hier niet als lid van de PvdA, dat is een andere verantwoordelijkheid.

De heer VEENSTRA: Zeker weten wel!

De heer LANGENKAMP: Dan moet de heer Veenstra bij de voorzitter maar eens navragen wat er in de Provinciewet en dergelijke staat over fracties en in welke hoedanigheid hij hier is gekozen. Voorzitter. Ik probeer ook een beetje tempo te houden en ik ga naar de moties.

De VOORZITTER: Ik ben lid van de PvdA, maar ik zit hier niet als lid van de PvdA.

De heer LANGENKAMP: Heel goed, en ik hoop dat de heer Veenstra dan ook weet dat de verantwoordelijkheid van een lid van de PvdA verschilt van die van een lid van PS. Daar is gewoon verschil in, net zoals GS een ander orgaan is dan PS. Wij moeten die verantwoordelijkheden zien in te vullen.

De heer VEENSTRA: Maar door dit soort discussies wordt de kloof tussen burger en politiek niet gedicht.

De heer LANGENKAMP: Ik hoor her en der het woordje "nee".

Voorzitter. Naar aanleiding van de bespreking in de commissies wil ik enkele moties nog wat nader toelichten.

Ik begin met motie H, de motie over de ID-banen. In april werd die motie nog sympathiek genoemd. Maar enkele partijen vonden de door ons aangegeven dekking nog wat vaag en daarom wil ik in het dictum van de motie een wijziging aanbrengen. Na het tweede gedachtestreepje onder het hoofdje "Besluiten" moeten de woorden die volgen na "de dekking van dit bedrag te realiseren uit" worden geschrapt en worden vervangen door "de Reserve flexibel beleid".

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de zin na het tweede gedachtestreepje onder het hoofdje besluiten komt te luiden: "de dekking van dit bedrag te realiseren uit de Reserve flexibel beleid".

Dit wordt de motie H-herzien.

De heer DOHLE: Ik snap het even niet, want je hoeft toch geen helderziende te zijn om te beseffen dat de Reserve flexibel beleid deze vergadering niet gaat overleven. De motie wordt dan vanwege de voorgestelde financiering volstrekt belachelijk.

De heer LANGENKAMP: Wij zijn, dat zal de heer Dohle wel begrepen hebben, het niet eens met het afschaffen van de Reserve flexibel beleid.

Verleden jaar zijn de ID-banen via de WOK-lijn uit die reserve betaald en wij kunnen nu bij de behandeling van de Voorjaarsnota ook uit die reserve putten. Ik dacht met deze wijziging van de motie een verbetering tot stand te brengen, maar als het volgens de heer Dohle daardoor juist moeilijker wordt de motie te steunen, dan moeten wij er nog eens goed naar kijken.

De VEENSTRA: Voorzitter. Mag ik ook nog even reageren.

De VOORZITTER: Nee, toe nou. Het is al half een. Het woord is aan de heer Langenkamp.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Motie J waarin het gaat om een betere benutting van het openbaar vervoer, werd door velen als kort door de bocht ervaren. In de commissie zei de heer Swierstra dat het onderdeel van de marktstrategie kan zijn om tijdens de daluren iets extra's te doen. GroenLinks vraagt al jaren om gerichte reclameacties. In Groningen vindt, zo heb ik gelezen, in de gemeenten Winsum en De Marne een proef plaats met gratis vervoer, wat natuurlijk niet gratis is, en wij vinden dat zoiets ook maar eens in Drenthe moet gebeuren.

Ik heb de heer Dohle naar aanleiding van motie K over het aanstellen van een NORT-consulent horen zeggen dat hij daar graag eens in de commissie over wil spreken. Wij hebben daarover nog wat aanvullende informatie rondgestuurd. Mijn voorstel is om het dictum van deze motie wat duidelijker te formuleren. Het dictum komt dan te luiden:

"Besluiten dat:

- per 1 oktober 2006 wordt overgegaan tot het aanstellen van een Nort consulent
- samen met de sector scherper afrekenbare doelen worden geformuleerd."

Uit de aanvullende informatie die wij hebben rondgestuurd blijkt dat dit wel degelijk de bedoeling is, ook door de Recron wordt gedragen en bovendien aansluit bij de projecten die er nu zijn. En wij vinden toch allen dat in de sector recreatie en toerisme een kwaliteitsslag gemaakt moet worden.

De VOORZITTER: Om te voorkomen dat de staten zelf hun eigen boekhouding moeten bijhouden deel ik mee dat de griffie ervoor zal zorgen dat de staten een gewijzigde motie ontvangen.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Van het college hebben wij begrepen dat al wordt gewerkt aan wat in motie L wordt gevraagd. Wij horen nog wel graag op welke termijn het college hierop terugkomt en als het college met een duidelijk antwoord komt, zullen wij waarschijnlijk de motie intrekken.

De uitvoering van motie M wordt in die zin door GS opgepakt dat er een atelier komt. Wij zijn tot onze grote verbazing benaderd door projectontwikkelaars - dat gebeurt ons niet elke week - met een prachtig uitgewerkt plan, waarover de pers over een maand of zo ook ingelicht wordt en mijn vraag is nu of in het atelier dergelijke initiatieven ingebracht en toegelicht kunnen worden, of dat zo'n atelier meer een intern gebeuren is.

In onze motie N vragen wij om met betrekking tot de verbetering van de N33 vooral ook naar de ICT en LOFAR te kijken. Deze motie wordt voor een deel al uitgevoerd omdat LOFAR op 5 juli een presentatie zal geven, waarvoor de staten zijn uitgenodigd. Ik hoop werkelijk dat de staten aanwezig zullen zijn, want de mogelijkheden zijn echt geen verre toekomstmuziek maar wel een promotiekans voor Drenthe. Bij de algemene beschouwingen werd al duidelijk dat de staten meer voelen voor een brede Drenthe-promotie dan voor alleen een promotie van recreatie en toerisme. Zeker nu fase I doorloopt tot september is er tijd daarover na te denken en daarom ook hebben wij motie V medeondertekend. De cofinanciering is nog wel een vraagstuk: wordt de verhouding 90:10 of misschien soms zelfs wel 100:0. In Groningen financiert het bedrijfsleven niet mee. Als de sector nu om vijf ton wordt gevraagd, loopt die waarschijnlijk heel kwaad weg, wat toch ook een signaal is van hoe de vlag erbij hangt.

Voorzitter. Op 18 mei hebben wij gevraagd wat het college en de andere fracties ervan vinden dat op het ogenblik in Drenthe voedsel wordt uitgedeeld. Daar is eigenlijk niet op gereageerd, terwijl wij van mening zijn dat iedereen armoede toch een zeer schrijnend probleem vindt. Mijn vraag aan GS is of er toch nog mogelijkheden zijn om iets te doen. Wij denken hierbij aan microkredieten, mede omdat de VN 2005 tot het Jaar van het microkrediet heeft uitgeroepen. Het is heel wat anders dan het gewone minimeleid, maar misschien zijn er toch mogelijkheden om iets te doen.

Iets wat heel langzaam doordringt, is dat een verminderde bevolkingsgroei moet leiden tot het bijstellen van cijfers en wellicht ook van beleid. Heel kort door de bocht kan er daarom wat ons betreft een streep worden gezet door de 6.000 woningen die tussen Roden en Leek gepland zijn. De verminderde bevolkingsgroei moet wat ons betreft ook gevolgen hebben voor de bedrijventerreinen. Het bericht van de makelaardij dat niet te veel bedrijventerreinen meer moeten aangelegd, omdat dit leidt tot kapitaalvernietigingen op de oude terreinen, is een heel duidelijk signaal uit de markt en ik ben benieuwd wat GS daarvan vinden.

Voorzitter. De Voorjaarsnota is in de commissie en ook vanochtend in de statenvergadering uitgebreid aan de orde gekomen. Wij hebben een brief geschreven waarin wij de term potverteren gebruikten en wij houden daaraan vast. Degenen die menen dat het huidige beleid gesteund moet worden, moeten in 2007 niet klagen dat de financiële toestand slecht is. Voor ons is het huidige beleid wellicht een reden om tegen de Voorjaarsnota of tegen de begroting 2006 te stemmen.

De VOORZITTER: De heer Kloos mag een interruptie plaatsen.

De heer KLOOS: De heer Langenkamp zegt dat uit de cijfers blijkt dat de toename van de bevolking stagneert - mijn indruk is dat het bevolkingscijfer landelijk is gedaald - en hij geeft aan dat dit een reden is om het geplande aantal woningen en industrieterreinen te herzien. Op dit moment zijn veel gemeenten bezig hun structuurnota's te verzilveren en mijn vraag is in hoeverre GroenLinks niet of wel akkoord gaat met de woningaantallen die buiten de rode contouren zijn geprogrammeerd.

De heer LANGENKAMP: In ieder geval moet de verminderde bevolkingsaanwas leiden tot een verandering van het beleid. In IPO-verband wordt onderzocht hoe het landelijk gaat en wordt gewerkt aan een nieuw model dat misschien wel leidt tot een actualisatie van ons POP, misschien al deze herfst, of anders volgend jaar. Ik heb begrepen dat gedeputeerde Haarsma de Rijksuniversiteit Groningen gevraagd

heeft te onderzoeken wat ons dit kan opleveren. Het is dus wel degelijk een probleem. Doelt de heer Kloos op Vries als het gaat om woningen buiten de rode contouren?

De heer KLOOS: Nee, de gemeente Tynaarlo. Daar worden zo'n 800 woningen buiten de rode contourlijnen geplaatst; daar gaat de gemeente mee akkoord en gisteren werd gezegd dat ook de provincie hier wel akkoord mee zal gaan.

De heer LANGENKAMP: Ik neem aan dat dit bestemmingsplan dan weer gewoon op het bordje van de gedeputeerde komt en als er aanleiding is om het POP aan te passen, komt het onderwerp wel in de commissie. Voorlopig houd ik het erop dat wat de heer Kloos meldt een uitvoeringsprobleem is.

De heer VOORZITTER: De heer Langenkamp zet zijn betoog voort en gaat afronden.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Onze financiën worden niet alleen in dit huis bepaald maar ook op Rijks en Europees niveau; als onderhandelaar over de Kompas-gelden weet onze voorzitter daar alles van. Dit alles betekent niet dat wij zielig zijn, maar wel dat wij voorzichtig moeten zijn. Wij hebben in een eerder stadium al aangegeven een bedrag van € 99 miljoen voor de beleidslijn bereikbaarheid wel heel erg veel te vinden. De uitspraak van de heer Zalm dat verdubbeling van wegen niet de methode is om de economie te stimuleren, klinkt ons als muziek in de oren. Het hoofdstuk bereikbaarheid loopt tot en met 2008, deze staten gaan daar dus helemaal niet over. Toen hier in de commissie op werd gewezen, zei de heer Swierstra dat wanneer die beleidslijn niet over de collegeperiode heengetild wordt, het werk een jaar stilligt. Maar dat geldt toch ook voor de andere beleidslijnen? Waarom zouden die dan wel een jaar stil kunnen liggen? Wat is dan de rol van PS, als in het eerste jaar van de nieuwe periode al ongehoorlijk veel geld is weggeven? Daarom hameren wij er steeds op dat PS hun eigen verantwoordelijkheid moeten nemen en niet steeds GS moeten volgen. De heer Swierstra zei het heel mooi: "De kaderstelling door PS gebeurt doordat zij akkoord gaan met de voorstellen van GS." Dat is een waarheid als een koe en als PS dus niet zeggen dat iets niet moet dan zijn zij niet veel waard. Het moet naar onze mening echt anders en daarom zullen wij na de zomer een voorstel doen om toch tot een statenagenda te komen.

De heer VEENSTRA: Voorzitter. Mag ik toch nog een opmerking maken?

De VOORZITTER: De heer Veenstra denkt natuurlijk dat de aanhouder wint. Nou vooruit dan, maar dat is dan wel de laatste opmerking.

De heer VEENSTRA: De heer Langenkamp heeft de vorige keer nogal hoog ingezet op de Tour de France en nu hoor ik hem daar helemaal niet meer over. Waarschijnlijk is hij druk bezig binnen de provinciale begroting en ook elders hiervoor geld te vinden en mijn vraag is dan ook: wanneer gaat in 2007 de etappe door Drenthe?

De heer LANGENKAMP: Voorzitter, hoeveel tijd heb ik voor het beantwoorden van deze vraag?

De VOORZITTER: Een minuut.

De heer LANGENKAMP: Het is mij duidelijk geworden dat het vreselijk moeilijk is om in Drenthe iets tot stand te brengen dat een beetje boven het maaiveld uitkomt. Ik heb uit de politiek heel veel afremmende reacties gehad en uit de wiielerwereld heel veel complimenten.

De heer BEERDA: En waar komt het geld vandaan?

De heer LANGENKAMP: Ik wil het project absoluut voortzetten, maar niet vanuit de politiek, niet vanuit de staten en ik kom dus niet met een motie. Er zijn al mensen die geld willen inbrengen, maar het lijkt

mij logisch dat ik die nu nog niet noem. Er wordt verder gepraat en ik hoop werkelijk dat het allemaal leidt tot de start van de Tour of een etappe in Drenthe. Ik geef direct toe dat dit niet in 2007 zal zijn, maar het actiecomité komt er vast, maar niet gedragen door PS, daar ben ik inmiddels ook wel achter.

De heer VEENSTRA: Gelukkig hebben we volgende week zaterdag in Assen een toernooi dat heel ver boven het maaiveld uitsteekt, namelijk de TT. Dat evenement komt elk jaar weer van de grond.

De heer LANGENKAMP: Wat wil de heer Veenstra hiermee zeggen?

De heer VEENSTRA: De heer Langenkamp zegt dat hij voor iets dat boven het maaiveld uitsteekt in Drenthe de handen niet op elkaar krijgt. Maar volgens mij lukt het met de TT elk jaar.

De heer LANGENKAMP: De TT bestaat, geloof ik, al sinds 1935. Voorzitter. Ik hoop werkelijk dat de Tour in 2011 in Drenthe komt en iedereen mag op persoonlijke titel meedoen.

De VOORZITTER: De TT bestaat sinds 1915. Het woord is aan de heer Baas.

De heer HARLEMAN: Voorzitter. Mag ik een voorstel van orde doen? U begint ons geweldig onder druk te zetten terwijl wij op het schema voorliggen. Om de andere sprekers ruim de gelegenheid te geven hun verhaal te houden en de staten de gelegenheid te geven daarop te reageren, stel ik voor dat er nu eerst gepauzeerd wordt en dat de vier overige fracties daarna aan het woord komen.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan de heer Baas.

De heer HARLEMAN: Ik vind dat u toch wel op mijn voorstel van orde zou kunnen reageren.

De VOORZITTER: Ik zit de vergadering voor en ik probeer de dienaar van de staten te zijn door ernaar te streven dat de eerste termijn voor de lunchpauze wordt afgerond. Het woord is aan de heer Baas.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik zal het oordeel van mijn fractie over de moties in tweede termijn geven, hetgeen mijn eerste termijn aanzienlijk bekort. Wij beschouwen de nu gevolgde procedure, dus eerst algemene beschouwingen en daarna de Voorjaarsnota, als een verbetering ten opzichte van vroeger. Wij betreuren het wel dat nu twee commissievergaderingen, waarin nu veel meer werd gediscussieerd dan vroeger - dit was een verbetering - op een dag werden gehouden, hetgeen voor sommige statenleden wel een erg zware opgave was. Wij zien daarom graag dat dit in de toekomst niet weer gebeurt.

De algemene beschouwingen, het Drents democratisch hoogtepunt, waren voor ons geen hoogtepunt: er waren zeven toespraken, waarvan die van de laatste aanwezige kleine fractie de landelijke pers heeft gehaald. Maar mijn complimenten voor wat de heer De Haas daarmee heeft bereikt. Wij kunnen nu zeggen: "De teken van De Haas zijn heel Nederland de baas."

Wij zullen de algemene beschouwingen niet overdoen. Wij hebben daarin een aantal accenten gelegd, die in de commissievergaderingen verder uitgediscussieerd zijn. Ik wil nog slechts op een paar punten terugkomen.

In algemene zin heeft het college onze vragen naar tevredenheid beantwoord, met name de vragen over de onderkant van de samenleving, de situatie van mensen voor wie het bereiken van werk een buitengewoon moeilijke opgave is. Wij hebben waardering voor de ontwikkelingen rond de agrarische sector zoals de WAV-kaart, maar het is jammer dat deze sector zelf nogal eens onhandig pleegt te reageren.

Een punt van aandacht en zorg voor onze fractie is toch nog steeds de implementatie van de Algemene Subsidieverordening (ASV). Wij zijn het wel met die ASV eens, maar wij willen toch nog eens benadrukken dat het college coulant moet zijn richting de instellingen die met deze subsidieverordening moeten gaan werken. Gun ze de tijd. In dit verband willen wij toch nog even de Stichting Paardrijden voor Gehandicapten en de Stichting Welzijn Doven Drenthe noemen, die naar onze mening recht hebben op een snel en duidelijk antwoord van het college. Eigenlijk hadden ze dat al moeten hebben en daarom willen wij dit nogmaals onder de aandacht van het college brengen.

Ik wil verder wijzen op de moeite die de toeristisch-recreatieve sector heeft om te voldoen aan de bepalingen van de ASV. Wat het andere deel van de problematiek betreft: wij zullen de motie van de VVD, waarin om verbreding van "Da's nou Drenthe" wordt gevraagd, van harte steunen.

Als het om de Voorjaarsnota gaat, is er een punt dat ons niet lekker zit en op dat punt zullen wij dan ook een voorbehoud maken bij de goedkeuring van die nota. Dat punt is het bedrag van € 950.000,- voor het Strategisch Huisvestingsplan. Het is niet dat wij niet inzien dat er wat moet gebeuren, maar wij vinden dit toch een heel erg blanco cheque. Wij wachten graag op nadere en meer concrete plannen, op basis waarvan wij zullen beoordelen of een dergelijke structureel bedrag voor dit doel kan worden opgenomen. Wij gaan op dit moment dus niet akkoord met het bedrag van € 950.000,-.

In de Statencommissie BFE heb ik vrij intensief met de heer Swierstra gediscussieerd over de speelruimte die de staten hebben. In theorie hebben wij natuurlijk heel veel speelruimte, want het geld is van de staten, de staten zijn budgethouder, maar toch worden wij naar onze mening wel eens te veel vastgepind op een bepaald budget. De gedeputeerde omschreef dit fraai, in een poging bij mij een calvinistische snaar te raken, met de term "vrijheid in gebondenheid". Maar wie de Voorjaarsnota leest, en dan vooral Hoofdstuk 8.7 en Hoofdstuk 11, die moet concluderen dat die vrijheid er vooral uit bestaat dat wij een gevangene zijn van de toekomst. Vrije bestedingsruimte? Wij hebben die niet kunnen ontdekken. Ook de Nota reserves en voorzieningen biedt ons, als ik de gedeputeerde moet geloven, weinig mogelijkheden.

Mijn fractie kiest niet voor deze vrijheid in gebondenheid, wij kiezen voor gebondenheid in vrijheid. Wij zijn slechts gebonden aan waar wijzelf in vrijheid voor kiezen, waar we achterstaan en waar wij het mee eens zijn. De door het college geschetste ontwikkelingen voorzien wij pas dan van een prijskaartje als wij, overtuigd dat wij zijn dat het om goede voorstellen gaat, ons gebonden weten. Wij nemen ook de ruimte om, als zich daartoe een aanleiding voordoet, met eigen voorstellen te komen.

Een goed voorbeeld van wat wij niet willen, is wat staat in motie B over de N33. Hoe sympathiek het doel ook is, de vrijheid om € 10 miljoen naar voren te halen, wordt in die motie ogenblikkelijk terugschroefd door eraan toe te voegen dat het bedrag binnen het budget voor de infrastructuur moet worden gevonden, waardoor binnen de prioriteiten moet worden geschoven. Dat is iets wat wij niet willen. Behoudens die post van € 950.000,- gaan wij akkoord met de Voorjaarsnota.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Na een uitvoerige eerste termijn, gevolgd door vier commissievergaderingen, wil ik namens mijn fractie nog aandacht vragen voor een drietal onderwerpen. Op de moties wil ik nu niet ingaan; voor zover wij daartegen zijn, zal ik dit bij de stemming via een korte stemverklaring meedelen.

Voorzitter. Mijn eerste onderwerp betreft de noordelijke samenwerking. Mijn fractie heeft er, kort gezegd, in eerste termijn voor gepleit om vanuit het Drentse het initiatief te nemen een studie te verrichten naar verdergaande noordelijke samenwerking of regiovorming op de route naar landsdeelvorming. Van de zijde van het college is daarop bij monde van de heer Schaap tamelijk kort door de bocht, afwijzend gereageerd. Ik vat zijn antwoord als volgt samen: het staat niet in ons Bestuursprogramma en dus doen we het niet. Ik geef het toe: mogelijk doe ik met deze samenvatting de heer Schaap een half onsje tekort in de nuance.

Deze bondige argumentatie heeft mijn fractie uitgedaagd tot nadere reflectie en analyse. Wat kan hier aan de hand zijn? Hoe komt een gedeputeerde van het kaliber en met de ambities van de heer Schaap tot deze passieve reactie? Vergissen wij ons in de heer Schaap of is er meer aan de hand?

In het eindrapport van de werkgroep-democratie en bestuurlijke vernieuwing van de PvdA, het rapport "De leidende burger", wordt onder andere vastgesteld dat onze provincies te klein zijn om een rol te

spelen op het Europese niveau, terwijl de EU juist een actieve rol probeert te spelen in de regionale ontwikkeling via structuurfondsen en het Comité voor de Regio's. Het rapport pleit voor het opsplitsen van de huidige provinciale taken naar enerzijds gebundelde gemeenten en anderzijds naar landsdelen. In zijn conclusie stelt het rapport letterlijk het volgende:

"Het is nodig om opnieuw na te denken over de bestuurslagen."

Het onlangs verschenen liberaal manifest "Om de vrijheid" van de commissie-Dales spreekt ook over de problemen van de regionale democratie en de schaal van het bestuur. Het manifest constateert dat:

"Bestuurlijke vraagstukken niet zelden dwars door en over de bestaande provinciale indeling heen lopen. Dan worden allerlei samenwerkingsverbanden gecreëerd die vaak gepaard gaan met een rammerende democratische verantwoording."

Bestuurskundige Jouke de Vries zegt over de leidende burger en over het liberaal manifest dat...

De heer DOHLE: Voorzitter. Oh, het mag niet?

De VOORZITTER: Natuurlijk wel, maar doe het nou met mate.

De heer DOHLE: Oké. Ik wil alleen zeggen dat het liberaal manifest ook een uitspraak doet over het feit of provincies zouden moeten blijven bestaan of niet en dat het antwoord daarop "ja" is.

De heer SLUITER: Voorzitter. De bestuurskundige Jouke de Vries zegt over beide rapporten dat ze weliswaar onschuldig lijken maar dat er zo onderhand voor de provincies wel werk aan de winkel is, onder andere omdat beide rapporten een rol zullen spelen bij de komende kabinetsformatie. En wie bij dit en meer voegt dat minister Remkes in 2006 nog met een notitie komt over de toekomst van het middenbestuur, die weet dat het de hoogste tijd is om in actie te komen teneinde invloed op de eigen toekomst te kunnen uitoefenen, dus zelf aan het roer te staan en zelf te besturen.

Nu is er wel een complicatie in beeld te brengen die een remmend effect heeft op de drang tot besturen en dat is de kiezersgunst. Wie in provincies met een sterke eigen identiteit en met inwoners die zich specifiek met die provincies sterk verbonden voelen gaat praten over zoiets als samenvoeging of landsdeelvorming, mag niet verwachten dat de kiezers zich daar enthousiast over zullen tonen. Dan gaan dezelfde sentimenten een rol spelen die wij in Drenthe zo goed kennen uit de periode van de gemeentelijke herindeling. En daarmee wint een politieke partij die zich voorstander toont van welke vorm van opschaling dan ook weinig stemmen, dat zal de heer Schaap vast en zeker met mij eens zijn.

En zie hier het dilemma zoals D66 het ziet: enerzijds is het hoog tijd om de materie aan te pakken en de bestuurlijke moed op te brengen om voor Drenthe in kaart te brengen wat de problemen precies zijn en welke toekomstrichting voor ons het meest perspectiefvol is en anderzijds is er de op zichzelf begrijpelijke vrees om bij een al te voortvarende aanpak een deel van de kiezersgunst te verliezen. En binnen dit dilemma rijst de vraag welke behoefte de kiezers eigenlijk hebben aan politiek en bestuurlijk leiderschap.

Op leiderschap rust voluit de plicht goed te luisteren naar de onzekerheid over verlies van identiteit en opgaan in grote verbanden. Maar binnen die context verdient de kiezer en verdienen de burgers van Drenthe het naar onze opvatting om een beter antwoord en een meer anticiperende houding te krijgen dan kop in het zand en achteraf gepraat van "het is ons overkomen" en "aan ons heeft het niet gelegen". Voorzitter. Terug naar de politieke realiteit van vandaag. D66 heeft een motie ingediend die vraagt om een studie naar de voor- en nadelen van verdergaande noordelijke samenwerking. Het college heeft die motie afgewezen en de inschatting van mijn fractie is dat de motie in deze vorm het in de staten niet zal halen. Voor verschillende fracties zal het zojuist door mij geschetste dilemma daarin een overweging zijn.

Daarmee blijft echter wel de vraag op tafel liggen op welke wijze wij ons in Drenthe dan wel moeten gaan voorbereiden op de onvermijdelijke discussie over de bestuurlijke indeling van Nederland en in het bijzonder over de rol die de provincies daarin spelen. Daarmee bedoel ik ook de rol die Drenthe daarin wil spelen. Die vraag leg ik vandaag nog maar eens even in het midden in de staten en ik leg deze vraag ook nadrukkelijk voor aan het college.

Mijn fractie kan zich voorstellen dat er van de zijde van het college wordt toegezegd dat in de komende maanden bijvoorbeeld een strategische verkenning zal worden verricht, die mede, dus mede, de basis kan zijn voor de eigen positionering: waar staan wij in de discussie die zeker gaat komen. Daarnaast acht mijn fractie het denkbaar dat, om afrekening op uitgestoken nekken te voorkomen, er een akkoord wordt gesloten tussen fatsoenlijke en bestuurlijk ingestelde fracties en het college om deze verkenning gezamenlijk aan te gaan en niet op voorhand te politiseren.

Mijnheer de voorzitter. Een tweede onderwerp dat aandacht behoeft, is windenergie. Het is mij de afgelopen weken duidelijk geworden dat in het bijzonder binnen de PvdA de motie van D66 op dit onderdeel deels is gevoeld als, laat ik maar zeggen, "issue kaping". Ik wil daarover helder zeggen dat er op dit punt geen sprake is geweest van een vooropgezet plan. Waar het D66 om gaat, is dat uitdrukkelijk opnieuw wordt gekeken naar de mogelijkheden voor windenergie in Drenthe. Ik zeg er ook bij dat het niet onze bedoeling is Drenthe vol te zetten met enorme molens, daarvoor is het Drentse landschap ons te dierbaar. Wel denken wij dat het de moeite waard is om de technologische ontwikkelingen op het gebied van windenergie nog eens te leggen naast de nogal magere doelstelling van 15 Megawatt en het BLOW-akkoord. Wij sluiten niet uit dat het mogelijk is om binnen de kaders van een verantwoorde landschappelijke inpassing het aandeel van windenergie in Drenthe substantieel te verhogen. En als die kans er is, moeten wij haar niet laten liggen.

Voorzitter. Mijn derde en laatste onderwerp betreft de MRB. Over de hoogte en systematiek om de opbrengst waardevast te houden, zijn verleden jaar heldere afspraken gemaakt en daar willen wij ook niet aan tornen. In de laatste paar jaar is gebleken dat er in de rekening telkens een meevaller optreedt ten gevolge van een onvoorziene stijging van het aantal auto's en het feit dat de auto's steeds zwaarder worden. De meevaller over 2004 bedroeg meer dan een miljoen.

Maar deze meevaller is niet alleen een meevaller. Meer auto's en zwaardere auto's leiden tot meer gebruik van fossiele brandstoffen en een zwaardere belasting van het milieu. En om die reden zijn wij van mening dat het goed zou zijn de incidentele financiële meevallers in de opbrengst MRB toe te voegen aan de energiebesparingsdoelstellingen in de Energienota. Op die manier kunnen wij de extra opgetreden milieudruk in ieder geval gedeeltelijk compenseren.

De doelstelling van ons voorstel willen wij staten en college helder onder ogen brengen en daarom dien ik de volgende motie in.

Motie W

Provinciale Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 juni 2005,

overwegende dat:

- *dat in 2004 over de tarieven voor de Motorrijtuigenbelasting meerjarenafspraken tussen GS en PS zijn gemaakt waarbij is uitgegaan van een jaarlijkse stijging op basis van de prijsindex;*
- *de laatste jaren er in de rekening sprake is van een opbrengst MRB die boven de begrote inkomsten uitgaat ten gevolge van het toenemend aantal auto's en het toenemende gewicht van de auto's;*
- *dit toenemend aantal auto's en het toenemend gewicht van deze auto's een extra belasting vormen voor het milieu;*

van mening zijnde dat:

- *de meeropbrengst MRB die ten koste van een extra belasting van het milieu wordt gerealiseerd als aanvullende middelen kunnen worden ingezet om de doelstellingen in de energienota van de provincie Drenthe te realiseren;*

besluiten:

- *de eventuele meeropbrengst MRB in de rekeningjaren 2005, 2006 en 2007 te bestemmen als aanvullende middelen voor de energiebesparingsdoelstellingen die in de energienota worden beoogd;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer HOLMAN: Voorzitter. Ik zeg het met enige schroom: ik voel mij niet comfortabel met het feit dat er haast geen ruimte is voor enige discussie. Ik snap uw voornemen om de agenda op tijd af te handelen, maar ik wil toch een vraag stellen.

Als D66 dit werkelijk zo belangrijk vindt, waarom stelt die fractie daar dan niet een bedrag voor beschikbaar? Waarom wordt het bedrag afhankelijk gesteld van het overschot?

De heer SLUITER: Omdat er tussen het overschot en de milieudruk eigenlijk een direct verband bestaat. Meer en zwaarder auto's zorgen voor meer milieuvervuiling maar ook voor meer inkomsten. Is het dan niet redelijk en billijk om wat we aan de ene kant, met schade voor het milieu, onverwacht overhouden, te gebruiken om die milieuschade te compenseren?

De heer HOLMAN: In feite zegt de heer Sluiter 100% van de schade die er nu is, te accepteren maar de 2% schade die er extra bij komt, te willen bestrijden.

De heer SLUITER: Zo heb ik het niet bedoeld. Op het aantal auto's en de gewichtstoename van die auto's kunnen wij slecht sturen. Wat wij voor lief hebben te nemen, is de extra milieuschade, maar die willen wij proberen terug te dringen met de onverwachte extra middelen die zijn binnengekomen. Er is een rechtstreeks verband.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Het verheugt dat nu ook in de Tweede Kamer een meerderheid zich heeft uitgesproken tegen de komst van de magneetzweefbaan (MZB). De OPD is daar nooit voorstander van geweest en heeft zich altijd duidelijk uitgesproken voor de Hanze-plus lijn. Maar de miljarden die anders in de MZB gestoken zouden zijn, kunnen nu gebruikt worden voor de verbetering van de bestaande infrastructuur, bijvoorbeeld voor de verbetering van de railverbinding Emmen-Coevorden, de verbetering van de railverbinding naar de Eemshaven en voor de N33; en last, maar wat ons betreft not least, voor de verplaatsing van het vliegveld Eelde.

Voorzitter. Uit de Jaarstukken 2004 blijkt dat de totstandkoming van de Contourennota en de Cultuurnota veel tijd in beslag heeft genomen en tot een buitenproportionele kostenoverschrijding heeft geleid. Wij vinden vier ton voor twee nota's aanzienlijk, het is nog erger dan de topsalarissen van directeuren. Bezuinigingen moeten op dit terrein mogelijk zijn, tenzij de gedeputeerde daar ander over denkt.

Voorzitter. Ik wil over dit onderwerp een motie indienen, die is mede ondertekend door Fractie de Jong.

Motie X

De Provinciale Staten van Drenthe in vergadering bijeen op 15 juni 2005 ter behandeling van de Jaarstukken 2004 en Voorjaarsnota 2005

overwegende dat:

- *de provincie afgerekend dient te worden op helder geformuleerde doelstellingen en de gedegen financiële verantwoording;*
- *de burgers van de provincie er recht op hebben dat er zorgvuldig met hun belastinggeld omgesprongen wordt, zeker in een tijd waarin veel burgers in moeten leveren;*
- *ombuigingen in de personele sfeer in de provinciale organisatie beperkt zijn;*
- *de provincie streeft naar minder bureaucratie;*
- *provinciale Staten in het dualisme niet alleen kaders stellen, maar ook controleren;*
- *ziekte van ambtenaren nooit mag leiden tot niet-behandeling van subsidieaanvragen;*

besluiten:

het college van GS op te dragen de eigen organisatie aan een kritisch onderzoek te onderwerpen met het doel de efficiency en doelmatigheid van de provinciale organisatie te vergroten, zodat er financiële ruimte ontstaat voor nieuw beleid en verlaging van lasten;

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: De motie maakt deel uit van de beraadslagingen.

De heer HARLEMAN: Mag ik de heer De Haas vragen wat deze motie toevoegt aan wat wij in de Financiële verordening hebben geregeld ten aanzien van de onderzoeken en de voorstellen die het college dient te doen ten aanzien van het ambtelijk apparaat?

De heer DE HAAS: De motie geeft een extra accent aan wat PS willen, kunnen en mogen.

De heer HARLEMAN: Maar wij hebben dit geregeld in onze Financiële verordening. Dat het college het over 2004 niet heeft gedaan, is een tweede, maar we hebben het geregeld. Wat wil de heer De Haas dan nog extra?

De heer DE HAAS: Een accent leggen op iets dat al geregeld is, is natuurlijk prima en zo zien wij deze motie ook. De algemene beschouwingen lijken mij een goede gelegenheid om het door ons vastgestelde beleid nog eens te onderstrepen.

Voorzitter. In het Dagblad van het Noorden van 31 mei stond dat de kindertelefoon wegens overweldigend succes op woensdag- en zondagmiddag, helaas, gesloten is. Er wordt zo vaak gebeld dat er meer vrijwilligers opgeleid moeten worden. Maar daarvoor is geen geld.

Wij hebben begrepen dat om de organisatie kindertelefoon ook op woensdag en zondag draaiende te houden een bedrag van €40.000,- extra nodig is. De provincie Groningen is bereid hiervan €30.000,- voor haar rekening te nemen, waarna Drenthe €10.000,- zou moeten bijdragen. De OPD is van mening dat de kindertelefoon van groot belang is en dient daarom de volgende motie in, die is mede ondertekend door Fractie de Jong.

Motie Y

De Staten van Drenthe, in vergadering bijeen op 15 juni 2005,

overwegende dat:

- *het van groot belang wordt geacht door Provinciale Staten, dat de kindertelefoon een belangrijke plaats inneemt;*
- *het zo optimaal mogelijk bereik van de kindertelefoon gestimuleerd moet worden;*

besluiten:

- *het College van GS op te dragen, om de aanvraag voor subsidie, ingediend door het bestuur van Bureau Jeugdzorg aan te vullen met € 10.000,- om hiermee het opleiden van vrijwilligers te honoreren en de gelden hiervoor te halen uit het fonds flexibel beleid;*
- *het College van GS op te dragen om aan een definitieve oplossing te werken voor de jaren 2006 en daarna;*

en gaan over tot de orde van de dag.

De VOORZITTER: Ook deze motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De heer DE HAAS: Voorzitter. In dit verband wil ik onder de aandacht brengen dat in de Statencommissie CW is gebleken dat er voor vrijwilligerswerk een bedrag van € 350.000,-- op de plank is blijven liggen, nota bene wegens ziekte van ambtenaren. Wat let het college om de financiering van de kindertelefoon per 2006 aan te vullen met de pot vrijwilligerswerk? Daarmee is tegelijkertijd het probleem van de Reserve flexibel beleid opgelost.

Voorzitter. Ik wil nog even reageren op de reactie van de gedeputeerde in eerste termijn over voorlichting inzake de ziekte van Lyme, oftewel de tekenziekte. Mevrouw Edelenbosch zegt dat er op alle fronten al een voorlichtingscampagne wordt gevoerd, zij het op een wat terughoudende manier. Mevrouw Edelenbosch vindt dat ook verstandig. Welnu, ik moet vaststellen dat ik niet heb gemerkt dat er een grote campagne wordt gevoerd; en de fronten van mevrouw Edelenbosch zijn mij absoluut onbekend. Op een wat terughoudende manier campagne voeren kan ik mij ook heel moeilijk voorstellen. Folders op een tafel, waar andere folders bovenop liggen? Dat is aardig terughoudend. Je licht voor of je licht niet voor en volgens mij hebben de staten van Drenthe de taak en de plicht om hun inwoners en gasten op de hoogte te brengen van de gevaren van besmetting met Lyme via een tekenbeet. Als het ijs onbetrouwbaar is, zetten we er ook een waarschuwing bij en zo zijn er legio voorbeelden te geven.

Voorzitter. Wij hebben te maken met een bacterieziekte die mondiaal de grootste ziekte wordt die van dieren op mensen wordt overgebracht. Als de bacterie op of in de nabijheid van de hartspier heeft gezeten en na een antibiotica kuur is verdwenen, kan het nog wel een jaar duren voor de symptomen afnemen. Als het zenuwstelsel via het ruggenmerg en/of hersenvocht is aangetast, kan dit wel een of twee jaar duren. Als patiënten al herstellen en daarna misschien weer kunnen deelnemen aan het arbeidsproces, hoeveel geld is er dan al aan zorg besteed?

Als door een goede voorlichting een flink aantal besmettingen kan worden voorkomen, dan zal eenieder toch de zin van die voorlichting inzien? Van belang is dat op efficiënte wijze kenbaar wordt gemaakt dat er in grassen, in het bos en op de heide, in de tuinen en in het plantsoen, teken aanwezig zijn en dat men daarop bedacht moet zijn. Na een aanwezigheid in de natuur moet men bedacht zijn op de mogelijkheid van teken op de huid. Als die er zijn, moet men die verwijderen en als er sprake is van een beet, moet men de wond in de gaten houden, al is ook dat nog geen garantie. Geen paniek, maar wel eerlijk zijn. De eventuele angst voor een terugloop van het aantal recreanten en de recreatie mag geen reden voor terughoudendheid zijn.

Ter voorkoming van menselijk leed en in ons aller economisch belang, beveel ik mijn motie van ganser harte bij de staten aan.

Mevrouw SMITH: Ik wil de heer De Haas na dit medische college nog wat vragen. Hij weet toch dat bij alle doktoren in de wachtkamer folders liggen? Ik heb de fractie van de OPD tijdens de commissievergadering een advertentie gegeven waarin alle informatie over Lyme is opgenomen. Volgens mij gebeurt wat de heer De Haas vraagt allang.

De heer DE HAAS: Er wordt geadverteerd door de patiëntenvereniging en het in de advertentie genoemde telefoonnummer kan rustig gebeld worden, maar kost € 0,35 per minuut. Gelukkig gaan niet alle Drenten regelmatig naar de huisarts en daarom zullen zij die folders missen.

Wij hebben voor de natuur gevochten en wij zijn nu zover dat de grassen hoog kunnen opgroeien. Er zijn 870 soorten teken. De eikenbomen op de Westerbrink zouden nu vol in blad moeten staan, maar ze zijn bijna kaal vanwege een rupsenplaag en het is de vraag of de bomen volgend jaar nog leven.

In de natuur is iets aan de gang in over een periode van vijf tot tien jaar is 100% van de teken besmet. Als dit niet op adequate wijze bekend wordt gemaakt, gaat het niet goed. En ja, bij de huisarts ligt wel een folder, maar gelukkig komen we daar niet allemaal.

De VOORZITTER: De heer C.D. De Jong had zich niet op de sprekerslijst ingeschreven, maar heeft zich alsnog als spreker gemeld. Het woord is aan de heer De Jong.

De heer C.D. DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Excuus dat ik mij niet heb ingeschreven; dat was een onvolkomenheid mijnerzijds.

Enige bescheidenheid van mijn kant is wel gepast want tijdens de eerste termijn van de staten was is niet aanwezig. Maar ik heb wel kennisgenomen van alle aan de orde zijnde stukken en ik heb bovendien de commissievergadering bijgewoond.

Voorzitter. Ik constateer dat het college de mobiliteit redelijk hoog in het vaandel heeft. De N33 en N34 zijn goed in beeld en ik ben blij met de motie van de PvdA waarin geld voor de N33 wordt gevraagd. De vraag is of het wel wijs is het bedrag van €10 miljoen de komende tijd te noemen en daarom lijkt het mij wijs die motie even van tafel te halen. Het is niet dat ik geen geld over heb voor de verdubbeling van de N33, maar ik wil niet dat de gedeputeerde tijdens de onderhandeling een groot bedrag op het voorhoofd heeft staan. Bovendien zei de heer Swierstra in de commissie niet zo'n behoefte aan de motie te hebben. Mijn voorstel was dat het college de staten een brief over de problematiek ging sturen, waarover zou kunnen worden gediscussieerd, waarna het GS met een onderhandelingsmandaat op pad zouden kunnen. De PvdA noemt het bedrag van €10 miljoen een ondergrens, maar nu al dit bedrag noemen betekent dat wij het, nog voor de onderhandelingen zijn begonnen, al kwijt zijn.

Voorzitter. Ik ben zeer voor de motie van D66 over de landsdeelvorming. Het zou ook niet Fortuynistisch zijn die motie niet te steunen. Ik hoop op grote steun voor die motie, maar mét de heer Sluiter betwijfel ik of die het wel haalt.

De VOORZITTER: Wij zijn nu gekomen aan het eind van de eerste termijn. Ik wil toch nog wel een opmerking maken naar aanleiding van de opmerking van de heer Holman dat het mijn probleem was. Ik wijs erop dat het niet mijn probleem is, maar het probleem van de staten. Ik probeer de staten slechts te dienen en daarbij is de sprekerslijst een hulpmiddel. Aan de hand van de ingeschreven tijden maak ik een schatting van hoelang de eerste termijn gaat duren. Op de sprekerslijst hebben de fracties gezamenlijk ingetekend voor in totaal 65 minuten en als dan de behandeling van de Voorjaarsnota om kwart over elf begint, terwijl het nu kwart over een is, kan men mij niet vertellen dat er geen gelegenheid was voor discussie.

Ik schors de vergadering voor de lunchpauze.

(Schorsing van 13.17 tot 14.32 uur.

De heer Boer verschijnt ter vergadering.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de heer Swierstra.

De heer SWIERSTRA: Mijnheer de voorzitter. Het college heeft breeduit kennisgenomen van alle opvattingen van de staten en constateert dat er een heleboel signalen zijn afgegeven en nog wat extra moties zijn ingediend en dat allemaal met de strekking om hetgeen al eens is aangekondigd of al gebeurd nog eens extra te onderstrepen of te vragen om nieuwe actieplannen. De staten moeten wel bedenken dat al veel zaken lopen en het lijkt het college goed dat zij daar eerst naar kijken voor zij om weer nieuwe of extra dingen vragen, want dat zorgt voor een hoop gedoe en kost daarmee een hoop geld.

Kijk ik naar wat we van plan zijn, wat op stapel staat en wat al loopt dan moet ik constateren dat dit heel veel is. Daarom ook zijn afspraken gemaakt over de programma's en over de inzet over deze collegeperiode heen van de budgetten. Het gaat om programmatisch werken, zaken doen met gemeenten, maatschappelijke organisaties etcetera. De middelen die wij daarvoor ter beschikking hebben gekregen, moeten daarvoor ook daadwerkelijk worden ingezet en ingezet kunnen blijven worden, want anders kunnen wij niet adequaat zaken doen met onze partners. Het openbaar bestuur is erbij gebaat dat wat is afgesproken ook daadwerkelijk tot uitvoering wordt gebracht.

Dat is ook een van de argumenten om de Reserve flexibel beleid in deze periode leeg te maken, en het geld daarvan te bestemmen voor de afgesproken doelen. Als de pot dan eenmaal leeg is, heeft het weinig zin dat wij ons aan de afspraak houden om tweemaal per jaar voorstellen te doen om uit die reserve te putten. Natuurlijk kunnen de staten dan zeggen dat de regeling dan moet worden aangepast, maar dat is helemaal niet nodig: de uitgaven worden gedaan voor projecten waarvoor de Reserve flexibel beleid was bedoeld, namelijk de cofinanciering van projecten van derden.

Deze gang van zaken leidt bij sommigen tot de veronderstelling dat er eigenlijk aan potverteren wordt gedaan: het geld zou na deze collegeperiode op zijn. Welnu, niets is minder waar. Inderdaad, er is dan geld opgemaakt uit onder andere bestemmingsreserves om daarmee de gestelde doelen te verwezenlijken en als het goed is, is dan ook het geld op dat de staten het college ter beschikking hebben gesteld ter intensivering van het beleid. Het gaat dan om werkgelegenheid, sociaal evenwicht enzovoorts. En dan zijn er de volgende verkiezingen en een nieuw college. En op dat moment is er een begroting met een gezonde reservepositie, met geen verkeerde risico's - dat is de ambitie; zo doen wij dat met elkaar - en een begroting waarin verder regulier alle budgetten zitten voor alle beleidsonderdelen zoals wij die op dit moment hebben. Wat op dat moment vrijvalt, zijn de extra gelden die wij deze collegeperiode gebruiken maar die dan nog niet bestemd zijn. Dat betekent dat wij aan het eind van deze collegeperiode, even gelet op de intensiveringen die bovenop het reguliere beleid komen, een bedrag van ongeveer €7 miljoen hebben. De heer Harleman - hij is er nu even niet - weet dat allemaal uit de stukken te halen, maar ik meld dat nu maar even. In dat bedrag zit dan wel de storting die wij normaal gesproken deden in de Reserve flexibel beleid en de opbrengst van het huidige regime van de opcenten op de MRB. Maar daarmee is nog niet belegd het bedrag voor de huisvesting en de PM-post voor een aantal zaken die wij toch als probleem op ons af zien komen en waarmee wij de staten nu al in de meerjarenraming vragen rekening te houden. Een bedrag in de orde van grootte van €7 miljoen staat in de nieuwe collegeperiode de staten ter beschikking om nieuw beleid te voeren of ander beleid te intensiveren. Daarnaast houden de staten per definitie de mogelijkheid om de reguliere kredieten van hun oordeel te voorzien en daarover te besluiten. Kortom, naar onze mening is er aan het eind van deze collegeperiode én een groot aantal projecten gerealiseerd én voldoende ruimte voor de staten om nieuw beleid te voeren. Maar dat veronderstelt wel dat het regime van de MRB gewoon doorgaat. Voorstellen om mogelijke stijgingen van die opbrengst - die zijn overigens nog niet ingecalculeerd - nu al te bestemmen voor bepaalde, op zichzelf zeer nobele doeleinden, zouden de staten niet moeten aanvaarden, want daarmee zouden zij doen wat de heer Engels te vuur en te zwaard heeft bestreden, namelijk de manier waarop het college met de 18 september-brief omging. Het moest volgens hem allemaal op een moment integraal tegen elkaar worden afgewogen en als de staten dan nu besluiten een mogelijke meevaller in de toekomst nu al uit te geven aan onderdeel X, plegen zij geen integrale afweging. Dat laat onverlet dat op het moment dat die aan de orde is, deze afweging wel gemaakt moet kunnen worden, daarover is geen twijfel mogelijk.

Voorzitter. Ik noemde al even de PM-post. Bij die post is, net als bij de post huisvestingskosten, door een aantal fracties een voorbehoud gemaakt. Het college kan zich heel goed voorstellen dat de staten bij die posten een slag om de arm houden, want dat doet het college ook: het vraagt daarvoor nu immers nog geen krediet. Het college geeft hier nog geen geld voor uit. Het mag dit ook niet, want iets wat technisch in de meerjarenraming staat, is een beeld van wat er komt te staan als dit of dat gebeurt. Het is echter de plicht van het college de staten voor te houden dat zij er rekening mee moeten houden dat op die of die post mogelijk problemen ontstaan of claims komen. Moeten wij die allemaal al vertalen? Nee, dat hoeft niet. Wij wijzen de staten erop dat zij met deze uitgaven rekening moeten houden, maar wij geven het geld nog niet uit. Er zijn ook posten waarover wij de discussie aan de nieuwe staten willen overlaten. Een voorbeeld daarvan, als het om de financiële dekking gaat, is de N33. Het moge helder zijn dat het college het signaal uit de staten dat de provincie Drenthe bereid is substantieel bij te dragen aan het op orde brengen van deze rijksweg, zeer verwelkomt. Wij hebben op dit punt verleden jaar een zeer belangrijke doorbraak bereikt, die uiteindelijk heeft geleid tot een kameruitspraak om extra geld ter beschikking te stellen, en op dit moment zijn wij met onze partners druk bezig om het aanbod van het Noorden aan het Rijk te formuleren, daarmee tegemoetkomend aan de motie-Hofstra/Mastwijk. Dat aanbod zal er voor 1 juli liggen. Wij zijn er grosso modo uit en wij zijn nu bezig de rafels af te hechten. Het zal een aanbod van de gezamenlijke colleges zijn. De beide provincies trekken dat en brengen het binnen het kader van het landsdelig overleg en daarbij hebben zij de instemming van de betrokken colleges van burgemeester en wethouders. Dat bod wordt gedaan om daarmee in onderhandeling te komen met het Rijk over het vervolg, want wij gaan niet een hele rijksweg betalen, en wij doen dat bod onder het uitdrukkelijke voorbehoud van goedkeuring/instemming door de staten, dat spreekt vanzelf. Zodra wij een stap verder zijn en kunnen laten zien welke kant het uitgaat, zullen wij dit melden, op welke manier dan ook.

Het college heeft er alle behoefte aan om, gesteund door de staten, duidelijk te maken waarop wordt ingezet, maar feitelijke bedragen noemen lijkt ons buitengewoon onverstandig, net zoals het ons onverstandig lijkt om al op voorhand te zeggen dat de dekking ervoor gehaald moet worden uit het lopende programma Verkeer en Vervoer, want daarmee wordt gesloopt wat integraal in bijvoorbeeld het Programma stad met de betreffende steden is afgesproken en wat wij met de gemeenten ontwikkelen voor de verkeersveiligheid op een leefbaar platteland. Wij hoeven ook geen bedrag te noemen, want als wij erin slagen om met het Rijk een goed onderhandelingsresultaat te bereiken, zal er nog niet eerder dan over een paar jaar gebouwd kunnen gaan worden en de vraag wie welk bedrag op welk moment moet bijdragen, is ook nog onderwerp van verdere onderhandeling, maar dat moment zal zeker niet voor 2008 liggen. Gelet op wat ik zojuist zei over de vrije ruimte enerzijds en anderzijds de herprioritering die op dat moment per definitie binnen Verkeer en Vervoer moet plaatsvinden, is er alle ruimte om in 2008, de voorbereidingen wellicht in 2007, verdere stappen te zetten.

Mijnheer de voorzitter. Hiermee moge het oordeel over de motie helder zijn.

De heer VEENSTRA: Wij hebben een bedrag van € 10 miljoen genoemd en bij de andere fracties krijgen wij de handen daarvoor niet op elkaar en dus gaan wij onze knopen tellen en het bedrag veranderen in de term "een substantieel bedrag". Wij hebben gezegd dat het geld moet worden gevonden via een herprioritering binnen de portefeuille Verkeer en Vervoer. Begrijp ik goed dat de gedeputeerde zegt dat wij dit op dit moment niet zo moeten zeggen, maar dat dit wel vanaf 2007 zou kunnen?

De heer SWIERSTRA: Dat is correct. In het Meerjarenprogramma verkeer en vervoer dat € 148 miljoen belooft en dat een scope kent tot 2015 - dat is nog niet in detail aan de staten voorgelegd want in de tussentijd gebeurt er vast nog een heleboel - is de N33 opgenomen. In zijn algemeenheid is een stelpost opgenomen voor regionale bijdragen aan rijksprojecten, want dit komt vaker voor.

Op het moment dat zo'n bijdrage aan de orde is, zal het hele programma opnieuw moeten worden bekeken. Een ander punt is dat de staten op dat moment moeten aangeven wat zij in zijn totaliteit over hebben voor verkeer en vervoer en dat afgewogen tegen bijvoorbeeld de mening van D66 dat er meer moet worden gedaan om de milieuschade te compenseren. Dat zijn de ordentelijke afwegingen die de staten op dat moment moeten maken. Ik zeg niet dat het op dat moment niet binnen hetzelfde budget kan, zeker niet, maar de staten moeten dit niet al op dit moment vastleggen, maar zichzelf de ruimte geven voor een integrale afweging.

De heer C.D. DE JONG: Ontraadt de gedeputeerde dus aanvaarding van de motie waarin op dit moment een bedrag van € 10 miljoen wordt genoemd? Zo ja, waarom zegt hij dat dan niet gewoon hardop?

De heer SWIERSTRA: Het college ontraadt de motie in deze vorm. Wij omarmen het signaal dat de motie beoogt te geven - daarover moet geen enkel misverstand zijn - maar de vorm waarin lijkt ons niet verstandig.

De heer LANGENKAMP: Ik ben blij dat de gedeputeerde duidelijkheid geeft en de motie ontraadt. Ik wil nog even terugkomen op het tijdstip: 2007 of 2008. Ik heb daar ook over gesproken omdat de hoofdlijn bereikbaarheid een jaar over de verkiezingen heen is getild. Bedoelt de gedeputeerde te zeggen dat de discussie hierover wel degelijk in 2007 in alle omvang gevoerd kan worden?

De heer SWIERSTRA: Ik ben met opzet wat royaal geweest, omdat ik op dit moment nog niet helemaal kan overzien hoe op dat moment de verschillende discussies aan elkaar geplakt gaan worden. Wat wel duidelijk moet zijn, is dat niet binnen het lopende budget dat loopt tot en met 2008 daaraan moet worden gesleuteld als zich binnen het programma zelf geen belangrijke wijzigingen voordoen. Het college heeft een en andermaal betoogd dat er heel goede redenen voor zijn om tot en met 2008 te gaan en daaraan wenst het nu dan ook niet te tornen.

Er zijn ook in andere sectoren wel programma's die een langere doorlooptijd hebben; als voorbeeld noem ik de afspraken over de EHS. Sommige zaken hebben het, gelet op het investeringskarakter en

de langdurige voorbereiding, gewoon nodig dat zij nog even door kunnen lopen. Als de werken precies aan het eind van deze collegeperiode zouden moeten ophouden, konden wij geen zaken doen met andere overheden die heel andere termijnen kennen.

De heer LANGENKAMP: Zo gauw het gaat om andere overheden ben ik het met de gedeputeerde eens en de EHS is dan een goed voorbeeld, maar het college heeft de hoofdlijn bereikbaarheid eruit gehaald en besloten daarmee door te gaan tot en met 2007. In 2008 kan dan pas een nieuwe discussie hierover plaatsvinden. Ik hoop dat de PvdA dit goed hoort, want die fractie wil in feite wat anders.

De heer SWIERSTRA: Ik neem aan dat de PvdA net zo goed luistert als GroenLinks en haar eigen conclusies trekt.

De heer SLAGTER: Ik begrijp nu dat het bedrag van € 10 miljoen een lastig verhaal is, ook in de staten, maar ik vind dat de financiering nu wel erg ver vooruitgeschoven wordt. Als de staten zeggen dit een belangrijke investering te vinden, waaraan de provincie haar aandeel moet leveren dan kan ik mij voorstellen dat van tevoren wordt aangegeven waar het geld vandaan moet komen. Wij zeggen dat het budget voor verkeer en vervoer daarvoor bestemd is. Over de omvang van dat budget en bijvoorbeeld over de vraag of dat budget extra verhoogd moet worden, kan dan nog wel gediscussieerd worden, maar wel moet op voorhand duidelijk zijn dat die investering niet ten koste van andere budgetten gaat.

De heer SWIERSTRA: Op het moment dat de staten zich afvragen of er niet nog meer geld aan dat budget moet worden toegevoegd, betekent dit dat zij nu al de discussie over het budget van € 148 miljoen voor het programma tot 2015 willen voeren. Zo dapper ben ik niet, want daarmee spring ik veel te ver over deze collegeperiode heen. Het is ook niet nodig om dit te doen, omdat er binnen de budgetten waarmee wij werken, op zichzelf voldoende speelruimte is om de bedragen die hier waarschijnlijk mee gemoeid zijn, vrij te maken. Het kan best zijn dat het college in 2007 de staten om een nader standpunt vraagt en het kan best zijn dat de staten dan een bepaalde preprioriteit willen stellen. Maar dat moeten de staten op dit moment, zeker nu de onderhandelingen nog lopen, zeker nog niet doen. Maar nogmaals, met de doelstelling die breed door de staten is onderschreven, heeft het college geen enkel probleem. Integendeel, het ziet deze houding van de staten als een steun in de rug.

Dat de ruimte voldoende is, betekent niet dat er € 150 miljoen is. Het is allemaal heel leuk om 80 burgers, waarvan er 51 statenlid zijn, zo'n bedrag te laten verdelen, maar naar mijn mening moeten de staten een integrale discussie over de begroting voeren.

De heer HOLMAN: Ik hoop dat deze opmerking een grapje was. Of is dit het beeld dat de heer Swierstra heeft van de betrokkenheid van de Drentse burger?

De heer SWIERSTRA: Zullen we het laten bij de eerste interpretatie?

De heer HOLMAN: Oké.

De heer SWIERSTRA: Gratis openbaar vervoer in verschillende varianten komt iedere keer weer in de discussie terug. Ik blijf zeggen dat ons beleid erop gericht is om zo marktgericht en klantvriendelijk mogelijk te opereren, wat betekent dat met tarieven moet worden gewerkt die de deelname aan het openbaar vervoer bevorderen. De onderkant van de samenleving, die daarvoor niet in aanmerking komt, dient gebruik te maken van de sociale instrumenten die de gemeente ter beschikking stelt en wij moeten ervoor zorgen dat onze systemen daartoe een ruime mogelijkheid geven. Dit betekent dat het hier uitspreken dat bepaalde groepen per definitie in aanmerking komen voor vormen van gratis openbaar vervoer of iets dergelijks, door het college van de hand wordt gewezen. Het een euro-kaartje is een geweldig succes. Het 500.000ste kaartje is onlangs verkocht en dat is royaal boven de verwachtingen.

De heer LANGENKAMP: De gedeputeerde kent ongetwijfeld het experiment in Groningen om gedurende een jaar "gratis", wat betekent dat de overheid betaalt, openbaar vervoer aan te bieden. Vindt de heer Swierstra dat iets dergelijks ook in Drenthe zou moeten kunnen?

De heer SWIERSTRA: Wat moet ik daarover nu nog meer zeggen dan ik al heb gedaan? Gratis is nooit gratis. Op het moment dat een telefoonaanbieder adverteert met een gratis telefoon maar dat er wel een abonnement moet worden afgenomen dan adverteert hij wel met het woord "gratis". Misschien doen wij dat ook wel eens, maar bij de provincie gaat het dan altijd om de beleidsmatige en begrotingstechnische consequenties daarvan. Ik heb al aangegeven dat wij op velerlei wijze via het OV-bureau werken met experimenten, met tariefstellingen enzovoorts. Daar horen ook de experimenten in Groningen bij, die vallen onder hetzelfde beleid.

In het kader van de regiovisie is opnieuw gesproken over het aantal woningen. Ik wil nog eens herhalen dat bij de recente vaststelling van het Convenant Regiovisie door deze staten is uitgegaan van de meest recente demografische gegevens. In die demografische gegevens zit natuurlijk al de voorspelling dat er in bepaalde regio's een afname zal zijn van de bevolkingstoename. Dat over een paar jaar het plaatje misschien weer anders is, is all in the game. Maar dit betekent wel dat wij de gegevens bij voortdurend moeten herijken en wij doen in dit huis niet anders. Als over enige tijd blijkt dat er een modificatie moet komen, moet dan meteen het beleid van de Regiovisie gewijzigd worden? Het antwoord op die vraag is "nee". Als er al sprake is van een kleine afname dan nog is ons beleid in ruimtelijke zin erop gericht om zoveel mogelijk te concentreren en te bundelen bij de kernen en de steden. Als je dat doet en je hebt het over het nationaal stedelijk netwerk in het Noorden dat een trekkende rol moet vervullen dan weet je dat je daar de opvang moet plegen. Als binnen dat gebied de marktbevingen op microschaal laten zien dat bestemmingsplan X of Y niet volloopt dan zullen bepaalde gronden nog niet voor bebouwing worden uitgegeven. Maar dat betekent niet dat niet nu al de afweging moet worden gemaakt waar in de toekomst wel of niet wordt gebouwd. En als er iets bedreigend is voor de landbouw en de kwetsbare natuur dan is dat wel het op basis van incidentele schommelingen bepalen dat de ene keer wel en de andere keer niet wordt gebouwd. Vooruitlopend daarop moet juist de integrale afweging worden gemaakt waar geconcentreerd wordt, waar gebouwd wordt, waar het openbaar vervoer langs moet gaan en waar de infrastructuur moet worden aangelegd. Het kan hooguit betekenen dat een bepaald gebied iets minder snel wordt volgebouwd.

Dat er op dit moment door de gemeenten ontwerp-opgaves worden uitgewerkt, is logisch, want wij kunnen mooie vergezichten schetsen en met elkaar taakstellingen afspreken, maar die zullen wel vertaald moeten worden. De gemeenten hebben dus die opgave, maar op het moment dat er sprake is van feitelijke spanning met het POP, komt het college bij de staten terug. Op dit moment gaat het nog slechts om schetsen en opgaven. Het denken moet niet worden stilgezet, er moeten structuurvisies gemaakt worden en daarover gaan wij met elkaar praten. Op dit moment is dus een vraag over wel of geen contouren absoluut niet aan de orde.

De heer HOLMAN: Ik ben dit niet helemaal met de gedeputeerde eens. Wij weten dat er op een aantal plekken actie wordt ondernomen om op de korte termijn wat te realiseren en ik ben dan ook zeer benieuwd hoe het college hiermee omgaat.

De heer SWIERSTRA: Wij wachten met belangstelling de voorzetten van de gemeenten op dit punt af. De motiveringen van de gemeenten zullen doorslaggevend zijn voor de besluiten die de provincie moet nemen over het op korte termijn goedkeuren van een bestemmingsplan en het op langere termijn accorderen van de ontwikkelingsrichting waarin de gemeente zich beweegt.

Mevrouw EDELENBOSCH: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met een poging om een al aangekondigde motie niet ingediend te krijgen en verder zal ik namens het college een reactie op twee al ingediende moties geven.

De inbreng van de fractie van de VVD over het samenwerken door agrarische bedrijven, de zogenaamde clustering, naar aanleiding van mijn antwoord in eerste termijn wekt de indruk dat de gedeputeerde

wat achterover leunt. Misschien krijgt iemand bij het lezen van het verslag die indruk, maar ik moet eerlijk zeggen dat ik de verslagen niet op alle punten en komma's nalees. Maar dit is ook geenszins mijn beleving van de discussie hierover in eerste termijn en in de commissie. Ik dacht dat ik met redelijk veel liefde het idee had omarmd, en dat het er verder alleen om ging op welke manier wij dit gaan stimuleren. Over de argumentatie waarom de provincie wat zou moeten doen, zijn wij het met de VVD eens. De externe ontwikkelingen in de agrarische sector, gecombineerd met het karakter van onze provincie, maken het nodig met de sector nieuwe mogelijkheden te verkennen om in een kleinschalig landschap met de bedrijven die wij hebben voor de markt te kunnen blijven produceren. Laat ik het wat verbreden: wij willen iedereen de kans geven te blijven werken op de manier waarop hij dat wil.

In de Strategische Agenda voor Noord-Nederland staat dan ook dat wij behalve op structuurversterking en kennisontwikkeling in de landbouw heel erg willen inzetten op samenwerking. Ook in ons eigen landbouwbeleid hebben we juist het stimuleren van samenwerking prominent naar voren geschoven. Het gaat dan niet alleen om samenwerking tussen collega's maar ook om samenwerking in de keten. Wij hebben zelfs al min of meer vergaande initiatieven op dit vlak ondersteund. Agrarische samenwerkingsverbanden, studyclubs, agrariërs die willen doen aan natuurbeheer en afzet kennen wij allemaal, maar verder hebben wij ook al een koppelproject voor biologische bedrijven met uitwisseling van mest, voer en stro gesteund. Ik zal wel niets nieuws vertellen wanneer ik meld dat aan verdergaande samenwerking veel haken en ogen zitten.

In 2002 hebben wij een onderzoek meegefinancierd naar juist de mogelijkheden om de akkerbouw- en de veehouderijbedrijven wat meer te koppelen. Verder kunnen wij misschien wel iets vaker etaleren dat wij ons best doen, maar daar houdt het ook wel mee op, want bedrijven gaan alleen een verdere samenwerking aan als zij elkaar vertrouwen. Het meest logisch is dan een samenwerking tussen bedrijven van een familie. Een is een initiatief geweest van het NLTO, maar ook daarbij bleek dat er een heel groot afbreukrisico is als het initiatief tot samenwerking niet van onderop komt.

De argumentatie en het opzoeken van mogelijkheden - ik wil dat ook zo actief mogelijk doen - om samenwerking te stimuleren, onderschrijven wij, maar om nu als provincie als een soort van projectontwikkelaar op te treden en projecten te ontwikkelen, waarna de boeren bij de hand worden genomen om tot iets te komen, komt naar mijn mening neer op het trekken aan een dood paard, want het zal tot niets leiden.

De heer DOHLE: Met dat laatste zijn wij het volstrekt eens en dat moeten wij ook niet willen, maar op het eerste kom ik in tweede termijn graag nog even terug.

Mevrouw EDELENBOSCH: Voor het faciliteren van clubs van boeren die iets willen onderzoeken, is ruimte, maar als het om heel grote projecten gaat, hangt daar natuurlijk wel een prijskaartje aan en dan zal ook voor alternatieve financiering gezorgd moeten worden.

In het bestuurlijk overleg met de LTO dat een week na de discussie in eerste termijn plaatsvond, heb ik dit onderwerp ter tafel gebracht en heb ik ook besproken wat wij hierover in de Voorjaarsnota hebben geschreven. In de Voorjaarsnota staat dat het college zich voorneemt om samen met de LTO een ondernemersprogramma te schrijven en wij hebben het idee dat in dat programma alle mogelijkheden om tot clustering te komen een plek kunnen krijgen. In die situatie wil ik dit punt dus graag verder oppakken. In de vorige vergadering heb ik uitgebreid stilgestaan bij motie L waarin onder andere sprake is van een groen landschapsfonds en nu vraagt GroenLinks naar de termijn. Ik heb mij voorgenomen om het plan van het landgoed Twickel op te vragen en te bekijken of daarvan misschien een Drentse vertaling kan worden gemaakt, maar ik zal de staten in ieder geval op de hoogte houden van de voortgang. Dat zal overigens niet eerder zijn dan halverwege de herfst want er moet nog wel het een en ander verkend worden voor wij ermee aan de slag kunnen gaan. Het is wel een actueel onderwerp want in NRC-Handelsblad van afgelopen weekend stond een verhaal over het meebetalen aan de "groene schouwburg". Ik zeg niet dat ik eind oktober/begin november al iets klaar heb, maar dan zal ik de staten in ieder geval op de hoogte stellen van hoever we zijn.

De heer LANGENKAMP: Op basis van die informatie trekken wij motie L in.

De VOORZITTER: Aangezien motie L is ingetrokken, kan zij niet meer in de beraadslaging worden betrokken.

Mevrouw EDELENBOSCH: Mijnheer de voorzitter. Ik kom hiermee aan mijn derde punt, namelijk motie R van de fractie van de OPD.

Ik wil vooraf zeggen dat het geenszins mijn bedoeling is om de gevolgen van de ziekte van Lyme te onderschatten, want in de bevlogen woorden van de heer De Haas klonk de ondertoon door dat wie niet voor deze motie is, voor de ziekte van Lyme is. Die gedachte werpt het college verre van zich.

Mijn informatie over wat er allemaal aan informatiemateriaal is over deze ziekte, is dat het om een hele waslijst gaat: internet, de voorlichting door de mensen in het veld, en ook het Ministerie van VROM bemoeit zich ermee, want het is natuurlijk geen provinciaal probleem, het speelt in heel Nederland. De taak om voorlichting te geven ligt dan ook niet op het bordje van de provincie. Ik zou het ook niet verstandig vinden wanneer de provincie met een eigen folder kwam.

Op grond van deze overwegingen wil ik aanvaarding van motie R sterk ontraden. Ik weet uit eigen ervaring dat ook de meeste campings en recreatiebedrijven informatie over deze ziekte hebben. Naast informatie via de krant moet dit voldoende zijn.

De heer SCHAAP: Mijnheer de voorzitter. Ik zal de moties behandelen en dan heb ik meteen ook alle onderwerpen te pakken, behalve de pilot-Westerveld en daar wil ik dan ook mee beginnen.

Blijkbaar is er na de vergadering van de Statencommissie BFE nog wat onduidelijkheid over mijn toezegging om een helder en duidelijk overzicht te geven van de bedrijven die in die pilot zitten en per bedrijf aan te geven op welke punten ze belemmerd worden, op grond van welke regelgeving dit is en welke mogelijkheden er dan wel zijn. Ik vind die toezegging zo duidelijk dat er geen onduidelijkheid verder over mogelijk is. Wat is toegezegd, willen de staten en ook het college weten en de staten mogen ervan uitgaan dat de intentie en de inzet van het college niet afwijken van de intentie van de staten met betrekking tot de uitkomsten van deze pilot.

Voorzitter. Het college is het, bijna vanzelfsprekend, helemaal eens met de motie van de PvdA over het betrekken van vooral jongeren bij de woningbouw. De vraag is veel meer hoe dit gerealiseerd kan worden. Dat de afgelopen tijd met verschillende partijen afspraken zijn gemaakt om meer leerlingbouwprojecten te realiseren, is helder. Er lopen ESF-projecten en er zijn convenanten afgesloten met gemeenten en woningbouwcorporaties. Wij proberen zoveel mogelijk jonge mensen een plek in de bouw te geven. Omdat wellicht het overzicht nog niet voldoende duidelijk is - ik kan mij dat voorstellen, want we zijn er de afgelopen tijd hard mee bezig geweest - wil ik de staten de suggestie doen niet te vragen om een heel nieuw actieprogramma, omdat in het maken daarvan ontzettend veel tijd gaat zitten, maar dat ik na de zomer een brief aan de staten schrijf waarin ik uiteenzet welke projecten gaande zijn en welke effecten die hebben. Het verslag van het overleg met de brancheorganisaties zal ik daaraan toevoegen. Met het overzicht van wat wij doen en wat wij misschien nog meer kunnen doen, komt het college wellicht tegemoet aan de wens van de staten om te proberen nog meer jonge mensen in de bouw aan het werk te krijgen.

Voorzitter. Ik kom op motie H-herzien, de motie van GroenLinks over de ID-banen. Het college kan eigenlijk niet tegen deze motie zijn, want de tekst ervan lijkt letterlijk overgeschreven uit het Bestuursprogramma. Er is dus iets anders aan de orde, namelijk dat GroenLinks het Bestuursprogramma op dit punt wat wil intensiveren en daarbij voor de dekking verwijst naar de Reserve flexibel beleid. In de ogen van het college is dat, een beetje afhankelijk van de afloop van deze vergadering, een ondeugdelijke dekking.

De heer LANGENKAMP: Waarom zegt de gedeputeerde dat er geen geld meer zal zitten in de Reserve flexibel beleid?

De heer SCHAAP: Ik heb de heer Swierstra net uitvoerig horen betogen hoe dat in elkaar zit.

De heer LANGENKAMP: Naar mijn idee zit er, na de geplande uitname voor onder andere WOK, nog ruim € 1 miljoen in.

De heer SCHAAP: Op het moment dat de Voorjaarsnota 2005 is vastgesteld, zal de Reserve flexibel beleid worden besteed voor de programma's Stad en WOK.

De heer LANGENKAMP: Maar daarna is er volgens mij nog een saldo over dat ruim voldoende is om deze motie uit te voeren. Ik zie de heer Swierstra nu achterom kijken naar de ambtenaren.

De heer SWIERSTRA: Ik vroeg de ambtenaren of zij misschien een bedrag van € 1 miljoen stiekem hadden achtergehouden en het antwoord was "nee". Alles zit dus dadelijk in twee andere potjes.

De heer SCHAAP: Over de motie van GroenLinks over het aanstellen van een NORT-consulent, motie K-herzien, is in de Statencommissie BFE een flinke discussie gevoerd. Destijds is gezegd dat wij soortgelijke projecten uit Kompas-programma's financieren; die projecten lopen nu en om daar nu opeens de NORT-consulent aan toe te voegen, daarin zie ik op dit moment geen toegevoegde waarde.

Voorzitter. Er is een boeiende discussie geweest over een door de heer Sluiter aangezwengeld punt, namelijk een fusie van de drie noordelijke provincies. In de commissievergadering ben ik hierover kort door de bocht geweest door in antwoord op de vraag waarom wij hieraan niet willen werken simpelweg te zeggen dat het niet in het Bestuursprogramma staat. Zo kort door de bocht kan ik het nu nog doen, want in het verkiezingsprogramma van de PvdA staat hierover ook iets. Ik heb mijn collega's gevraagd of ik daar voor een keer uit citeren mag en dat mocht in dit geval, maar natuurlijk alleen in dit geval. Ik ga uit dat verkiezingsprogramma een regel voorlezen en daarna zal ik zeggen waarom ik vind dat wij in deze periode niet zelf vanuit het college een discussie moeten entameren met onderzoeken en varianten en dergelijke.

"De PvdA wil één politiek orgaan" - het gaat over het SNN - "die deze democratische controle bij de noordelijke samenwerking kan gaan uitoefenen, maar geen fusie tot een noordelijke provincie." En ik zou het heel bijzonder vinden wanneer, lopende de periode van vier jaar - de afgelopen twee jaar is op dit punt niet zoveel in beweging gekomen in Nederland, behalve een prachtig rapport van de landelijke PvdA en een Liberaal manifest - waarop het Bestuursprogramma betrekking heeft, ineens op een zo belangrijk onderwerp de koers flink werd gewijzigd. Wanneer je écht vindt dat er een fusie van de noordelijke provincies moet komen dan dien je dat op een keurige en ordentelijke wijze in je verkiezingsprogramma op te schrijven en aan de kiezers voor te leggen. Dát is in mijn ogen, zeker bij dit soort cruciale onderwerpen, de weg die dient te worden gegaan.

Het college is een ontzettend groot voorstander van de samenwerking in noordelijk verband en in de discussies rond het middenbestuur in Nederland wordt heel veel verwezen naar de problemen in de Randstad, waar allerlei ingewikkelde structuren moeten worden bedacht omdat daar het middenbestuur en het lokale bestuur niet in dezelfde verhouding tot elkaar staan als in Drenthe en enkele andere provincies. Dit betekent dat de problemen die er in de Randstad rond het middenbestuur zijn, niet meteen vertaald moeten worden naar Noord-Nederland waar die problemen of niet of in veel mindere mate bestaan. Het is dan ook niet logisch om de discussie over een fusie tussen de drie noordelijke provincies juist in Noord-Nederland te starten. Samenwerking in SNN-verband achten wij noodzakelijk en die samenwerking kan de komende jaren uitgebreid worden en daarbij zijn wij er ook nog afhankelijk van of het Rijk de komende jaren het SNN en de samenwerking zal blijven promoten. Ik bedoel hiermee te zeggen dat de centralistische beweging van een van de ministeries waarmee wij de afgelopen jaren nogal eens hebben gediscussieerd, erop duidt dat wij nog hard zullen moeten vechten om het SNN en de samenwerking daarbinnen de huidige vorm te laten houden en dat het dan niet goed is een discussie te starten over varianten van samenwerking dan wel fusie. Het college is dus niet van plan om in deze periode zelf de discussie te entameren om te komen van een fusie van de drie noordelijke provincies.

De heer SLUITER: Voorzitter. Ik heb daar twee vragen over.

Ik hoor de heer Schaap niets zeggen over de benadering vanuit het Europees perspectief, terwijl ik heb gezegd dat, zeker met het huidige inwoneraantal, in Europees perspectief de huidige provincies te kleine eenheden zijn. Europa heeft een wat bredere scope.

Ik begrijp wel dat de heer Schaap de discussie wat af wil houden en daarbij verwijst naar het Bestuursprogramma en het verkiezingsprogramma van zijn partij, maar aan de andere kant wijs ik erop dat de impulsen uit de buitenwereld er wel zijn. Mijn vrees is - vandaar dat ik er een pleidooi voor heb gehouden - dat de interne discussie over de eigen positiebepaling te laat wordt gestart en dat achteraf alleen maar gezegd kan worden, dat wij te laat zijn omdat wij er op het juiste moment niet naar hebben willen kijken.

De heer SCHAAP: Ik denk dat het Europees perspectief voor deze discussie juist het minst interessante punt is, want Europa kent Drenthe niet. Europa kent het SNN en het SNN gaat naar Europa, en andersom. Voor Europa is Noord-Nederland bij wijze van spreken een landsdeel en dat is op zichzelf, gezien het Europese perspectief, ook heel goed en logisch en ik ben ervan overtuigd dat de kiezers er niet in geïnteresseerd zijn of Noord-Nederland ten behoeve van Europa een integraal landsdeel moet zijn, omdat dit al is opgelost. Ik denk dat kiezers geïnteresseerd zijn in oplossingen.

Verder denk ik dat het heel goed is de nota van minister Remkes over het middenbestuur af te wachten. De gevoelens van het college met betrekking tot de toekomst van de drie provincies zijn bekend en aan de hand van die nota kan verder over dit onderwerp gediscussieerd worden.

Voorzitter. Ik kom op motie U, de motie over de dialoog tussen onderwijs en bedrijfsleven. Voor zover ik de discussie tussen de fracties en de heer Holman heb kunnen volgen en na het nogmaals lezen van de motie, is mijn conclusie dat het college wat in de motie staat, allang doet. Ik weet daarom ook niet wat de motie toevoegt. Wij zijn bezig arbeidsmarktpartijen, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen bij elkaar te brengen omdat wij al langer zien dat er sprake is van een knelpunt en dat de afstemming niet optimaal is. Daar wordt dus in voorzien.

Dan de motie over "Da's nou Drenthe". Bijna alle fracties hebben aangegeven voor een Drenthe-brede campagne te zijn en hierbij de datum 1 januari 2006 genoemd.

De verbreding van de campagne kan inhoudelijk de instemming van het college krijgen, in de commissie heb ik dat ook al wel min of meer aangegeven. Het gaat er nu even om hoe dit gaat gebeuren.

De heer VEENSTRA: De heer Schaap noemt de datum van 1 januari 2006.

De heer SCHAAP: Ik meen vanochtend te hebben gehoord dat die bredere campagne dan in zou kunnen gaan; dit staat overigens niet in de motie.

Als wij kijken naar wie zich op dit moment allemaal op het terrein van de promotie bewegen dan zien wij nogal wat organisaties, het gaat zo over zeven tot acht verschillende organisaties en geldstromen die op de een of andere wijze worden ingezet voor ofwel Drenthe-achtige promotie ofwel promotie van het bedrijfsleven - ik noem in dit verband de NOM - dan wel voor recreatie en toerisme. Voor wij besluiten een Drenthe-brede campagne te gaan voeren, lijkt het mij verstandig in het najaar eerst maar even na te denken over het wie, het wat en het hoe. Dat betekent dat het college in het najaar eerst toch een soort van beleidsnota, een visie, wil uitbrengen alvorens te besluiten met die en die partijen de bredere campagne in te zetten, want er zijn nogal wat vragen die eerst beantwoord moeten worden voordat kan worden besloten om de campagne "Da's nou Drenthe" te verbreden. Als hiertoe al wordt besloten dan dient daar een degelijke voorbereiding aan vooraf te gaan en of dan de datum van 1 januari 2006 wordt gehaald, weet ik niet. Mijn voorstel is dat het college na de zomer komt met een nota over de promotie van Drenthe, maar dan vooral voor de periode na de overgangsjaren 2005/2006.

Voorzitter. Inhoudelijk zijn wij het dus eens, het gaat nu alleen nog om de weg ernaar toe.

De heer HOLMAN: Het spreken over een overgangsjaar roept bij mij het idee op dat wat nu wordt gedaan, wel een rol vervult, maar dat wanneer dat jaar voorbij is, wel verder wordt gekeken. Wij zeggen dat wat nu wordt gedaan, goed is, maar dat een veel breder veld moet worden bestreken. Is het werkelijk noodzakelijk de uitkomst van het een af te wachten, voordat met het andere wordt begonnen?

De heer SCHAAP: Wij gaan gewoon door, dat heb ik in de commissie ook gezegd. Als wij nu opeens een stok in het wiel steken, zijn wij nog veel verder van huis. Wij moeten doorgaan met fase II van de Da's nou Drenthe-campagne, maar de vrij breed gedragen oproep vanuit de staten was om te komen tot een Drenthe-brede campagne. Mijn opmerkingen hierbij waren, dat hiervoor een goede voorbereiding nodig is. Duidelijk moet zijn welke partijen zich daar dan allemaal mee bemoeien. Of het een recreatieschap is of een VVV en of dat een campagne wordt opgezet voor de A31 of voor bedrijventerreinen, het gaat erom dat de betrokken partijen om de tafel komen. Vervolgens moet een aantal discussiepunten als de relatie tussen gemeenten en recreatieschap, de VVV's en de geldstromen die daar allemaal mee te maken hebben, eerst goed op papier worden gezet. Dat redden wij niet in een of twee maanden, maar het hoort wel bij zo'n discussie.

De heer LOOMAN: Ik vind het prachtig dat de gedeputeerde zegt dat de oude actie moet doorlopen, maar wij weten ook dat die niet goed loopt. Die actie komt te traag op gang en wij zien een oplossing in een verbreding. Ik ben het met de heer Schaap eens dat de voorbereiding daarvan gedegen moet zijn, maar als dit allemaal betekent dat ook het promotiejaar 2006 tussen wal en schip valt, dan zijn wij verkeerdt bezig. De inspanningen moeten erop gericht zijn dat het promotiejaar 2006 niet verloren gaat.

De heer SCHAAP: Daar ben ik het hartgrondig mee eens. Onderdelen van de verbreding kunnen in de verbreding van "Da's nou Drenthe" zo worden meegenomen. Ik verwijs in dit verband naar het WK Jeugdvoetbal, waar een heleboel omheen georganiseerd wordt. Die elementen kunnen zo in de campagne worden opgenomen, maar voor wordt overgegaan tot het opzetten van een echt brede Drenthe-campagne, is het nodig ieders rol daarin goed na te gaan. Wat ik uit de discussie in de commissie begreep, is dat de provincie daar misschien ook wel iets in zou moeten doen. Ik wil daarover eerst nog wel eens flink nadenken voor ik daar in stap. Maar inhoudelijk zijn wij het eens.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Ik ben blij dat de gedeputeerde direct zegt dat 2006 geen verloren jaar mag worden, want qua promotie zou dat heel erg jammer zijn.

Ik wil nog een stap terug: het woord themabijeenkomsten schoot mij in gedachten toen ik de gedeputeerde hoorde zeggen dat er een nota wordt gemaakt. Juist omdat een verzoek om bijsturing vanuit de staten is gekomen, lijkt het mij goed dat er niet nota van GS komt voordat PS zich van tevoren over dit onderwerp hebben uitgesproken.

De heer SCHAAP: Het is een moeilijk dossier en als ik het kan overdragen, vind ik het goed, maar ik geloof niet dat wat de heer Langenkamp voorstelt, verstandig is. Als er vanuit dit huis beleid gemaakt gaat worden, krijgen PS daarin de hun toekomstige rol, maar ik geef nu aan dat GS bereid zijn voorzetten voor dat beleid te geven.

De heer HOLMAN: Ik begrijp dat de materie complex is en ik kan wel meegaan in het beeld dat de heer Schaap schetst van wat er allemaal moet gebeuren, maar betekenen zijn woorden dat het zijn intentie is het deze herfst allemaal klaar te hebben en dat nog dit jaar hierover kan worden gediscussieerd en zo mogelijk tot besluitvorming kan worden gekomen?

De heer SCHAAP: Het is mijn intentie om er direct na de zomer een start mee te maken, eerst in eigen huis. Zodra wij op enig moment van mening zijn dat het goed is met de staten in discussie te gaan, gaat dat gebeuren, maar ik ga mij nu niet vastleggen op termijnen. Ik weet heel goed dat het beleid na 2006 goed in de benen moet zitten.

De heer HOLMAN: De gedeputeerde spreekt over na 2006 en de heer Looman noemde ook al het jaar 2006, maar...

De heer LOOMAN: Nee, ik sprak over "na 1 januari 2006". Na 2006 betekent 1 januari 2007.

De heer SCHAAP: Ik noem die datum omdat in een eerder stadium al is afgesproken dat 2005 en 2006 ook voor de subsidiëring van Marketing Drenthe en de VVV Drenthe overgangsjaren zouden zijn. Het is ook niet interessant of het september of oktober wordt, het is interessant dat er wat gebeurt, want daar gaat het om.

De heer HOLMAN: In die zin is er een verschil van mening tussen het college en de staten, dat de gedeputeerde zegt dat 2006 al is geregeld en dat er dus niet de noodzaak is het voor 2006 te doen. Maar het een sluit het ander niet uit.

De heer SCHAAP: Als het eerder kan, gebeurt het eerder. In mijn reactie op de inbreng van de heer Looman heb ik er al op gewezen dat elementen van de verbreding nu al in de campagne kunnen worden ingevoerd; daarover kunnen afspraken worden gemaakt. Maar waar ik het over heb, is over een iets langere termijn eens goed nadenken over hoe het in Drenthe georganiseerd is.

De heer DOHLE: Ik wil de heer Schaap nu toch even bijvallen. Wij hebben de motie natuurlijk niet voor niets zo algemeen geformuleerd. Er moet naar onze mening ruimte zijn om de invulling en de uitvoering aan te passen aan wat strikt noodzakelijk is. Maar aan de andere kant is die ruimte ook gegeven om de slagvaardigheid en het tempo er in te houden. Ik denk dat het volstrekt helder is dat wij in het voorjaar van 2006 graag de eerste dingen zien en daarom zie ik het probleem van 1 januari absoluut niet.

De heer LOOMAN: Als er in fase II elementen van verbreding worden ingevoerd om de oorspronkelijk bedachte campagne vlot trekken, dan vinden wij dat prima. Dat voor een verdere verbreding nog meer tijd nodig is, begrijp ik volkomen.

Mevrouw HAARSMA: Mijnheer de voorzitter. Voor ik op de moties inga, voel ik mij verplicht wat onzekerheid weg te nemen. Ik heb vanochtend goed geluisterd en ik heb bij iedere spreker onzekerheid bespeurd met betrekking tot de Stichting Paardrijden voor gehandicapten en de Stichting Welzijn Doven Drenthe. Bij de vaststelling van de nota Mensen in het Middelpunt zijn deze twee instellingen er uitgelicht omdat wij subsidiëring van die instellingen geen taak voor de provincie vonden, waarbij ik er wel steeds bij heb gezegd dat deze instellingen niet in hun voortbestaan bedreigd zouden mogen worden. Dat heb ik permanent verwoord en dat wil ik nu nogmaals benadrukken.

Met de instemming van de staten is vervolgens een onderzoek naar de Stichting Paardrijden gehandicapten ingesteld en uit dat onderzoek bleek iets wat wij eigenlijk al wisten, namelijk dat die stichting de provinciale subsidie wel nodig heeft, omdat - en dat is door het onderzoek bevestigd - de financiële positie van de stichting niet echt rooskleurig is. Vervolgens heb ik mij uitvoerig laten informeren en ben ik daar op bezoek geweest. Ik heb gezien dat de stichting vreselijk belangrijk werk verricht - dit was trouwens nooit een punt van twijfel - en ik wil hier nogmaals zeggen dat het werk van die stichting buitengewoon belangrijk is voor de gehandicapten in onze provincie. Ik heb ook geconstateerd - en ook dit is uit het onderzoek gebleken - dat de gemeenten in onze provincie weinig tot niets bijdragen als het om deze stichting gaat. Ik zeg dan ook bij deze toe dat ik de subsidiekorting zal terugdraaien en dat ik tegelijkertijd van gemeenten zal verlangen dat zij meer bijdragen. Ik heb mij nog eens verdiept in de bijdragen van de verschillende gemeenten en daarbij is mij gebleken dat bijvoorbeeld Assen een bijdrage van € 208,- geeft, terwijl 61 ruiters uit Assen in Westerbork paardrijden. En er zijn meer gemeenten die een soortgelijke rol spelen. Ik zal dit in VDG verband inbrengen en ik zal trachten de verantwoordelijkheid daar te leggen, waar die volgens mij thuishoort. Een gemeente wil ik nog wel met name noemen, omdat die ook wel eens anders in het nieuws komt: Midden-Drenthe geeft de hoogste bijdrage, namelijk € 3.200,-. En dat mag ook wel eens gezegd worden.

De heer BEERDA: Wat de gedeputeerde over de gemeenten zegt, is ons uit het hart gegrepen, maar ik begrijp dat een hogere bijdrage van de gemeenten geen voorwaarde is voor de toezegging van een provinciale subsidie.

Mevrouw HAARSMA: Ben ik nu nog niet duidelijk genoeg geweest? Moet ik het nog duidelijker zeggen? Het is toch klip en klaar: de subsidie wordt niet teruggedraaid en wij gaan de gemeenten aansporen om substantieel bij te dragen. Mijn verzoek aan de staten is die mening uit te venten.

Hetzelfde geldt voor de Stichting Welzijn Doven Drenthe. Ik kan daar kort over zijn: het RPCP heeft zich behoorlijk van zijn taak gekweten om deze stichting te faciliteren. Het gaat om een kwetsbare groep mensen en het is duidelijk geworden dat de belangenbehartiging van die groep het beste door de Stichting Welzijn Doven Drenthe zelf gedaan kan worden. Deze stichting kan dus doorgaan met wat zij altijd heeft gedaan. Maar voor beide stichtingen geldt wel dezelfde voorwaarde die voor alle andere instellingen ook geldt: wij verwachten een productbegroting waarin heel duidelijk is verwoord wat de belangenbehartiging inhoudt.

Mevrouw SMITH: Het is mij bekend dat het RPCP de belangenbehartiging doet, maar de Stichting Welzijn Doven Drenthe vraagt juist om een andersoortige ondersteuning, namelijk een sociaal-culturele ondersteuning. Hoe denkt de gedeputeerde daarover, of haalt zij nu de belangenbehartiging bij het RPCP weg om dit bij de Stichting Welzijn Doven Drenthe zelf te laten?

Mevrouw HAARSMA: Het werk dat de Stichting Welzijn Doven Drenthe nog steeds doet, moet gewoon doorgaan. Het RPCP moet de stichting faciliteren bij het opzetten van een goede productbegroting. Dat heb ik het RPCP ook gevraagd.

Mevrouw SMITH: En de culturele ondersteuning waar men om vraagt, zou daarin een organisatie als STAMM van advies dienen?

Mevrouw HAARSMA: Ook dat is aangeboden. Ik denk dat wij een groot aanbod hebben gedaan aan de Stichting Welzijn Doven Drenthe. Het is duidelijk, het gaat om een zeer specifieke groep. Deze groep wil voor zichzelf een status aparte, omdat hij heel veel dingen zelf kan en dat ook wil blijven doen. Die insteek willen wij honoreren.

Mijnheer de voorzitter. Ik kom op de moties.

Motie C gaat over het inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de zorg en dan met name richting onderwijs. Ik heb al eerder gezegd dat ik in gesprek ben met onderwijsinstellingen om met name te kijken welke opleidingen hiervoor in het leven kunnen worden geroepen. Ik ga daarmee verder en ik zal hierover teruggen rapporteren. Ik zeg alleen niet dat er al voor september een rapport ligt, maar ik zeg wel toe dat er in het late najaar een stuk verschijnt waarin duidelijk wordt gemaakt wat de mogelijkheden zijn. Ik kom op motie E. Ik was blij verrast in de krant van vanochtend al iets over deze motie te kunnen lezen. Het college beschouwt de motie als een steun in de rug als het gaat om de programma's die het met de gemeente Emmen voorbereidt. In het Programma Stad staat wat wij allemaal met Emmen willen en wat Emmen met ons wil. Emmen is een van de 4 prioritaire steden en daarom ook is Emmen heel prominent aanwezig in SNN-verband. In SNN-verband is een programma gemaakt, waarover wij met het Rijk willen onderhandelen. Er ligt dus een duidelijk plan om Emmen nog beter in beeld te krijgen. In de motie is sprake van een actieplan en ik wil die term als volgt uitleggen. De plannen die er liggen zullen wij bundelen en er samenhang in aanbrenge. De heer Schaap heeft gisteren een gesprek gehad met het college van Emmen en toen is hierover ook gesproken. Er wordt nu een beetje afgetast of gezamenlijk een soort van lobby-dossier kan worden gemaakt. Nu moet niet worden verwacht dat er dikke programma's worden gemaakt, want lobbyen, daar praat je niet over, dat dóe je.

De heer HOLMAN: Heeft de gedeputeerde het idee dat dit allemaal past in wat Emmen graag wil?

Mevrouw HAARSMA: Laat ik vooropstellen dat niet alleen hierover is gesproken met Emmen. Wij spreken regelmatig met het college van Emmen of met de verschillende portefeuillehouders en ons is gebleken dat dit inderdaad is wat Emmen graag wil. Wij hebben ook afgesproken dat wij daarin gezamenlijk optrekken, zowel in SNN-verband als in provinciaal verband.

Voorzitter. Motie S is overbodig geworden en daarom ga ik verder met motie T. Gezondheid is vreselijk belangrijk en wij zijn van mening dat wij het beleid op dit punt goed in gang hebben gezet. Op grond hiervan vindt het college motie T overbodig.

De fractie van de ChristenUnie heeft gesproken over de brief van Accàre over de korting op de jeugd GGZ. Deze motie is mij uit het hart gegrepen en ik hoop dat die door iedereen wordt gesteund.

Voorzitter. De laatste motie die ik moet bespreken is motie Y, de motie over de kindertelefoon. Ik heb vernomen dat de kindertelefoon op woensdagmiddag en in het weekend onbemand is. Dat is uiteraard slecht. Ik heb daarover contact gehad met mijn collega in Groningen en wij hebben samen geconstateerd dat wij daar iets aan moeten doen. Wij wachten nu nog op een normstelling vanuit het Rijk. Ik heb laten onderzoeken hoeveel telefoontjes uit Drenthe komen en ik heb met mijn collega afgesproken dat wij aan de hand van de rapportage hierover gaan bijplussen wat bijgeplust moet worden. Dat bedrag zal dan uit onze doeluitkering gefinancierd worden. Ik moet hier overigens wel bij aantekenen dat de reden waarom de telefoon op de woensdagmiddag en in het weekend stilligt onder andere te maken heeft met het feit dat de gemeente Groningen niet langer subsidieert.

De heer DE HAAS: Maar het was toch ook een kwestie van gebrek aan geld voor het opleiden van vrijwilligers?

Mevrouw HAARSMA: Daar wilde ik net iets over zeggen. Ook dat was een probleem. Wij hebben nog geld beschikbaar uit de pot kadertraining vrijwilligers en de provincies Groningen en Drenthe proberen nu een goede deal te maken om ook hiermee zo spoedig mogelijk aan de slag te gaan. Verder zal deze week of uiterlijk volgende week de kindertelefoon in elk geval op woensdagmiddag weer bereikbaar zijn.

De heer LANGENKAMP: Zou de gedeputeerde ook nog iets over motie M, de motie over het gezondheidsdorp kunnen zeggen? Ik heb gevraagd wie allemaal voor het atelier worden uitgenodigd.

Mevrouw HAARSMA: In de Statencommissie CW heb ik gezegd dat wij een atelier gaan organiseren. Het verzoek van mevrouw Pannekoek was om, ook al zou dat niet dual zijn, daar ook bij betrokken te worden. Ik heb dat toegezegd en ik heb daarbij gezegd dat ook de woordvoerders over het onderwerp wonen uit de Statencommissie RIM zullen worden uitgenodigd. Dus daar gaan wij het nog over hebben.

De heer LANGENKAMP: Mijn vraag had betrekking op de externen.

Mevrouw HAARSMA: Uiteraard komen er ook externen. Het wordt niet een presentatie van projectontwikkelaars van allerlei mooie projecten; het gaat om het uitwisselen van ideeën en wij wachten af met welke inspirerende beelden spraakmakende figuren komen.

De heer BAAS: Ik wil nog even terugkomen op motie Y van de OPD. Moet ik uit de woorden van mevrouw Haarsma opmaken dat het college er al zoveel aan doet dat die motie eigenlijk overbodig is? Ik hoop dat namelijk omdat ik de motie niet kan steunen, aangezien het geld moet komen uit de Reserve flexibel beleid.

Mevrouw HAARSMA: Wat de heer Baas zegt, klopt helemaal. Omdat wij druk bezig zijn de zaak weer op de rails te krijgen, is deze motie niet meer nodig.

Mevrouw KLIP: Mijnheer de voorzitter. Er zijn drie moties waarover ik namens het college nog iets wil zeggen en ik begin met motie P van D66, waarin wordt gevraagd alle nieuwe technologische ontwikkelingen te betrekken in de hernieuwde aandacht voor windenergie, met de aantekening dat het natuurlijk nooit de bedoeling kan zijn Drenthe vol te proppen met windmolens.

Alleen de fractie van de PvdA heeft vandaag op deze motie gereageerd, maar bij de algemene beschouwingen en ook in de commissie is er uitvoerig over gesproken. Ik heb toen toegezegd dat er in de

Energienota die in aantocht is, ruime aandacht aan zal worden besteed. De discussie daarover komt dus terug.

In de commissie heb ik al uitgelegd dat vanwege de wisseling van portefeuillehouder er vertraging is opgetreden in het opstellen van de Energienota. Maar een nieuwe portefeuillehouder zorgt ook voor nieuwe inzichten en, hoewel de Energienota in concept klaar is en intern inmiddels uitvoerig is besproken, heb ik er behoefte aan om met organisaties buiten dit huis over de conceptnota te spreken. Ik denk dat het ook heel verstandig is dat wij de kennis die zich buiten dit huis bevindt, daarbij betrekken. In een van de verslagen heb ik gelezen dat de nota in september verschijnt; ik meen gesproken te hebben over "na de zomer" en dat is een rekbaar begrip. Teneinde de kwaliteit te verhogen zal het dus geen september worden, maar ik verwacht dat de nota in oktober of november verschijnt. Ik vraag daarvoor begrip.

De motie V van de VVD over de verbreding van de promotiecampagne "Da's nou Drenthe" is al uitgebreid door de heer Schaap besproken. De werktitel van de Energienota is inmiddels "Duurzaam, da's nou Drenthe".

Ik kom tenslotte op motie X van de fractie van de OPD, waarin het college wordt verzocht nader te kijken naar de efficiency en doelmatigheid binnen de provinciale organisatie. Binnen een professionele organisatie is dat een continu proces en het spreekt vanzelf dat wij ook voortdurend kritisch kijken naar onze eigen organisatie. Ik kan de heer De Haas verzekeren dat daar waar aanpassingen moeten worden doorgevoerd, wij die ook doorvoeren. Daar hebben wij geen motie voor nodig.

De VOORZITTER: Ik heb het vermoeden dat de fracties er behoefte aan hebben om na dit antwoord van het college even de balans op te maken. Ik schors daarom de vergadering.

(Schorsing van 15.47 tot 16.03 uur.)

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en in respectievelijk tweede of vierde termijn - het is afhankelijk van of de algemene beschouwingen worden meegerekend - is het woord aan de staten.

De heer VEENSTRA: Mijnheer de voorzitter. Het is vanochtend wel duidelijk geworden dat er in de staten geen draagvlak is voor een bedrag van € 10 miljoen voor de N33. Een optie zou dan kunnen zijn om er een substantieel bedrag van te maken, maar wij zitten dan wel met de dekking daarvan. De gedeputeerde heeft aangegeven dat dit bedrag bovenop allerlei budgetten voor verkeer en vervoer komt, terwijl naar onze mening ook binnen de bestaande budgetten wel naar geld kan worden gezocht. Terwijl wij wel een substantieel bedrag beschikbaar willen stellen, trekken wij motie B nu toch in.

De VOORZITTER: Aangezien motie B is ingetrokken, maakt die geen deel meer uit van de beraadslaging.

De heer VEENSTRA: Wij handhaven de moties C, D-herzien en E-herzien, ondanks het feit dat het college andere termijnen noemde, want als ik lid van het college was, zou ik dat ook doen.

De heer HOLMAN: Ik kan mij ook voorstellen dat de heer Veenstra het zo eens is met de reactie van de gedeputeerde op motie E-herzien, dat hij zich is gaan afvragen of het nog wel nodig is die te handhaven.

De heer VEENSTRA: Wij vinden het wel goed dat vastgelegd wordt dat er een gebundeld actieplan komt voor de twee door mij genoemde doelen en daarom handhaven wij de motie.

Wij zullen motie F steunen.

Motie G steunen wij niet.

Wij staan achter het met motie H-herzien beoogde doel, maar met de voorgestelde dekking kunnen wij niet leven. Onze voorstel is dat GroenLinks de motie terugtrekt en in de statenvergadering van juli met een goed onderbouwd financieel verhaal komt, want het zou jammer zijn dat de motie weggaakte.

De heer LANGENKAMP: Ik ben blij dat de heer Veenstra zegt dat het eigenlijk om de inhoud gaat en niet zozeer om de dekking. Omdat er enige verwarring was over de inhoud van de Reserve flexibel beleid, leek het ons de koninklijke weg het college te verzoeken naar dekking te zoeken. De motie wordt door velen sympathiek gevonden en als wij niets doen, krijgen veel medewerkers in het onderwijs vandaag of morgen een ontslagbrief, omdat die een jaar van tevoren wordt verstuurd. Mijn angst is dat als wij hiermee nog een of anderhalve maand wachten, mensen in de WW terecht komen, iets wat wij met ons allen niet willen.

De heer SWIERSTRA: De heer Langenkamp heeft zich bij het noemen van het bedrag van € 1 miljoen waarschijnlijk gebaseerd op het in de stukken genoemde saldo per 1 januari 2006. Maar daar moeten de verplichtingen in 2006, 2007, 2008 en 2009 nog af, waarna het saldo in 2010 € 10.621,-- is. Daarmee is de Reserve flexibel beleid dus gewoon op.

De heer HARLEMAN: Wij hebben veertien dagen geleden aan het college gevraagd wat nog de verplichtingen zijn. In de Nota reserves en voorzieningen staat dat er in de Reserve flexibel beleid nog € 9,9 zit. Volgens het college staan hier nog verplichtingen ten bedrage van € 8,6 miljoen tegenover; dat is dus geld dat eigenlijk al is uitgegeven. De gedeputeerde kan dan nu wel aankomen met nieuwe verplichtingen, maar daar had hij ons dan wel even over moeten informeren. Voor zover wij weten zit in 2008, het jaar waarin het college de reserve wil opheffen - een berekening tot 2010 lijkt mij dan ook vrij zinloos - nog 7 ton in de Reserve flexibel beleid.

De heer SWIERSTRA: Het verschil wordt veroorzaakt door het feit of het gaat om juridisch afdwingbare verplichtingen of toezeggingen. Die horen allemaal wel bij hetzelfde beslag op de Reserve flexibel beleid en dat beslag is 100%.

De heer HARLEMAN: Dat had het college veertien dagen geleden dan wel even kunnen melden.

De heer VEENSTRA: Volgens mij gaat motie H-herzien over ID-banen en die vinden wij hartstikke belangrijk. De discussie overziend, lijkt het ons verstandig dat wijzelf in juli met een goed onderbouwd voorstel terugkomen. Het duurt nog vier weken voor de volgende statenvergadering wordt gehouden en die periode is volgens ons best te overzien. Bovendien hebben wij aan een goed onderbouwd voorstel meer dan aan een half voorstel.

Voorzitter. Wij zullen de moties P en V steunen. De overige moties wijzen wij af.

De heer HOLMAN: Mijnheer de voorzitter. Ik wil nog even ingaan op de moties.

Wij zullen de moties C en D steunen. Op basis van ons pleidooi om de economie in en rond Emmen te steunen, zullen wij ook voor motie E stemmen.

Motie F zien wij als een signaalmotie. Wij zullen voor die motie stemmen.

Wij zijn tegen motie G, omdat het gaat om iets wat de fracties zelf moeten doen.

Wij zijn verder tegen de moties I, J, K, M en O, al hebben wij over motie O wel even nagedacht. Maar in de wij zijn tegen de motie in haar huidige vorm.

De heer SLUITER: De heer Holman nodigt mij met zijn uitspraak dat zijn fractie tegen de motie in haar huidige vorm is, nadrukkelijk uit te reageren. Als de zinsnede "of vorming van een landsdeel" uit het verzoek aan het college wordt geschrapt, kan het CDA dan wel met de motie instemmen?

De heer HOLMAN: Daarmee komt de heer Sluiter wel aan ons bezwaar tegemoet, maar de intentie van de motie is zo duidelijk - ik houd ook rekening met de opvattingen die D66 hierover in het verleden heeft geuit en over de huidige opvattingen van die fractie op dit punt - dat wij er toch niet voor zijn. Wij denken dat op dit moment niet met de intentie die achter de motie zit, de discussie gevoerd moet worden. Verder willen wij de landelijke voorstellen afwachten en onderschrijven wij dat de discussie in SNN-verband wordt gevoerd.

Met motie P stemmen wij in, want het kan geen kwaad de in de motie geformuleerde vraag bij het opstellen van de Energienota te betrekken.

Wij zijn tegen motie Q.

Ik kom op motie R. Wij zijn van mening dat de OPD als het om de ziekte van Lyme gaat voldoende aandacht heeft gehad. Wij zijn tegen die motie.

Voorzitter. Onder dankzegging voor het royale gebaar van de gedeputeerde trekken wij motie S in.

De VOORZITTER: Ik constateer dat motie S van de agenda is afgevoerd en dus niet meer in de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer HOLMAN: Wat in motie T staat, past volgens de gedeputeerde in het beleid. Toch vinden wij dat wij een heel duidelijk signaal moeten afgeven dat het moet gebeuren en daarom handhaven wij die motie.

Wij trekken motie U in. De gedeputeerde heeft gezegd dat alles wat in de motie wordt gevraagd, al gebeurt. Wij twijfelden er even over of wat de staten vroegen niet wat verder ging, maar wij willen het college wel een jaar de tijd geven om tot succes te komen. Wij zullen het college volgen en zullen over een jaar bepalen of alle mogelijkheden wel benut zijn.

De VOORZITTER: Aangezien motie U is ingetrokken, maakt die geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer HOLMAN: Voorzitter. Ik kom op motie V. Bijna statenbreed is gepleit voor een brede Drenthe-promotie; de staten hebben daar ook middelen voor over. Wij begrijpen de problematiek die de gedeputeerde heeft geschetst. Wij wensen hem zeer veel succes om er een goed en succesvol verhaal van te maken en wij zien zijn plannen met zeer veel belangstelling op zo kort mogelijke termijn tegevoet.

De heer DOHLE: Mag ik uit deze bewoordingen de conclusie trekken dat ook wat het CDA betreft deze motie kan worden ingetrokken?

De heer HOLMAN: Dat is een punt van afweging: college en staten zijn het wel eens, maar ik vind wel dat er een krachtig signaal van uitgaat wanneer in de notulen is vastgelegd dat de staten hebben uitgesproken dit heel belangrijk te vinden. Het is met deze motie eigenlijk net zoiets als met de motie van de PvdA over Emmen.

Wij zijn tegen de moties W en X.

Motie Y is na de toezegging van de gedeputeerde overbodig geworden.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Ook ik wil volstaan met het nalopen van de moties.

Ik begin dan met de niet ingediende motie. Als het gaat om de clustering van landbouwbedrijven zijn wij het eens met de argumentatie van het college. Een soort van gedwongen samenwerking is ook nooit onze optie geweest, het ging ons er meer om de discussie op gang te brengen. En wat dat betreft moet ik zeggen dat de gedeputeerde al verder was dan waarop wij hadden gehoopt. Wij wensen GS hiermee verder alle succes.

Ook op het punt van de pilot-Westerveld zijn wij akkoord met de toezeggingen van het college.

Wat de Drenthe-promotie betreft kunnen wij ons vinden in een startnotitie.

Voorzitter. Ik kom nu tot de ingediende en nog voorliggende moties.

Gelet op de toezeggingen van GS, omdat wij de datum van 1 september volstrekt onhaalbaar achten en omdat het in de motie gevraagde prima past in de atelier-benadering die nu is gekozen, zullen wij tegen motie C stemmen.

Wij zullen de moties D-herzien, E-herzien en F steunen.

Motie G steunen wij niet.

Met betrekking tot het in motie H genoemde onderwerp wachten wij de voorstellen af. Wij zullen de motie zoals die nu voorligt, niet steunen.

Hetzelfde geldt voor de moties I en J.

Onze voorkeur gaat ernaar uit motie K aan te houden tot de commissievergadering van BFE. Mede gelet op de gekozen financiering steunen wij op dit moment de motie niet.

Ook motie M past wat ons betreft in de atelier-discussie.

Ten aanzien van het in motie N genoemde onderwerp willen wij eerst de uitleg van LOFAR afwachten.

De nu voorliggende motie zullen wij niet steunen, te meer niet omdat daarin de verdubbeling van de N33 min of meer wordt afgewezen, terwijl die verdubbeling bij ons met het oog op de verkeersveiligheid wel prioriteit heeft.

Wat ons betreft wordt de discussie over de vorming van een landsdeel, waarom in motie O wordt gevraagd, in SNN-verband al gevoerd. Het lijkt ons weinig zinvol daar een tweede discussie aan toe te voegen, te meer niet omdat de staten al bij het SNN betrokken zijn.

Ik ga verder met motie P. De Energienota verschijnt over een paar maanden en wij wensen dat die in volle vrijheid wordt gemaakt. Wij willen het college hierbij ook geen hogere taakstelling opleggen, al zouden wij het zeer verstandig vinden wanneer de optie van duurzame opwekking van meer energie wel degelijk werd meegenomen.

Motie Q wijzen wij af.

Wij vinden het sympathiek dat in motie R aandacht wordt gevraagd voor de ziekte van Lyme, maar denken dat ermee volstaan kan worden met in de contacten die de provincie heeft extra aandacht hiervoor te vragen en de verantwoordelijkheid bij de betreffende instanties te laten.

Met betrekking tot het onderwerp van motie T hopen wij dat organisaties als Sport Drenthe met projecten komen. Als dit gebeurt, zullen wij die zeker positief tegemoet treden.

Hetgeen in motie X wordt gevraagd, hoort wat ons betreft tot de normale taak van GS. De kritische beoordeling zit ook in de korting van € 1 miljoen, die GS verleden jaar hebben meegekregen.

En verder vinden wij ook motie Y overbodig.

De heer LANGENKAMP: Mijnheer de voorzitter. De motie over de ID-banen (motie H-herzien) vinden wij op dit moment heel belangrijk. Het gaat, zo blijkt uit het debat, de staten ook niet eens meer om de inhoud maar om de dekking. Tot voor kort hadden wij nog het idee dat in de Reserve flexibel beleid zeven ton tot misschien wel een miljoen zat. Nu blijkt dat het college ervan uitgaat dat er al een verplichting voor 2006 ligt, waardoor er al weer zes ton minder is. Maar wat ons betreft - het is weer de oude discussie over hoe met de Reserve flexibel beleid moet worden omgegaan - heeft het college niet de bevoegdheid daar zomaar zes ton uit te halen. Maar goed, de politieke werkelijkheid is nu eenmaal zo en dat betekent dat wij ons er bij neer moeten leggen dat hierover vandaag geen besluit kan worden genomen. Wij vinden dat vreselijk jammer. Wij trekken de motie nu in en zullen in de Statencommissie BFE op dit onderwerp terugkomen en hopelijk dan wel met een dekking die door de andere fracties kan worden onderschreven. Ik trek motie H-herzien nu in.

De VOORZITTER: Dat betekent dat motie H-herzien van de agenda is afgevoerd en derhalve geen deel meer uitmaakt van de beraadslagingen.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Wij zijn tegen motie C, omdat naar ons idee 1 september geen haalbare kaart is, de instellingen hun opleidingen up-to-date hebben en het in de motie gevraagde voor het grootste deel rijksbeleid is.

Wij zijn voor motie D-herzien.

Wij zijn ook wel voor motie E-herzien, maar in wezen gaat het om bestaand beleid dat nu op een rijtje moet worden gezet. Omdat wij niet tegen het bestaande beleid zijn, kunnen wij ook moeilijk tegen de motie zijn, maar wat die motie verder oplevert, is ons niet duidelijk.

Uiteraard zijn wij voor motie F.

Motie G, de motie over de Ronde door Drenthe willen wij betrekken bij de behandeling van het onderwerp woensdag-statendag in de Statencommissie BFE en daarom trek ik die motie nu in.

De VOORZITTER: Aangezien motie G is ingetrokken, wordt zij van de agenda afgevoerd en kan zij derhalve niet meer in de beraadslaging worden betrokken.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Er blijft op deze manier weinig over, want ik trek ook motie I in. Meedenkavonden zijn een goed idee, maar hoe die vorm moeten krijgen, kan in de commissie wel geregeld worden.

De VOORZITTER: Voor motie I geldt hetzelfde als voor motie G.

De heer LANGENKAMP: Motie J trekken wij ook in. Het onderwerp daarvan komt wel weer ter discussie als de PvdA komt met het verhaal over een andere aanpak van het OV.

De VOORZITTER: Motie J is dus ook van de agenda afgevoerd.

De heer LANGENKAMP: Met betrekking tot motie K-herzien neem ik graag de woorden van de heer Dohle over. Ik heb gemerkt dat ik de stukken die de statenfracties wel hebben ontvangen, niet aan GS heb gestuurd. Het gaat om een moeilijke materie, waarover wij in de commissie graag verder willen discussiëren, waarbij wij dan tevens kunnen bekijken of de financiën uit de Kompas-gelden kunnen komen. Daarom trekken wij ook motie K-herzien in.

De VOORZITTER: Ook motie K-herzien wordt van de agenda afgevoerd.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Wij trekken ook motie M in. Het antwoord van het college dat daarover gesproken gaat worden, vinden wij prima.

Met betrekking tot motie N verwijs ik naar de bijeenkomst op 5 juli. Ik hoop dat iedereen dan aanwezig zal zijn. Daarna zullen wij verder over dit onderwerp discussiëren, maar op dit moment trek ik de motie in.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de moties M en N zijn ingetrokken en van de agenda worden afgevoerd.

De heer LANGENKAMP: Voorzitter. Wij zullen tegen motie O stemmen. Over dit onderwerp heeft in het SNN een uitgebreide discussie plaatsgevonden. Waar wij wel voor zijn, is een hoger gehalte van de democratische controle.

Wij zijn voor motie P.

Wij zijn tegen de moties Q, R en V.

Motie V gaat over een brede Drenthe-promotie. Daar zijn wij voor. Ik hoop wel dat het college in oktober niet met een kant en klare nota komt, maar dat de staten via themabijeenkomsten erbij betrokken worden. Eerst moet duidelijk zijn wat het imago van Drenthe is en waar wij naartoe willen, en dat zonder weer terecht te komen in discussies over hunebedden en dergelijke. Het gaat erom wat de kansen zijn en hoe die vermarkt kunnen worden.

Wij zullen verder voor motie W en tegen de moties X en Y stemmen.

De heer BAAS: Mijnheer de voorzitter. Voor mijn fractie is deze tweede termijn een stuk gemakkelijker: ik hoef geen tien moties in te trekken.

De moties C tot en met F zullen wij steunen.

Motie O vinden wij - het zal velen verrassen - eigenlijk wel een sympathieke motie. Zeker nu de heer Sluiter heeft beloofd zijn primaire doelstelling, namelijk de vorming van een landsdeel, eruit te halen, zullen wij de motie steunen. Het lijkt ons goed dat de staten zich bezinnen op de toekomst van Noord-Nederland zonder daar al bepaalde conclusies voor het einde aan te verbinden en daarmee het signaal afgeven dat niet alles wat vanuit Den Haag over ons wordt uitgestort leading zal zijn.

Wij zullen ook motie P steunen.

Wij zijn tegen de moties Q, R en T.
Wij steunen motie V.
Wij zijn tegen de moties W, X en Y.

De heer SLUITER: Mijnheer de voorzitter. Wij zullen voor de moties C, D-herzien, E-herzien en F stemmen.

Motie O pas ik aan, zoals de heer Baas al aankondigde. Uit de laatste zin van het verzoek aan het college wil ik de woorden "en/of vorming van een landsdeel" schrappen. Het verzoek aan het college komt dan te luiden:

"- Een studie te verrichten naar de voor en nadelen van verdergaande Noordelijke samenwerking en daarin de mogelijkheden en moeilijkheden van regiovorming te betrekken,".

De VOORZITTER: Uit overwegingen van efficiency verzoek ik de staten deze wijziging zelf aan te brengen. Daarmee wordt motie O vervangen door motie O-herzien.

De heer SLUITER: Voorzitter. Wat overblijft uit de discussie met GS is een taxatieverschil. Ik vind het helemaal niet gek dat de heer Schaap heeft gezegd dat in het Collegeprogramma staat dat de discussie over landsdeelvorming niet zou worden aangegaan en dat voor met die discussie wordt gestart, eigenlijk eerst de kiezer het woord moet krijgen. Ik vind dat op zichzelf een houtsnijdend argument, maar ik moet eerlijk zeggen dat er zoveel om ons heen gebeurt dat wij denken dat er dan te lang wordt gewacht. Naar onze mening moeten wij de draad zelf oppakken, zullen wij zelf moeten besturen en ons moeten voorbereiden op wat er aan zit te komen. Overigens is het mijn overtuiging dat dit proces zijn eigen dynamiek heeft en dat, of wij het nou willen of niet, wij er wel over zullen móeten denken; en ik vermoed dat dit in 2006 zal gebeuren.

Wij zijn uiteraard voor motie P.

Wij zijn tegen de moties Q en R.

Wat in motie T wordt gevraagd is naar onze mening bestaand beleid en daarmee is die motie overbodig.

Wij zijn zeer voor een verbreding van de promotiecampagne en zullen daarvoor voor motie V stemmen.

In motie W stellen wij voor de onverwachte, niet geprognosticeerde meeropbrengst van de MRB als het ware al op voorhand te bestemmen voor de meerschade aan het milieu. Wij zien het zo: het gaat om geld waarop wij niet hebben gerekend en het gaat om milieuschade waarop niet is gerekend. Die zouden aan elkaar gekoppeld kunnen worden, waarnaar beide grootheden elkaar beleidsmatig kunnen neutraliseren. Wij zien ook niet in dat hierbij het overwegende bezwaar geldt dat alles wat wij overhouden in een integrale afweging moet worden betrokken, omdat de milieuschade in die discussie geen enkele plaats kent. In dit geval kan daarom die een op een koppeling van onverwacht meer geld en onverwacht meer milieuschade gemaakt worden. Wij handhaven daarom deze motie.

Wij zijn tegen de moties X en Y. Het in motie X gevraagde vinden wij meer een zaak van GS dan van PS en op motie Y heeft het college naar onze mening voldoende geantwoord.

De heer DE HAAS: Mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met motie Y. Met betrekking tot die motie was de argumentatie van mevrouw Haarsma dermate overtuigend dat ik de motie intrek.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat motie Y is ingetrokken en niet meer in de beraadslaging kan worden betrokken.

De heer DE HAAS: Voorzitter. Wij handhaven motie X, omdat wij die motie zien als een ruggensteun voor het college om conform de door hem ingezette lijn te blijven handelen.

Mevrouw Edelenbosch heeft nu voor de tweede of de derde keer gezegd dat op het punt van voorlichting over de ziekte van Lyme voldoende gebeurt. Via internet kan informatie worden verkregen, op campings liggen folders en de terreinwerkers krijgen professionele voorlichting. Maar, met alle respect, om hoe zo'n klein stukje van de koek gaat het dan in totaal? Er zijn 450.000 Drenten en ieder jaar komen er tienduizenden recreanten in onze provincie. Hebben wij niet de taak het gevaar dat in onze mooie bos-

sen schuilt bekend te maken, opdat men zich daartegen gaat wapenen? Zelfs in de ziekenhuizen worden de symptomen van de ziekte van Lyme niet altijd herkend.

De heer HOLMAN: De heer De Haas heeft zelfs "Trouw" gehaald en dat vind ik heel knap. Hij heeft zoveel aandacht gehad en hij heeft de problematiek zo breed bekend gemaakt dat hij nu toch wel tevreden zou kunnen zijn.

De heer DE HAAS: Moet ik hier afgerekend worden op het feit dat ik een onderwerp tot de verantwoordelijkheid maak van de staten van Drenthe, nu de pers heeft gereageerd? I'm so sorry!

De heer HOLMAN: Ik had verwacht dat de heer De Haas zou zeggen: "Bedankt voor het compliment, mijnheer Holman." Maar dat valt nu even fors tegen.

Ik vind het knap dat de heer De Haas de publiciteit heeft gehaald en ik denk dat hij daarmee zijn doel heeft bereikt.

De heer DE HAAS: Nee, dat ziet de heer Holman verkeerd. Ik wil wijzen op de taak en de plicht die wij als provinciaal bestuur hebben. Dáár gaat het om en dan zeg ik dat het om een zo belangrijk probleem gaat dat de landelijke pers gemeend heeft te moeten reageren. Maar die reactie van de pers lost het probleem van de verantwoordelijkheid van de staten niet op. Waar het om gaat is dat alle mensen die de bossen ingaan met een potentiële bedreiging worden geconfronteerd. Ik heb de fracties via de mail erop gewezen dat tekenbeten de zorg ieder jaar €25 miljoen kosten en dan praten wij toch over een economisch belang.

Voorzitter. Als de staten het allemaal al zo goed denken te weten, weten zij dan ook dat mensen van boven de 55 jaar die een tekenbeet oplopen en op die manier besmet worden met de ziekte van Lyme, heel kwetsbaar zijn? Weten de staten dat met name bij vrouwen in de overgang, met name vanwege de symptomen, deze ziekte heel moeilijk is vast te stellen?

Voorzitter. Ik wil de discussie over de ziekte van Lyme nu afsluiten. Ik heb geconstateerd dat de steun voor mijn motie zeer gering is. Ik wil tot slot een klein stukje citeren uit het verhaal van een vrouw, die Chantal heet. Zij zegt: "Ik ben een 21-jarige meid met de ziekte van Lyme. Deze ziekte wordt veroorzaakt door een tekenbeet. Tien jaar geleden na een zomerkamp werd ik moe, griepig en kreeg ik bewusteloosheidsaanvallen. Niemand wist wat het was of waar het vandaan kwam en de klachten werden alleen maar erger. Een paar jaar later raakte ik verlamd en belandde ik in een rolstoel. Na veel onderzoek kwam men er eindelijk achter dat ik de ziekte van Lyme had en dat ik waarschijnlijk op dat kamp een tekenbeet heb opgelopen. Deze teek was besmet met de moreliabacterie. Mijn hele leven was veranderd. Wat kan zo'n klein beestje dat je nauwelijks ziet en voelt je leven op zijn kop zetten. En dat terwijl, als je goed oplet en de teek verwijdert, de ziekte nauwelijks een kans heeft. In deze tijd trekken de mensen de bossen en de duinen weer in. Velen weten niet wat een teek kan veroorzaken. Wees daarom voorzichtig en let goed op."

Ik vind dat wij de taak hebben dat ook te doen.

De heer C.D. DE JONG: Mijnheer de voorzitter. Nu GroenLinks veel moties heeft ingetrokken, ben ik iets minder tegen die partij dan voor die tijd.

Ik ben tegen de moties C, D-herzien en P en ik zal voor de overige nog resterende moties stemmen.

De VOORZITTER: Ik sluit de beraadslagingen.

Aan de orde is de vaststelling van de Voorjaarsnota 2005, inclusief de 4e wijziging van de Begroting 2005.

De heer HARLEMAN: Voorzitter. De fractie van GroenLinks heeft in eerste termijn al gemeld tegen de Voorjaarsnota 2005 te zullen stemmen.

De VOORZITTER: Dat is mij bekend en ik weet ook dat de fractie van de ChristenUnie ten aanzien van een onderdeel een voorbehoud heeft gemaakt.

Ik heb te maken met een onderwerpbesluit, waarin wordt voorgesteld de Voorjaarsnota 2005 vast te stellen en de 4e wijziging van de Begroting 2005 vast te stellen.

Mevrouw MULDER: Maar bij het voorstemmen, blijven de al gemaakte voorbehouden gelden?

De VOORZITTER: De staten krijgen een ontwerpbesluit voorgelegd en daar zullen zij "ja" of "nee" tegen moeten zeggen. Ik kan het ook niet helpen, maar het is niet anders.

Vervolgens besluiten de staten bij handopsteken overeenkomstig het voorstel van het college.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de fractie van GroenLinks tegen aanvaarding van het ontwerpbesluit heeft gestemd.

In stemming komt motie C.

Motie C wordt met handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de fracties van de VVD, GroenLinks, de OPD en Fractie de Jong tegen aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daarvoor.

In stemming komt motie D-herzien.

Motie D-herzien wordt bij handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de fractie van de OPD en Fractie de Jong tegen aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daarvoor.

In stemming komt motie E-herzien.

Motie E-herzien wordt met algemene stemmen aangenomen.

In stemming komt motie F.

Motie F wordt met algemene stemmen aangenomen.

In stemming komt motie O-herzien.

Motie O-herzien wordt bij handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de fracties van D66 en de ChristenUnie en Fractie de Jong voor aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daartegen.

In stemming komt motie P.

Motie P wordt bij handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van de PvdA, GroenLinks, de ChristenUnie, D66 en het CDA voor aanvaarding van de motie hebben gestemd doch de overige fracties daartegen.

In stemming komt motie Q.

Motie Q wordt bij handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van de OPD en Drents Belang en Fractie de Jong voor aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daartegen.

In stemming komt motie R.

Motie R wordt bij handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van de OPD en Drents Belang en Fractie de Jong voor aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daartegen.

In stemming komt motie T.

Motie T wordt bij handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de fracties van het CDA, Drents Belang en Fractie de Jong voor aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daartegen.

Mag ik desondanks mijn stappenteller wel houden?

In stemming komt motie V.

Motie V wordt met algemene stemmen aangenomen.

In stemming komt motie W.

Motie W wordt bij handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik stel vast dat de fracties van D66, Drents Belang en GroenLinks voor aanvaarding van de motie hebben gestemd doch de overige fracties daartegen.

In stemming komt motie X.

Motie X wordt bij handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de fracties van de OPD, Drents Belang en Fractie de Jong voor aanvaarding van de motie hebben gestemd, doch de overige fracties daartegen.

De heer DOHLE: Mijnheer de voorzitter. Nu dit punt is afgehandeld, vraag ik mij toch af of deze relatief nieuwe werkwijze wel door alle partijen gewaardeerd wordt en of alle fracties van mening zijn of hiermee wel moet worden doorgegaan. Ikzelf heb wel behoefte aan enige reflectie en enige evaluatie, al was het alleen maar vanwege de enorme rij moties die wij iedere keer voorbij zagen komen. Daaraan zijn nogal wat uren besteed en ik vraag mij af of iedereen van mening is dat die uren wel allemaal even effectief zijn besteed.

Ik weet niet of er vanuit de griffie of het Presidium nog wordt bekeken of deze wijze van behandeling van de voorjaarsnota wel zodanig is bevallen, dat die ook in de toekomst zal worden toegepast.

De VOORZITTER: Mede naar aanleiding van deze opmerkingen zal het Presidium hier zeker bij stilstaan. Of dit tot enige vervolgacties zal leiden, kan ik nu nog niet zeggen, maar als dit het geval is, zal het Presidium de staten hiervan ongetwijfeld in kennis stellen. Wellicht kunnen de fracties zelf ook evalueren hoe deze nieuwe aanpak is ervaren en met hun bevindingen het Presidium voeden. Het Presidium bestaat immers alleen uit een voorzitter, een vice-voorzitter en de voorzitters van de commissies. Als de fracties er behoefte aan hebben zich op de gang van zaken te beraden en de uitslag hiervan richting het Presidium te geleiden dan zou in ieder geval de voorzitter van het Presidium de fracties heel dankbaar zijn.

De DOHLE: Ik zeg bij deze toe dat mijn fractie dit zal doen.

4. Het voorstel van het college van gedeputeerde staten van 27 april 2005, kenmerk 17/5.2/2005003717, Subsidieregeling reserve Stimulering vitaal platteland Drenthe

(statenstuk 2005-188)

en de hierop betrekking hebbende brief van 25 mei 2005, inzake statenstuk 2005-188, subsidieregeling reserve Stimulering vitaal platteland Drenthe; herzien ontwerpbesluit

met het op dit punt betrekking hebbende verslag van de Statencommissie Milieu, Water en Groen van 23 mei 2005.

De heer KLOOS: Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie zal hiertegen stemmen. Ik zal deze tegenstem nog schriftelijk motiveren.

Vervolgens besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het college, onder de aantekening dat de fractie van Drents Belang geacht wenst te worden tegen te hebben gestemd.

5. Het voorstel van het college van gedeputeerde staten van 13 april 2005, kenmerk 15/5.13/2005003185, 1e wijziging Begroting 2005

(statenstuk 2005-184)

6. Het voorstel van het college van gedeputeerde staten van 27 april 2005, kenmerk 17/5.5/2005003720, 2e wijziging Begroting 2005

(statenstuk 2005-189)

met het op deze punten betrekking hebbende verslag van de statencommissie Bestuur, Financiën en Economie van 25 mei 2005.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten telkens overeenkomstig het voorstel van het college.

7. Het voorstel van het college van gedeputeerde staten van 24 mei 2005, kenmerk 21/BJC/A1/2005004768, Gewijzigde Begroting 2005, Begroting 2006 en Jaarstukken 2004 Samenwerkingsverband Noord-Nederland

(statenstuk 2005-190)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besluiten de staten overeenkomstig het voorstel van het college.

I. Sluiting

De VOORZITTER: Wij zijn hiermee aan het eind van onze beraadslagingen gekomen. Ik heb nog wel een mededeling te doen, namelijk dat de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, die was gepland op 20 juni geen doorgang zal vinden. Tot afgelasting is besloten in overleg met de voorzitter van die commissie en op voorstel van de leden zelf.

Ik sluit de vergadering.

(De vergadering wordt om 16.50 uur gesloten.)

Vastgesteld in de vergadering van provinciale staten van 5 oktober 2005.

,voorzitter

,griffier

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van provinciale staten van Drenthe, gehouden op 15 juni 2005 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 12 De heer SWIERSTRA zegt toe bij de begrotingsbehandeling een nadere inschatting zal worden gegeven van het deel van de onderuitputting dat is weggewerkt.
- 53 De heer SWIERSTRA zegt toe dat, zodra het college een stap verder is in de onderhandelingen met het Rijk over de N33, dit de staten wordt gemeld.
- 57 Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe de staten eind oktober/begin november op de hoogte te zullen brengen van de ontwikkelingen met betrekking tot het groene landschapsfonds.
- 62 Mevrouw HAARSMA zegt toe dat de kortingen op de subsidies voor de Stichting Paardrijden Gehandicapten Westerbork en de Stichting Welzijn Doven Drenthe worden teruggedraaid. Zij zal de problemen van de Stichting Paardrijden Gehandicapten Westerbork in VDG-verband bespreken en zal daarbij trachten de verantwoordelijkheid te leggen waar die naar haar mening thuishoort.
- 63 Mevrouw HAARSMA zegt toe in het late najaar met een stuk te komen over de mogelijkheden binnen het onderwijs voor nieuwe opleidingen op het gebied van de zorg.
- 73 De VOORZITTER zegt toe dat wanneer de evaluatie in het Presidium van de behandeling van de Voorjaarsnota 2005 tot enige vervolgacties leidt, de staten daarvan in kennis worden gesteld.
- 73 De heer DOHLE zegt toe dat zijn fractie de behandeling van de Voorjaarsnota 2005 zal evalueren en haar bevindingen aan het Presidium kenbaar zal maken.